

**108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYONU VE KRİTİĞİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Hanife Mehtap AKDENİZ

Kütahya – 2010

T. C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

(Yüksek Lisans Tezi)

**108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYON VE KRİTİĞİ**

Tez Danışmanı:
Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ

Hazırlayan:
Hanife Mehtap AKDENİZ

Kütahya -2010

Kabul ve Onay

Hanife Mehtap AKDENİZ'in hazırladığı "108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Kritiği" Başlıklı yüksek lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

.../.../2010

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Nugül BOZKURT		
Yrd. Doç. Dr. Emine DİNGEÇ		

Prof. Dr. Ahmet KARAASLAN
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak savunduğum “108 Kütahya Şer’iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı bir yardıma başvurmaksızın ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

... / ... / 2010

Hanife Mehtap AKDENİZ

Özgeçmiş

08.10.1982 tarihinde İzmit'te doğdu. İlköğretimimi İzmit Fevzi Çakmak İlkokulunda ortaokulu Kazım Karabekir İlköğretim okulunda liseyi Ankara Kalaba Lisesinde okudu. 2003yılında Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü kazandı ve 2007de mezun oldu. 2009 yılında Dumlupınar Üniversitesi'nde yüksek lisansa başladı ve hala devam etmekte.

ÖZET

KÜTAHYA ŞER'İYE SİCİLLERİ 108 NUMARALI DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

AKDENİZ, Hanife Mehtap
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ
Temmuz 2010, 168 sayfa

Tarihin en köklü ve en büyük devletlerinden biri olan Osmanlı Devleti, varlığını sürdürdüğü süre içerisinde üç kıtaya hakim olmuştur. Güçlü bir devlet geleneği üzerine kurulan Osmanlı Devleti tüm teşkilatlarını geliştirerek en üst seviyeye ulaştırmıştır. İzlediği hoşgörü politikası sayesinde her dilden, dinden, ırktan ve kültürden insanları yüzyıllar boyunca barış ve huzur içinde yaşatmayı kendine görev bilerek devlet yapısını güçlü bir adalet yapısı üzerine oturtmuştur.

Osmanlı hukuk sisteminde adalet; toplumun sosyal hayatını düzenleyen en önemli kurumdur. İlk atanan devlet memurlarından birinin kadı olması bunun en güzel göstergesidir.

Kadıların tutmuş oldukları Şer'iyeye Sicilleri ise; tarih araştırmalarında önemi şüphe götürmeyen birinci elden kaynaklardır. Şer'iyeye Sicilini incelemeyen Osmanlı Devletinin siyasi, idari ve sosyal tarihini hakıyla ortaya koymak mümkün değildir. Belli bölgelere ait olan bu siciller yerel farklılıkları ortaya koymasının yanı sıra, tümüyle incelendiğinde genel tespitlerin oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Araştırma konumuz olan “ 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicili” nin değerlendirilmesi ile kayıtların tutulduğu döneme ait Kütahya ve kazalarında yaşayan insanların örf adet ve geleneklerine, yer isimlerine, şahıs isimleri ve unvanlarına, me'mûr atamalarına ve o dönemde yaşanan meseleler hakkında bilgilere ulaşmaktayız.

Çalışmamızın temel amacı; Kütahya'nın toplum hayatı ve siyasi varlığı hakkında bilgi sahibi olarak Osmanlı toplumunun genel yapısının araştırılmasına katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Şer'i, mazbata, bidayet, müttefikan

ABSTRACT**THE TRANSCRIPTION AND ANALYSIS OF THE 108 NUMBERED ŞER'İ
REGISTER OF KUTAHYA**

AKDENİZ, Hanife Mehtap
Master's Thesis, The Department of History
Supervisor: Asst. Prof. Hasan Basri KARADENİZ
July, 2010, 168 pages

One of the long standing and biggest powered empire of the history of the Ottoman Empire, which existed during the period commanded three mainland. Ottoman Empire founded on strong empire tradition and reached all governance to the highest level. Tolerance policy with that of monitoring peoples from all languages, religions, races and cultures over the centuries to live in peace and consider this as a duty made state structure sat on the strong justice structure.

In Ottoman's law system justice is most important corporation that is organizing societies social life. The finest indicator of this is firstly assigning Muslim judge as a state officer.

Muslim judges holded law court registers and these are the most beyond doubt first hand resources for history investigations. Until examining law court registers Ottoman Empires politic, administrative and social history can not be proved. This resources are belongs to definite regions that they show local differences and if all are examined contribution to general detection will come.

Our research subject is "law court registers belongs to Kütahya city, 108 Numbered"s and with its appraising records holded period in Kütahya and its districts local peoples traditions, place names, people names, assigning officers and that periods incidents knowledge will be learned.

Main base of our study is learning Kütahya cities social lifes and political presence and so contribution to Ottoman Empires general structures research

Key Words: Şer'i, mazbata, bidayet, müttefikan

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xi
TEZ METNİ	xii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜTAHYA'NIN TARİHÇESİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ

1.1. KÜTAHYA'NIN TARİHÇESİ	5
1.1.1. Türk Hakimiyeti Öncesinde Kütahya	5
1.1.2. Türk Hakimiyetinde Kütahya.....	5
1.1.3. Germiyanogulları Döneminde Kütahya.....	6
1.1.4. Osmanlı Devleti Döneminde Kütahya.....	7
1.2.ŞER'İYYE SİCİLLERİ	9
1.2.1 Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası ve Tarihi Açıdan Önemi	9
1.2.2. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	12
1.2.2.1 Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	12
1.2.2.1.1.Hüccet	12
1.2.2.1.2 İlam	14
1.2.2.1.3. Ma'ruzlar	15
1.2.2.1.4. Mürasele	15
1.2.2.1.5 Tereke.....	15
1.2.2.1.6. Vakfiyeler	16
1.2.2.2. Başka Makamlardan Gönderilen Ve Sicillere Giren Belgeler	16
1.2.2.2.1. Ferman.....	16
1.2.2.2.2. Berat	16

1.2.2.2.3. Buyruldu.....	17
1.2.2.2.4. Tezkire ve Temessük.....	17
1.2.3. Şer'iyeye Sicillerinin Kaydedilme Usulü.....	17
1.2.4.Şer'i Mahkemelerde Bulunan Görevliler.....	18
1.2.4.1.Kadı.....	18
1.2.4.2. Naib.....	19
1.2.4.3. Kassar.....	19
1.2.4.4. Muhzır.....	20
1.2.4.5. Katip.....	20
1.2.4.6. Mübaşir.....	20
1.2.5. Kadılıkta Aranılan Şartlar.....	20
1.2.6. 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı.....	21

İKİNCİ BÖLÜM

108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TANITILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1.108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TANITIMI	129
3.2. 108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	129
3.2.1. Sicilde Geçen Belge Türleri ve Dağılımı.....	129
3.2.1.1. Ma'ruzatlar.....	130
3.2.1.2. İ'lam.....	131
3.2.1.3. Berat.....	131
3.2.1.4. Mazbata.....	132
3.3. SOSYAL YAPI	132

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	137
EKLER.....	138
SÖZLÜK	142
KAYNAKÇA.....	153
DİZİN	155

TABLolar LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 3.1: Sicilde Geçen Belge Türleri ve Yüzdelerik Dağılımı.....	130
Tablo 3.2: Sicilde Bahsi Geçen İdari Birimler.....	132
Tablo 3.3: Sicilde Adı Geçen Müslüman erkek İsimlerinin Dağılımı.....	133
Tablo 3.4: Sicilde Adı Geçen Müslim Kadın-Erkek ve Gayrimüslim İsimlerinin Grafiksel Dağılımı.....	135

KISALTMALAR LİSTESİ

<u>Kısaltma</u>	<u>Açıklama</u>
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.t.	: Adı geçen tez
Bkz	: Bakınız
C	: Cilt
Dİ.Y.İ.A.	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
D.P.Ü.	: Dumlupınar Üniversitesi
H.	: Hicri
İA.	: İslam Ansiklopedisi
M	: Miladi
M.E.B.	: Milli Eğitim Bakanlığı
No	: Numara
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
vb.	: Ve benzeri
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu
Yay.	: Yayınları
(?)	: Okunması muhtemel terimleri ifade eder
(...)	: Okunamayan kelimeyi ifade eder

TEZ METNİ

GİRİŞ

Osmanlı Devletinde kapsamlı yetkileri bulunan ve Şer'iyeye mahkemelerinde yargı görevi ifa eden şahıslara kadı denmektedir. Şer'iyeye Sicilleri ise, kadıların mahkemelerde tutmuş oldukları zabıtları, merkezden gelen emir ve fermanları ve mahalli kararların yanında, önemli vakaları kaydettikleri defterlerdir. Mahkemeye ulaşan meseleler şer'iyeye sicillerine kaydedildiğinden bu sicillerin incelenmesi olayın geçtiği mahalın yerel tarihi, nüfus yapısı, gelenek ve görenekleri, sosyal ve iktisadi yapısı hakkında bize bilgiler verir. Bu sebeple şer'iyeye sicillerinin incelenmesi ile bir devletin tam manasıyla ve ayrıntılı bir şekilde araştırılıp, öğrenilmesi Osmanlı Devletini bütün kurumları ile anlayabilmek için bütünü oluşturan parçaları inceleyerek parçadan bütüne gidilmesi genel sonuca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

Adalet temeli üzerinde şekillenen Osmanlı Devleti bir hukuk devleti olma özelliği göstermektedir ve adli kurumu temsil eden kadıların tuttuğu şer'iyeye sicil defterleri bulunduğu sancağa ait bütün bilgileri ihtiva eder. Kadılar merkez ile taşra arasında ki yazışmalarda aracı olan; fermanları, emirleri halka duyuran, belediye hizmetlerini yerine getiren önemli bir görevdir. Onlar sayesinde şer'iyeye sicillerine geçirilen tutanakların doğruluğu tartışılmayacak bir gerçektir. Hicri ( ) yılında yazılan 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicili defterinin incelenmesinde ki amaç ; bu tarihteki Kütahya' nın genel durumu ile iktisadi yapısının ortaya çıkması ve bu konuda araştırma yapacakların istifadesine sunulmasıdır.

Değerlendirmesini yapmaya çalıştığımız 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicil defterinde içerdiği dönem hakkında Kütahya ve Osmanlı Devletinin genel durumu ile ilgili sınırlı da olsa önemli bilgiler yer almaktadır. Şer'iyeye sicil defteri merkezden gelen emirlerin suretlerinin kaydolunduğu hem de yerel mahalde yaşananları halkın durumunu bildirmesi bakımından Osmanlı kültür ve medeniyetinin aydınlatılmasında son derece önemli bir yere sahiptir. Osmanlı Devletine ait bütün arşiv belgeleri içinde siciller yerel kayıtlar olduğu için daha detaylı bilgi içerebilmektedir.

Hazırladığımız çalışma 3 bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde; şer'iyeye sicilleri ve dönemi hakkında bilgi vermenin yanı sıra Kütahya'nın kısa tarihçesi, Şer'iyeye sicillerinin Türk tarihindeki yeri ve önemi, Şer'iyeye mahkemeleri, kadıların görevleri ve sicil defterinde bulunan belge türleri yer almaktadır.

İkinci bölümde; 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilinin transkripsiyonu bulunmaktadır.

Üçüncü bölümde ise; edisyon kritiği yapılmış, yapılan değerlendirme hazırlanan tablolarla desteklenmiştir.

İlmi araştırmaların tümünde olduğu gibi tarih araştırmaları da bir meseleyi aydınlatmak amacıyla yapılır. 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili'nin incelenmesi ile Kütahya'nın ilmi, iktisadi, kültürel, hukuki, dini, askeri ve toplumsal yapısını öğrenebilmek.

Bu çalışma da 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilini transkribe etmekle daha sonraki araştırmacıların Kütahya'nın toplumsal yapısını, ekonomik yapısını, siyasi, iktisadi, kültürel gelenek ve göreneklerinin incelenmesi noktasında birinci elden kaynak oluşturmak hedeflenmiştir.

108 Numaralı Şer'iyye Sicilinde yer alan belgelerin transkribi ve değerlendirilmesi sonucunda, sicilin ait olduğu dönemle ilgili Kütahya toplumunun iktisadi, dini, hukuki, içtimai ve kültürel yapısı ile ilgili araştırma yapmak isteyenlere birinci elden kaynak hükmüne geçecektir.

108 Numaralı Kütahya Şer'iyye sicilindeki belgeler (M.1312 ve H.1894) ve (M.1335 ve H.1917) tarihleri arasını kapsamaktadır. Bu dönemde Kütahtada sosyal, hukuki, ictimai sonuçlara göre Müslim halk çoğunluktadır fakat mahkemelerde Müslim yanı sıra Gayrimüslim re'ayanında çalıştığı saptanmıştır

İnceleme konusu olan 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Siciline göre kadıların verdikleri kararlar şer'i hükümlere göre ve Hanefi mezhebinin kuralları esas alınarak sonuçlanırdı.

108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicilinin aslı Ankara Milli Kütüphanedeki Mikrofilm bölümünde bulunmaktadır. Mikrofilmlere aktarılan sicillerin fotokopisi alınarak çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma hazırlanırken karşılaşılan zorluklar; fotokopilerin net çıkmaması, bazı bölümlerdeki yazıların silik çıkması, üzerlerine mürekkep damlamış olmasıdır. Bazı belgelerde ise; satırların arasına yazı sıkıştırılmış olması ve bazı belgelerde noktaların kullanılması okumayı güçleştirmiş, hatta bazı kelimeler okunamamıştır.

108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili defteri "Rika kırması ve Talik" hattıyla yazılmış belgelerden olduğundan öncelikle bu yazı çeşidi üzerinde araştırmalar yapılarak pratik kazanılmıştır. Belgelerin doğru okunması için bilinmeyen kelimelerin manaları ve yazım şekilleri lügat aracılığı ile tespit edilmeye çalışılmıştır. 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili'nin transkrip ve değerlendirilmesini kolaylaştırmak için belgelerde adı geçen idareci isimleri, etnik gruplar, mahalle, kaza, nahiye ve köy isimleri, lakaplar, mahkeme üyelerinin isimleri ve siyasi, sosyal, iktisadi ve hukuki alandaki önemli bilgiler not alınmıştır. Transkripsiyon tamamlandıktan sonra Osmanlıca imla ve yazım kurallarına göre bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Şer'iyye Sicili'nin tanımı, önemi, belge çeşitleriyle Kütahya'nın tarihi hakkında araştırma yapılarak çalışmamıza eklenmiştir.

Bu çalışmada yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Hasan Basri KARADENİZ'e ve tez çalışmasında emegi geçen tüm hoca ve dostlarıma minnettarlığımı borç bilirim.

BİRİNCİ BÖLÜM
KÜTAHYA'NIN TARİHÇESİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TÜRK
TARİHİNDEKİ YERİ

1.1. KÜTAHYA’NIN TARİHÇESİ

1.1.1. Türk Hakimiyeti Öncesinde Kütahya

Kütahya’da ilk siyasi hakimiyetin Frig’ler tarafından kurulduğu sanılmaktadır. Bu hakimiyet M.Ö. 546 yılında Pers Kralı Kyros’un bütün Anadolu gibi Kütahya’yı da ele geçirmesi ile son bulur. Uzun süre Pers hakimiyetinde kalan şehir M.Ö. 333 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender’in eline geçmiştir. M.Ö. 287 yılında Bitinya Krallığı daha sonra Bergama Krallığının hakimiyetine giren Kütahya III. Attalos’un M.Ö. 133 yılında ölümü ile Roma İmparatorluğu’na bağlanmış ve Hıristiyanlığın önemli merkezlerinden biri olmuştur¹. Takibata uğrayan Hıristiyanlar Kütahya’ya sığınmışlardır. Putperest Roma, şehrin tahsisatını kesmiş ve şehir ihmale uğrayarak bir süre bakımsız kalmıştır. Roma’nın Hıristiyanlığı resmen kabul etmesinin ardından Kütahya, Psikopos’luk merkezi olmuştur.

Bizans döneminde ise, Kütahya’nın önemi çok artmıştır. Bizanslılar şehre hakim ve kale inşasına elverişli buldukları sarp tepeye burçlar ile tahkim etmiş, iki kat sur içinde bir şato yapmışlardır. Bu şato, Germiyanoğulları ve Osmanlılar döneminde yapılan Kütahya kalesinin esasını teşkil etmiştir. Malazgirt’te Sultan Alparslan’a yenilen Romanos Diogenes, tahtını geri almak için mücadelelerde yenilip esir düşünce, Kütahya’ya getirilip gözlerine mil çekilerek hapsedilmiştir. (Romanos Diogenes, daha sonra sevk edildiği Kınalı Ada’da ölmüştür.)².

1.1.2. Türk Hakimiyetinde Kütahya

Malazgirt Savaşı’ndan sonra Türkler, hızla Anadolu’nun fethine giriştiler ve birkaç yıl içerisinde Anadolu’nun hemen hemen tamamına yakınına feth ettiler³. Kutalmış oğlu Süleyman Şah İznik merkez olmak üzere 1078’de Anadolu Selçuklu Devleti’ni kurduğu sıralarda Kütahya Türklerin eline geçti. Süleyman Şah’ın kardeşi Melik Mansur, 1074 yılında Kütahya’yı fethetti. Melik Mansur’un Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah’a karşı ayaklanması üzerine Melikşah, Emir Porsuk Bey komutasında bir ordu gönderdi ve savaş sonucunda Melik Mansur öldü (1090). Bu

¹M. Çetin Varlık, (2002), “Kütahya” **Dİ.Y. İA.** ,C.XXVI. Ankara, s.580.

²M.Tayyip Gökbilgin, (1997), “ Kütahya” **İA.** , C VI, Eskişehir, s.1119.

³ H. Dursun Yıldız, (1981), **Kütahya’nın Tarihçesi, Atatürk’ün Doğumunun 100. Yılına Armağan**, Kütahya, s.38.

olaydan sonra Emir Porsuk kuvvetleri Kütahya'da bir müddet kaldı ve Kütahya'nın önemli akarsularından olan Porsuk Çayının adı buradan gelmektedir. I. Haçlı seferine kadar Kütahya Türklerin elinde kaldı. 1097'de İznik'in haçlıların eline geçmesiyle beraber Kütahya'da on yedi yıl Türk hakimiyeti ardından tekrar Bizans hakimiyetine geçti⁴. Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıçarslan, 1176'da Bizans'a karşı Miryokefalon (Sandıklı) zaferini kazanınca Kütahya Selçuklu hakimiyetine geçmekle beraber II. Kılıçarslan'ın ülkesini on bir oğlu arasında paylaşması sırasında Kütahya, Gıyaseddin Keyhüsrev'in payına düştü, kardeşler arası taht mücadelelerinden faydalanan Bizans şehri ele geçirdi. Kütahya üçüncü defa, I. Alaaddin Keykubat döneminde İmadüddin Hazar Dinari tarafından İznik İmparatorluğunun elinden alınarak bundan sonra Türk hakimiyetinde kaldı(1233)⁵. I. Alaaddin Keykubat'ın Kütahya'yı almasıyla buraya Türkmenler gelip yerleşmeye başladılar, akabinde Anadolu'nun Moğol işgaline girmeye başlaması nedeniyle de Türkmen göçü arttı. Bu sıralarda Germiyanogulları da Kütahya'ya yerleştiler⁶.

1.1.3. Germiyanogulları Döneminde Kütahya

Sultan Alaaddin Keykubat zamanında kesin olarak Türk hakimiyetine giren şehirde, bu tarihten sonra Türkmenler planlı olarak yerleşmeye başlamışlardır. Moğol istilasından sonra Kütahya ve civarına yerleşen Germiyanogullarının Baba İshak isyanı sırasında (1239-1240) önce Malatya yöresinden oldukları daha sonra da Kütahya'ya gelip yerleştikleri hakkında İbn-i Bibi'de kayıt vardır⁷.

Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ile Germiyan Beyi Yakup Bey 1302'de bağımsızlığını ilan etmiştir.1307 tarihli gümüş sikkeyi Kütahya'da bastırması ve Bizans'a karşı etkili mücadeleler yapmıştır. Yakup Bey'in oğlu Mehmed Bey ve torunu Süleyman Sah zamanlarında da Kütahya, beyliğin merkezi olmaya devam etmiştir⁸. Süleyman, beylikler arası mücadelede denge politikası takip etmiş ve Karamanoğulları tehlikesine karşı Osmanlılar ile yakınlaşmak gayesiyle kızı Devlet Hatun'u Osmanlı Sultanı I.Murad'ın oğlu Yıldırım Bayezid'e gelin vermiştir. Böylece Kütahya, Simav,

⁴ Yıldız, a.g.m., s.36.

⁵ Gökbilgin, a.g.m., s.1119.

⁶ Yıldız, a.g.m., s.38.

⁷ Yavuz, a.g.t., s.13-14.

⁸ Gökbilgin, a.g.m., s.1120.

Eğrigöz (Emet) ve Tavşanlı Devlet Hatun'un çeyizi olarak Osmanlılara geçmiş ve Yıldırım Bayezid de buraya vali tayin edilmiştir⁹. Süleyman Bey ise Kula'ya çekilmiştir. Süleyman Şah'ın ölümünden sonra beyliğin başına geçen II.Yakup Bey, 1389 I.Kosova Savaşı'nda I.Murad'ın şehit olmasından sonra Osmanlılara geçen toprakları geri almak için teşebbüste bulunmuş, ancak bu mücadele sonucunda Yıldırım Bayezid Germiyan topraklarının tamamını ele geçirmiştir. İpsala Kalesine hapsedilen Yakup Bey, buradan kaçarak Timur'a sığınmış, Ankara Savaşından sonra Kütahya'ya tekrar sahip olabilmıştır. Ankara Savaşından sonra Timur Kütahya'ya gelmiş, bir ay kadar kalmış, halktan fidyeye-i nedid (Kurtuluş ücreti) ile esir düşen Timurtaş Paşa'nın Kütahya kalesindeki hazinesini almış ve Bursa'dan getirttiği alimleri burada kabul etmiştir.

Timur'un Anadolu'dan gitmesinden sonra beylikler arası mücadelede kısa bir süre Kütahya ve havalisi Karamanoğulları istilasına uğrasa da Osmanlı Sultanı Çelebi Mehmed'in yardımıyla tekrar Yakup Bey'in eline geçmiştir¹⁰. Erkek çocuğu olmayan Yakup Bey, vefâtından sonra memleketinin Osmanlıların hakimiyetine girmesini vasiyet etmiş bu maksatla gittiği Edirne'de merasimle karşılanmıştır. II.Yakup Bey 1429'da vefât ettiğinde Germiyan memleketi Osmanlı hakimiyetine geçmiştir. Kütahya Germiyanogulları zamanında tarihinin en parlak devirlerinden birini yaşamıştır. İktisadi ve fikri yönden büyük gelişmelere sahne olmuş, pek çok sanat, edebiyat ve fikir adamı bu şehirde toplanarak eserler vermişler, Kütahya Anadolu'nun önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir¹¹.

1.1.4. Osmanlı Devleti Döneminde Kütahya

Osmanlı Devleti döneminde Kütahya, önce merkezi Ankara olan Beylerbeyliğine bağlı bir sancak olmuş, I.Murad'ın oğlu, Germiyanlı damadı olan Yıldırım Bayezid de Kütahya sancak beyi olarak görevlendirilmiştir¹². Kütahya'da bulunan Ulu Cami'nin ilk şekli Yıldırım Bayezid tarafından yaptırılmış, bu caminin adı kayıtlarda "Yıldırım Han Camii" olarak da geçmiştir. İshak Paşa'nın beylerbeyliği

⁹ Yıldız, a.g.m., s.42.

¹⁰ Yıldız, a.g.m., s.41-42.

¹¹ Gökbilgin, a.g.m., s.1121.

¹² İ.Hakkı Uzunçarşılı, (1932), **Kütahya Şehri**, İstanbul, s.88.

döneminde,1451’de Anadolu beylerbeylik merkezi Kütahya’ya taşınmıştır. Kütahya beylerbeylik teşkilatının devamı müddetince Anadolu Eyaleti’nin merkezi olmuştur¹³.

Anadolu eyaleti Osmanlı idari teşkilatında önemli bir yere sahiptir. Kütahya’nın Anadolu eyaletinin merkezi olmasından sonra buraya tayin edilen beylerbeyleri Anadolu beylerbeyi görevinden hemen sonra veziriazam olmuşlardır. Osmanlı padişahlarından, Sultan II.Bayezid (1481 – 1512) zamanında şehzadeler arasındaki rekabetten yararlanmak amacı ile 1511 yılında Antalya’da isyan etmiş olan Şahkulu, Karaman civarını ele geçirmek amacıyla büyük bir ordu ile harekete geçince, o sırada Anadolu beylerbeyi olan Karagöz Ahmet Pasa asilere gereken önemi vermeyerek az bir kuvvetle Kütahya önlerinde Şahkulu ile yaptığı savaşı kaybederek Şahkulu’na esir düşünce şehri teslim almak isteyen Şahkulu halka gözdağı vermek için Karagöz Ahmet Paşa’yı Kütahya surları önünde idam ettirmiştir. Ancak şehri alamayacağını anlayınca da surların dışında kalan mahalleleri tahrib ederek, Bursa’ya yönelen Şahkulu üzerine II.Sultan Bayezid oğlu Şehzade Korkut’u Kütahya’ya göndermiş ve bu ordu Altıntaş mevkiinde Şahkulu ve kuvvetlerini mağlup etmiştir¹⁴.

Kütahya Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde Anadolu’ya yapılan seferlerde önemli bir toplanma yeri ve yol uğrağı olmuştur. Şehzade Bayezid ve Selim sancak beyi olarak burada kalmış ve Behram Paşa, Rüstem Paşa ve İbrahim gibi önemli devlet adamları burada bulunmuşlardır. 16. yy.da Kütahya’da huzursuzluk çıkaran “suhte taifesi” ile doğudan gelerek uygunsuz hareketlerde bulunan “gurbet taifesi”nin hakkından gelinmiştir. 17.yy.da Avusturya ile savaşlar devam ederken Anadolu’nun kargaşa içerisinde bulunduğu bir dönemde celali eşkıya reislerinden Deli Hasan’a karşı koyamayan Hafız Ahmed Paşa Kütahya kalesine sığınmış ve Deli Hasan şehri yakmıştır¹⁵. Köprülü Mehmed Paşa 1650 yılında 17 gün Anadolu Beylerbeyi olarak Kütahya’da kalmıştır. Köprülü’nün sadrazamlığı döneminde Abaza Hasan Pasa isyanına karşı Kütahya’da Beylerbeyi olan Can Mirza halktan destek alamayınca yerine tayin olunan Konakçı Ali Paşa’nın mütesellimi şehre hakim olduysa

---

¹³ Gökbilgin, **a.g.m.**, s.1121.

¹⁴ Yıldız, **a.g.m.**, s.44.

¹⁵ Gökbilgin, **a.g.m.**, s.1121.

da Can Mirza Pasa halktan intikam almak için dört bin kişilik eşkıya ile Kütahya'ya iki ay kuşatmış ancak alamamıştır¹⁶.

Tarihte bilinen ilk toplu iş sözleşmesi 13 Temmuz 1766'da Kütahya'da imzalanmıştır. Çinici işçileri ile işveren arasında Kütahya valisi Ali Paşa huzurunda anlaşmaya varılmış ve çırak, kalfa ve ustaların ücretleri ayrı ayrı belirtilmiştir. Kütahya Mısır valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın isyanına da sahne olmuş ve adı uluslararası alanda duyulmuştur. Mısır valisinin başına buyruk hareketler göstererek Mısır valiliğine ek olarak Sultan II.Mahmud'dan Suriye ve Şam valilikleri talebinin reddedilmesiyle başlayan isyanı bastırmak mümkün olmamıştır. Mehmed Ali Paşa emrindeki düzenli ordusu ve donanması ile Suriye'yi Mısır'a katmak niyetinde idi¹⁷. Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa, Konya civarında Sadrazam Reşid Mehmed Paşa'yı esir alarak Kütahya'ya gelip Mısır'a ilhakını ilan etmiştir¹⁸. Rusların yardımı sağlanarak 4 Mayıs 1833'te imzalanan Kütahya Anlaşması ile Mısır ordusu Kütahya'dan çekilmiştir¹⁹. Mısır meselesinin çözümü için önce Rusya'nın sonrasında İngiltere ve Fransa'nın dahil olmalarıyla konu uluslararası bir mesele halini almıştır. Kütahya'nın adı ikinci defa uluslararası siyasette 1948 ihtilalleri sonrasında duyulmuştur. 1848 ihtilalleri ile başlayan Macar milli hareketi Avusturya ve Rus orduları tarafından sert bir şekilde bastırılınca Osmanlı Devleti'ne iltica eden Macar mültecileri Kütahya'ya yerleştirilmişler ve 1851'e kadar burada kalmışlardır²⁰.

1.2.ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.2.1 Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası ve Tarihi Açından Önemi

Anlam olarak sicil kelimesi; okumak kaydetmek hükmetmek karar vermek ve de kayda geçirmektir. Sicil; kadıların almış oldukları kararları tasdik ettiği belgelerin örneklerini kadılar arasında yazışmaları ve taşra idaresindeki düzenlemeler için gönderilen ferman, berat hatta kanunnamelerin örneklerini içeren defterlere denir²¹. Bu

¹⁶ Yıldız, **a.g.m.**, s.45.

¹⁷ Yıldız, **a.g.m.**, s.46-47.

¹⁸ Uzunçarşılı, **a.g.e.**, s.100.

¹⁹ Uzunçarşılı, **a.g.e.**, s.101.

²⁰ Gökbilgin, **a.g.m.**, s.1122.

²¹ M.Zeki Pakalın, (1993), **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimler Sözlüğü**, C.III. , İstanbul, s.210.

yönüyle şer'iyeye sicilleri, şer'i mahkemelerde tutulan ve resmi statü taşıyan her türlü kayıtların toplanmış olduğu defterlerdir²².

Sicil kelimesi, şeriata uygun tanzim edilmiş kayıtlar anlamına gelmekte birlikte; Osmanlı hukuk sisteminde kadıların verdikleri i'lam, hüccet ve cezalarla görevleri gereği tuttukları kayıtları içeren defterlere verilen addır. Bu defterlere şer'iyeye sicilleri denildiği gibi; kadı defterleri, mahkeme defterleri zabt-ı vekayi sicilleride denilmiştir²³.

Belirli usullere göre hazırlanan şer'iyeye sicilleri, uzun boylu ve dar enli olurlardı. Mesela 40 cm boyunda bir defterin eni 16-17 cm olurdu. Fakat her sicil defteri aynı boyutlarda olmaz mahkemelere göre hatta kadılara göre de defterin ölçüleri değişirdi. Kağıt çok sağlam ve parlak olurdu. Kullanılan mürekkep ise bugün bile parlaklığını koruyacak kadar sabittir.

Yazı şekli çoğu kez talik kırması dediğimiz yazıdır. Talik yazısı İran'da doğmuş özellikle Safevi hanedanının zamanında gelişmesini tamamlamıştır. İran'da gelişen talik yazısını Türkler, özellikle din ve adalet kurumlarında, kadılıklarda ve şer'iyeye sicillerinde kullanmışlardır. Fetvalar istisnasız bir şekilde Osmanlı talik'i olarak çıkmıştır. Bazı mühürlerde, III. Ahmet devrinden itibaren bazı levhalarda ve çeşme kitabelerinde talik yazısı görülmektedir²⁴.

Osmanlı Devleti'nde şer'iyeye sicilleri, XV. Asırdan başlayarak XX. Asrın ilk çeyreğine kadar çok uzun bir zaman dilimini kapsamaktadır. Türk tarihinin, siyasi, iktisadi, sosyal ve hukuk hayatına dair kararları içermesi bakımından da bu siciller, Türk kültür tarihinin temel kaynakları arasında yer almıştır. Şer'iyeye sicillerinde kadıların, nikah, evlenme, boşanma, miras taksimi, yetim vb. gibi malının korunması, vakıf hükümlerine uyulması, cürüm ve cinayet konularında aldığı kararlar mevcuttur. Yine şer'iyeye sicillerinde geçen konular arasında seferberlik kararları ve savaş hazırlıkları, doğal afet, kıtlık, salgın hastalık sonucu oluşan muhaceretler, alınacak tedbirler; şehir ve kaza merkezini tehdit eden eşkıyanın def'i meselesi; emlak ve

²² Ahmet Akgündüz, (1990), **Osmanlı Kanunnameleri**, C.I., İstanbul, s.77.

²³ Abdülaziz Bayındır, (1986), **İslam Muhakeme Usulü**, İstanbul, s.1. ; Ahmet Akgündüz, (1988), **Şer'iyeye Sicilleri**, İstanbul, s.77.

²⁴ Ahmet Remzi Oran, (2004), "70 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicili Transkribe ve Değerlendirilmesi" **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Kütahya, s 3.

akarların kira işlemleri, ceza işlemleri yer almaktadır²⁵. Böylesine değişik konuların bulunduğu şer'iyye sicillerinden farklı alanlarda istifade etmek mümkündür. Bir kazanın tarihi araştırmasında, o kazanın mali, askeri, idari, demografik vb. özelliklerini aydınlatmak için bu siciller büyük önem taşımaktadır.²⁶ Bir de bu belgelerde, o kazada ki toplumun yapısı, yaşantısı ve etkili zümreler ile halk tabakalarının oluşturduğu sistemin işleyişi de yer almaktadır²⁷.

Bütün sicil defterlerinin başında genellikle dili Arapça olan dibace, yani bir giriş kısmı vardır²⁸. Burada şer'i hükümlere ve bunları vaz eden Allah ve Peygamberine saygı arz edilmektedir. Daha sonra sicili tutan hakimi ismi ve vazife ünvanı kaydedilmektedir. Çoğu kere sicili tutan kadının tayin, berat veya buyruldu su da defterin başına yazılmaktadır²⁹.

Şer'iyye sicillerinde kadılar tarafından kaleme alınan hüccet, i'lam, ma'ruz ve mü'raseleler ile başka makamlardan gönderilen ferman, buyruldu, tezkire, temessük başta olmak üzere berat, layiha, mektup, emirname gibi pek çok çeşitli belgeye rastlamak mümkündür. Bu bakımdan şer'i mahkeme sicilleri arşivi tarih yazarlarının hiçbir surette ihmal edemeyecekleri bir tarih hazinesi olma özelliğini korumaktadır.

Şer'iyye sicillerinin mahkemece tutulup muhafaza edilmesi hukuki bir ihtiyaçtan doğmuş³⁰, sicillerin korunmasına dikkat edilmiş olmakla birlikte zamanla bunların önemli bir kısmı kaybolmuştur³¹. Her kazada, sancakta ve vilayet merkezinde ser'iyye sicil defterleri tutulmuş, yanan ve kaybolanlar dikkate alınmazsa sayıları on bini geçmektedir. Bu kadar şer'iyye sicili geniş çaplı bir araştırma-incelemeye tabi tutulursa o yerin idari, askeri, iktisadi yönden ve belediyecilik açısından önemli bilgilere ulaşılabilecektir³².

²⁵ Oran, **a.g.t.**, s 5.

²⁶ Halil İnalçık, (1981), **Osmanlı İdare, Sosyal ve Ekonomik Tarihi ile İlgili Belgeler; Bursa Kadı Sicillerinden Seçmeler**, Belgeler, c.10, Bursa, s. 14.

²⁷ Mehmet İpşirli, (1991), "Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri", **İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi-Tarih Araştırma Merkezi-Sosyoloji Seminerleri(28-29 Mayıs 1990)**, İstanbul, s.157.

²⁸ Naci Şahin, (1998), "568 Numaralı Karahisar-ı Sahip Şeriye Siciline Göre Afyon", **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, A.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon, s 2.

²⁹ Ahmet Akgündüz, (1988), "Şer'iyye Sicilleri", İstanbul, s.19.

³⁰ Akgündüz, **a.g.e.**, s. 19.

³¹ Bayındır, **a.g.e.**, s 2.

³² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, (1988), **Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı**, Ankara, s. 109.

Osmanlı Devlet’inde kaza, kasaba, şehirler ve köylerden oluşan düzen içinde “şer’i” ve “örfi” hükümler uygulanarak toplum düzenini sağlayan adalet teşkilatı, Osmanlı Devleti’nin siyasi hakkındaki sağlamlık ve devamlılığın belkemiğini oluşturmuştur. Devletin merkezinde iktidar ve çıkar kavgaları yaşanırken devşirmelerle yerli bürokratlar arasında mücadelenin olduğu dönemlerde yeniçeri ayaklanmaları ile devletin düzeni sarsılırken, taşrayı ayakta tutan işte bu adli teşkilat olmuştur³³.

Şer’iyye sicillerinin katalog çalışmaları günümüzde devam etmekte olup, 3 Kasım 1941 Maarif Vekaletinin emri ile değişik yerlerde bulunan siciller belirli müzelerde toplanmıştır³⁴.

1.2.2. Şer’iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

1.2.2.1 Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

1.2.2.1.1.Hüccet

Hüccet; hakim huzurunda ikrar, takrir, akit, vasi tayini ve bir hususa izin gibi hüküm içermeyen hususlar hakkındaki belgeler olup³⁵, konularına göre nikah, talak, fesh-i nikah, mehir, nafaka, vasi tayini gibi kısımlara ayrılırdı³⁶.

Kelime manası itibariyle “hüccet”, senet, vesika, delil demektir³⁷. Hüccetler şer’iyye mahkemeler tarafından verilir. Fakat hüccetlerde hakimin kararı içinde olmaz. Sadece kadının huzurunda tarafların anlaşmaya vardıklarını gösteren ve kadının onayını üzerinde taşıyan belgelere Osmanlı diplomatiğinde Hüccet denilmiştir³⁸.

Kadınların tasdik ve onay makamı durumunda olduğu hüccetler hem miktar hem de tür bakımından en kalabalık belgelerdir. Tespit edilen hüccet türleri 15-16 kalemi bulmaktadır. Şer’i açıdan kesin delille sabit olan bir hukuki durum pek fazla çekişme konusu olmayacağından mahkemeye de intikal etmezdi. Bir mahkemenin hüccet tanzim edip ilgilinin eline vermesi ve bir suretini sicile kaydetmesi demek, o konuda bazı

³³ Zekeriya Bülbül, (2000), **Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi**, Ankara, s 207.

³⁴ Şahin, **a.g.t.**, s 3.

³⁵ Mehmet Zeki Pakalın, (1983), **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C I-III, İstanbul, s.607.

³⁶ Akgündüz, **a.g.e.**, s.60.

³⁷ Mübahat S. Kütükoğlu, (1994), **Osmanlı Belgelerinin Dili**, İstanbul, s.197.

³⁸ Kütükoğlu, **a.g.e.**, s.350.

istisna dışında hukuki çekişmenin vaki olmayacağı, olsa da mahkemenin hücceti elinde bulunduranın lehine karar vereceği anlamına gelir. Bazı hüccetler delil hüviyeti taşır ki bunlar: nikah, talak, nafaka, köle azadı, bey', vasiyet, vekalet, sulh, ikrar, kefalet, icara, vasi, borç, hibe ve teslim, ibra ve ıskat, ispat-ı rüş, müdarebe, vakfiyelerle ilgili hüccetler, padişah fermanına dayanılarak yapılan hüccetlerdir.

Hüccet Metinlerinin ortak özellikleri:

1-Taraflara verilen hüccetlerin üst tarafında hücceti veren kadının imzası ve mührü mutlaka bulunur, sicil defterindeki hüccetlerde bulunmaz.

2- Tarafların adı ve adresi her çeşit şüpheyi ortadan kaldıracak biçimde açıklanır.

3- Hüccete konu olan mal veya hak, açıklıkla anlatılır.

4- Hukuki muamelelerin sekli, şartları ve varsa teslim ve tesellüm işlemleri beyân edilir.

5- İkrarda bulunan tarafın, karşı tarafın, ibra ettiği ve konunun dava ve çekimse konusu yapılmayacağı teyiden belirtilir. Lehine ikrar yapılan taraf da ikrar beyânını tasdik edince, talep üzerine durumun sicile kaydedildiği zikredilir.

6- Hüccetlerin sonuna tarih; yıl, ay ,gün ve bazen de günün belli dilimi halinde yazılır.

7-Hüccetlerin altına mutlaka suhudü'l-muhzır başlığı ile hukuki muameleye şahit olanların isimleri ve unvanları yazılır.

Hüccetlerin konularının toplandığı başlıklar şunlardır: Evlenme akdine ilişkin hüccetler (nikah), küçük çocuğun anne ve babası veya kadı tarafından velayeten evlendirilmesi, karının vekil tarafından evlenme akdinin icrası, evlenme akdinin sübutu ile ilgili hüccetler gibi; talak hüccetleri, boşanmanın tefvizi hüccetleri, şiddetli geçimsizlik sonucu anlaşarak boşanma (muhalaa) hüccetleri, evlenmenin feshine ilişkin (fesh-i nikah) hüccetler, mihr ve nafaka hüccetleri; terbiye velayeti (hidane) hüccetleri, kadının vasi tayinine dair hüccetler, köle azadı ile ilgili (itak, tedbir, mükatebe) hüccetleri, izin ve yetki verilmesine ilişkin hüccetler, satım akdi hüccetleri, ferağ hüccetleri, geri alım hakkı ile satım (bey'i vefa) hüccetleri, süf'a ve bağışlama hüccetleri; vedia, rehin, istihkak (zabt), ikrar, havale, şehadet, kefalet, şirket, vekalet,

kıyas, diyet, sulh, ibra ve iflas gibi hüccetler, kethüda, subaşı ve benzeri görevlerin tayini ile ilgili hüccetler de mevcuttur³⁹.

1.2.2.1.2 İlam

İ'lam kelime anlamı olarak bildirme, anlatma anlamına gelir. Hukuki olarak ise; davanın mahkemece nasıl sonuca bağlandığını gösteren belgedir⁴⁰.

İ'lam metinlerinin ortak özellikleri:

1- İ'lamda davacının adresi, adı, babasının adı yazılıdır. Eğer davacı başka memleketten ise memleketi belirtilir ve davanın görüldüğü yere ne için geldiği, halen nerede oturduğu kaydedilir. Davalının ise sadece, meşhur olduğu unvanı ve babasının adı yazılır.

2- Davacının iddiası eksiksiz olarak yazılır.

3- Davalının cevabı, def'i itirazları da yazılır. Davalı iddiayı tümüyle reddetmişse durum i'lamda "gıbbe's-sual ve akıbe'l-inkar..." vb formüle bir ifade ile belirtilir. Davalı, iddianın bir kısmını reddetmişse bu durum i'lamda genellikle "gıbbe's-sual mezkur... cevabında... inkar, ... inkar edecek..." kalıbıyla ifade edilir.

4- İddiayı ispat edecek vasıta demek olan delil, i'lamda genellikle "gıbbe's-sual ve akıbe'l-inkar müdde-i mezburdan müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda..." ifadesiyle istenir.

5- Bunlardan sonra hakim, i'lam metninin sonunda, davanın ispat vasıtalarına göre ayrı ayrı kalıp ifadelerle kararını açıklar.

6-Tarih, ya Arapça olarak yazılır veya günümüz tarih atma biçimine uygun şekilde yazılır.

7- İ'lamlarda, dava sonunda suhudü'l hal başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir.

³⁹ Leyla Sarıavcı, (2007), "1 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicili (III.Bölüm) Transkripsiyonu ve Kitiği", **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DPÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya, s 17-18.

⁴⁰ Kütükoğlu, a.g.e., s. 345.

İ'amların konuları Şunlardır: BorĀ ikrarı ile ilgili i'amlar, alacaĀın ispatına ilişkin i'amlar, karşı tarafa yemin teklifini ihtiva eden i'amlar, alacaĀın tecili ile ilgili i'amlar, kefalet, havale, istihkak i'amları, muhayyerlik hakkına ait i'amlar, tazminat, icra, vakıf, evlenme-boşanma i'amları, tazir cezası i'amları, iffete iftira, iĀki iĀme, zina cezası ile ilgili i'amlar, su-i hal i'amları, bina kesfi i'amları, maktülün kesfi ve diyet i'amları, kısas i'amları, Müslüman olmaya yada dinden Āıkmaya dair i'amlar, sulh i'amları, Ramazan ayının tespitine iliskin i'amlar, hırsızlık suĀı ve cezası ile ilgili i'amlar vardır⁴¹.

1.2.2.1.3. Ma'ruzlar

Kelime anlamı olarak; arz edilen Şey demektir. Ma'ruzun iki anlamı vardır. Birincisi, kadıların icra mahkemelerine idari bir durumu arz ettiĀi yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına ya da kadıya hitaben yazdıĀı Şikayet dilekĀelerine denir ki sicilde kullanılan ma'ruzlar bunlardır. İkincisi ise; i'amların birĀoĀu icra makamına hitaben yazıldıĀından i'amlara ma'ruz denilmektedir⁴².

1.2.2.1.4. Mürasele

Kelime anlamı olarak mürasele HaberleŐme, mektuplaŐma, kadı mektubu⁴³ anlamına gelmektedir. Hukuki olarak kadının kendisine denk veya aŐaĀı makama yada Őahısa yazdıĀı belgeye⁴⁴ denmektedir.

1.2.2.1.5 Tereke

Tereke; ölen kimsenin bıraktıĀı Őey⁴⁵ anlamına gelmektedir. Bir kişi öldüğünde, terekesi en küçük malzemeye kadar hak sahipleri arasında paylaŐılırdı. Terekeler ölen kişinin varislerine bıraktıĀı Őeyleri, mirasın miktarını, cinsini ihtiva ettiĀi

⁴¹ Sarıavcı, **a.g.t.**, s. 19-20.

⁴² Akgündüz, **a.g.e.**, s. 38-39.

⁴³ Ferit DevellioĀlu, (2003), **Osmanlıca-TürkĀe Ansiklopedik Lugat**, Ankara, s.732.

⁴⁴ Akgündüz, **a.g.e.**, s.38-39.

⁴⁵ DevellioĀlu, **a.g.e.**, s.1084.

için ait olduğu devrin iktisadi ve kültürel özelliklerinin bilinmesi bakımından önem taşır.

1.2.2.1.6. Vakfiyeler

Vakfiye kökü Arapça “vakf” olmakla birlikte kelime manası durdurmak, alıkoymaktır. Hukuki bir terim olan vakıf sözcüğünün anlamı ise; bir kimsenin sevap kazanmak için menkul veya gayrimenkul malını veyahut mülkünü dini veya sosyal bir amaç doğrultusunda vakfetmesidir. Vakfedilmiş menkul veya gayrimenkul malın kısaca vakfedilen şeyin vasıflarını, vakıf edilme şartlarını belirten ve kadı tarafından tasdik edilen belgelere vakfiye denilmektedir⁴⁶.

1.2.2.2. Başka Makamlardan Gönderilen Ve Sicillere Giren Belgeler

1.2.2.2.1. Ferman

Ferman kelime anlamı olarak emir, buyruk; padişah tarafından verilen yazılı emir, berat, buyruldu...⁴⁷ anlamına gelir. Bir ferman Nişancı tarafından tuğra çekildikten sonra gideceği yere gönderilirdi. Bu gönderilen ferman gideceği yere ulaştığı vakit kadı tarafından o beldenin şer’iyye siciline kaydolunur ve bundan sonra fermanın hüküm-ü icra olunurdu. Fermanların yazılışında özellikle yazı çeşidinde divani yazı tercih edilir, özenle yazılır ve bazen de tezhip ile süslenmekle beraber harfler sık, satırlar seyrek yazılırdı. “Mucibine amel oluna” ibaresini bazen padişah kendi el yazısı ile kendi tuğrasının yanına yazardı. Tanzimat fermanının ilanından sonra ekseriya fermanların yerine iradeler yazılmıştır⁴⁸.

1.2.2.2.2. Berat

Yazılı kağıt demek olan beratın bir adı da nişandır. Osmanlı diplomatiğinde padişah tarafından bir memuriyete tayin, bir şeyin kullanılma hakkı, bir ayrıcalık veya bir şeyden muaf tutulduğunu gösteren ve üzerinde padişahın tuğrasını taşıyan belgelere

⁴⁶ Kütükoğlu, a.g.e., s.359.

⁴⁷ Devellioğlu, a.g.e., s.260.

⁴⁸ Oran, a.g.t., s.8.

denir ve beratlı kelimesi müsaadeli, imtiyazlı anlamındadır⁴⁹. Kazalara gönderilen beratlar kadı tarafından deftere kaydolunur, ancak padişahın tuğrası bulunmazdı.

1.2.2.2.3. Buyruldu

Osmanlı Diplomatğinde sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptan paşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli görevlilerin kendilerinden alt kademelerinde bulunan görevlilere gönderdikleri emirler için “buyruldu” ismi kullanılmaktadır⁵⁰.

1.2.2.2.4. Tezkire ve Temessük

Sözlük anlamı borç senedi veya bir ise sıkı tutunmak olarak geçen⁵¹ temessük, Miri arazide ve gayri sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belgeye denir ve bugünkü karşılığı tapudur⁵². Tezkire ise kelime olarak hükümetten alınan izin demek olup⁵³ Osmanlı diplomasisinde üstten alta veya aynı seviyedeki makamlara yazılan ve resmi bir konuyu içeren belgelere denirdi. Sadrazamın özel kalem müdürü demek olan tezkireciler tarafından, kendilerine berat ile bir cihet tahsis edilen şahısların eline, söz konusu berata dayanarak tezkiresi verilir bir sureti de seri'yye siciline kaydedilirdi.

1.2.3. Şer'iyeye Sicillerinin Kaydedilme Usulü

Kadıya intikal eden her türlü resmi yazı belirli kurallar içinde mutlaka şer'iyeye sicili dediğimiz defterlere kaydedilirdi. Buldukları mahale ait, kadıların ve onların yardımcısı olan naiblerin kararlar defterin bir tarafına, merkezden ve diğer makamlardan gelen yazılarda defterin diğer tarafına yazılırdı. Mahalli konularla ilgili belgelerin yazıldığı bölüme “sicill-i mahfuz defterlü” denilirdi.

Osmanlı birçok konuda olduğu gibi yazılı belgelerin hazırlanmasında da kendinden önceki İslam ve Türk- İslam Devletlerinden etkilenmiştir. İslam hukukundan

⁴⁹ Kütükoğlu, a.g.e., s.124.

⁵⁰ Kütükoğlu, a.g.e., s.197.

⁵¹ Develioğlu, a.g.e., s.1073.

⁵² Kütükoğlu, a.g.e., s.281.

⁵³ Develioğlu, a.g.e., s.1107.

yazılı muamelelerde takip edilecek yol fıkıh kitaplarında ayrıntılı olarak yazılmıştır. Bu durumu Osmanlı mahkemeleri sistemleştirerek işleri daha da kullanılır hale getirmiştir. Bütün kayıtların tanzimini açıklayan örnekler verilerek “sakk” kitapları yayınlanmış ve şer’iyye sicilindeki kayıtların tutulması meselesi daha sistemli sağlam ve kullanışlı hale getirilmiştir⁵⁴.

1.2.4.Şer’i Mahkemelerde Bulunan Görevliler

1.2.4.1.Kadı

Osmanlı Devleti hukuk olarak İslam hukukuna bağlıydı. Bu durumu şer’iyye sicillerinden ve kanunnamelerden anlamaktayız. Bunun yanında İslama aykırı olmamak şartıyla örfi hukukta kabul görmüş ve önemli bir yer tutmuştur. Ancak örfi hukukun şer’e uygunluğu konusu tartışmalıdır⁵⁵.

Şer’i hukuku bilen, anlayan ve adaletin tesisinde, Sultana yardımcı olabilecek bir teşkilata ihtiyaç vardır. Bu da hiç şüphesiz ilmiye teşkilatıdır. İلميye sınıfının başlıca üç fonksiyonu vardır. Eğitim (tedris), ifta(fetva), yargı (kaza) görevidir. Bu üç görevi sırasıyla müderrisler, müftiler ve kadılar gerçekleştirmişlerdir⁵⁶. Kadı olacak hakim akıllı, anlayışlı, doğru, emin ve metin olmalıdır. Kadı, bütün fıkıh meselelerini ihata edemeyeceğinden müftiden fetva alabilir.

Kadıların baş vazifesi, halk arasında ki nizamı sağlamaktır. Sonraları diğer bazı işlerle meşgul olmakta vazifeleri arasına girmiştir. Yetimlerin, vakıfların, iflas edenlerin mallarına, vasiyet, vesayet, velayet işlerine, çarşı pazarda narhlara, fiyatlara nezaret etmek, kimsesiz küçük kızları evlendirmek, şehrin temizliğini kontrol etmek, imam, hatip tayin etmek gibi işlere de bakmışlardır. Osmanlı Devletinde kadılar zabıtaya, belediyeye, idareye ait bazı işleri de görmüşlerdir⁵⁷.

Günümüzde noterlere ait olan işlerden bazıları da eskiden kadılar tarafından görülürdü. Bazen kadılar noterlik işleri için ayrıca memurlar tayin ederlerdi⁵⁸.

⁵⁴ Mustafa Yavuz, (2009), “15 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Endisyon Kritiği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi DPÜ, Kütahya, s.10.

⁵⁵ Hasan Tahsin Fendoğlu, (1994), **Hukuk Tarihinde Temel Haklar**, Konya, s.107.

⁵⁶ İlber Ortaylı, (1979), **Türkiye İdare Tarihi**, Ankara, s.165.

⁵⁷ Osman Keskinoglu, (1969), **Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku**, Ankara, s.273-274.

⁵⁸ Keskinoglu, **a.g.e.**, s 274.

Dolayısıyla kadılar buldukları yerin hakimi, noteri, emniyet amiri ve mülki amiridirler⁵⁹. Bütün bunlar kadının son derece bilgili, kabiliyetli, ileri görüşlü olmasını gerektirir.

Kadı da bazı şartlar aranmaktadır: bunlar; akıl, hür olmak, Müslüman olmak, doğru sözlü güvenilir ve iffetli olmak, sıhhatli olmak, hukukun usulünü bilmektir.⁶⁰

1.2.4.2. Naib

Naib; vekil, birinin yerine geçen; kadı vekili; kadı, şeriat hükümlerine göre hüküm veren hakim; anlamlarına gelmektedir⁶¹. Kadıların kendi yerlerinde davaya bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslara naib denir. Bunların tayini kadılar tarafından kaleme alınan müraselelerle yapılırdı. Kadılar bazen görev yerlerine kendi karar yetkisine haiz olan naiblerini gönderebilirlerdi⁶².

1.2.4.3. Kassam

Varisler, mirasçılar arasında mirası taksim eden ve küçüklerin hakkını koruyan şeriat me'mûru⁶³ anlamına gelmektedir. İslam hukukunda ve genel olarak kassam; miras davalarında bizzat dava mahaline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilaf hakkında bir neticeye vardıldıktan sonra davayı hükme bağlayan ve ev, tarla, arsa gibi gayrı menkulleri varisleri arasında taksim eden memura denir. Aynen kadıda aranan şartlarda kasamda da aranmaktadır. Kassamlık görevi tanzimattan sonra kaldırılmıştır⁶⁴.

⁵⁹ Halil Cin, Ahmet Akgündüz, (1995), **Mukayeseli İslam ve Türk İslam Hukuk Tarihi**, İstanbul, C.1,s. 274.

⁶⁰Fatma Gamze Kocabıyık, (2009), “112 Numaralı Foça Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Afyon, s.9.

⁶¹ Devellioğlu, **a.g.e.**, s.799.

⁶² Kocabıyık, **a.g.t.**, s.9.

⁶³ Develioğlu, **a.g.e.**, s.494.

⁶⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, (1965), **Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı**, Ankara, s.121.

1.2.4.4. Muhzır

Şerat mahkemelerinde mübaşir hizmetini gören⁶⁵ kişilerdir. Muhzırlar kadının yargılamada en önde gelen yardımcılarındandır. Mahkeme iç güvenliği yanı sıra davalıların getirilip götürülmelerini sağlayan muhzırlar, kadı kararıyla konulan para ve eşyanın korunmasından da sorumludurlar⁶⁶.

1.2.4.5. Katip

Arapça ketebe , küttap dan türemiş olan katip; kitabet eden, yazan, yazıcı; usta yazıcı⁶⁷ anlamına gelmektedir.

Güvenilir, salih, davalarını yazma ve i'lam tanzim etme usulüne vakıf birisi, mahkemeye katip olarak tayin edilir. Hediye almak gibi kötü bir duruma düşmemesi için, kadı, katibi uygun bir yerde bulundurur. Katip, burada tarafların iddia ve müdafaalarını ve şahitlerin yaptığı şahitliği kaydederdi⁶⁸.

1.2.4.6. Mübaşir

Mübaşir, kadının emrini tebliğ etme görevini yürüten kişidir. Sorgu yaptıkları da bilinmektedir⁶⁹.

1.2.5. Kadılıkta Aranılan Şartlar

Osmanlı hukukçularına göre kadı, insanlar arasında meydana gelen dava ve anlaşmazlıkların şer'i hükümlere göre karar bağlamak için devletin en yüksek icra organı tarafından tayin edilen kişilerdir.

Yetki ve sorumluluğu kural olarak hukuk ve ceza davalarını içeren Kadılar Osmanlı Devletinde çok önemli bir rol ifa etmişler; Tanzimat öncesi şer'iyye

⁶⁵ Develioğlu, **a.g.e.**, s.676.

⁶⁶ Musa Çadırcı, (1991), **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları**, Ankara, s. 90.

⁶⁷ Develioğlu, **a.g.e.**, s.495.

⁶⁸ Cin- Akgündüz, **a.g.e.**, s. 281.

⁶⁹ Cin- Akgündüz, **a.g.e.**, s. 281.

mahkemelerinin, Tanzimat sonrası ise hem şer'iyeye hem de Nizamiye Mahkemelerinin başkanlığını yapmışlardır.

Devletin önemli vazifelerinden birisi de halkını adalet esasları dairesinde idare etmesidir⁷⁰. Devletin adalet esaslarına dayalı olarak halkını idare edebilmesi için birtakım şartlar aranmıştır. Çünkü kadılar yargı yetkisini hükümdar adına kullandıklarından dolayı bazı şartlara sahip ve bazı vasıflarla vasıflanmış olması gerekir.

Kadılar yüksek tahsilli, medrese mensuplarından, yapılan imtihanları başarı ile verenlerden gerekli olan yerlere tayin edilmektedir.

Kadılıkta aranan belli şartlar şunlardır:

Osmanlı Devleti'nde şer'iyeye mahkemelerinde hakimlik yapacak birisinin kesinlikle

1-Müslüman olması şarttır.

2-25 yaşından büyük olmak

3-Bir yıl veya bir yıldan fazla hapis cezasına veya daha ağır bir cezaya çarptırılmış olmamak

4-Bunamış olanlar, körler, dilsizler ve tarafların yüksek sesle konuşmalarını duyamayacak kadar sağır olanlar kadı olamazlar.

5-Ferasetli, doğru, güvenilir ve iradesi sağlam olmayanlar kadılık görevine atanamazlar

6-Medresetü'l-Kudat'ı bitirenler kadı olabilirler⁷¹.

1.2.6. 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicilinin Tanıtımı

Adalet temeli üzerine kurulan Osmanlı Devlet'inde ilk atanan iki memurdan birisi kadıdır. Osmanlı Devlet'in yargıya ve adalet teşkilatına verdiği önemin en güzel kanıtlarından biri olan şer'iyeye sicil defterleri yirmi bin civarındadır. Bütün sicil

⁷⁰ Enver Ziya Karal, (1998), **Osmanlı Tarihi**, C VI, 4. Baskı, Ankara, s.134.

⁷¹ Oran, **a.g.t.**, s.13-14.

defterleri gibi Kütahya sicil defterleride Ankara Milli Kütüphanede muhafaza edilmektedir.

Kütahya şer'iyye sicillerinin sonuncusu olan 108 Numaralı Kütahya Şer'iyye Sicil Defteri 48 varak ve 127 belgeden oluşmaktadır. Miladi 1312 Hicri 1894 ve Miladi 1325 Hicri 1907 yılları arasını kapsayan defter, rika kırması, talik ve talik kırması yazı çeşitleri kullanılarak yazılmıştır. Belgelerin çoğu i'lam ve mazbatadan oluşmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Belge Bir

Kütahya Vilayeti İsa Karyesinde Kadir Arslan oğlu Ali adlı kişinin hırsızlık yapıp yakalanarak mahkemeye sevk edildiğine dair, mazbata kaydı suretidir. (Ser'iyve Sicilindeki bu mazbata surettir. Aslı mahkemeye gönderilmiştir.)

Fi 21 Haziran 327

Evrak Numrosu

60

İşbu evrak tahkiki müdde-i umum muavinliğinin iddiâ'nâmesi mâlum tetkik idildi. Tavşanlı kazâsı Zeytünzade Mahmud Efendinin Gümüş Nâhiyesinin İsa karyesinin işe dayanarak müddahir zehâir öşriyyeden iki yüz kileyi mu'tâd hıntasını duvarı delerek / ahz ve sîrkat iddikleri iddiâsıyla manzumu'l-umum olub fi 7 Cemaziyelahir 329 fi 11 Safer 1917 tarihinde taht-ı tevkife alınan / mezkûr reâyâ karyemizin Selim oğlu Mehmet Ali ve biraderi Kadir ve Arslan oğlu Ali hakkında icra olunan tahkikâta istintâkiye bahiyyesi / bervechi iddiâ me'zun merkûmdan Arslan oğlu Ali'nin evvela Mehmed Ali ile biraderi Kadir Atıf cürm'ü-ismisi ve Kadir'in / odaya gelmesi ve Mehmed Ali'nin Aliye karşı sûkutu ihtiyâr olması merkûmdan Mehmed Ali ve oğlunun sabıkalı gerdesinden bulunması mafufen istima' / kılınan şahadet nâ'mesi ihtiyârata ve mahalinde tezekküratında keşf râporu mündericâtıyla nümâyân olan delâ'il mesrûrat evrakının mahkemeye / sevkinde kâfi görülmüş ve müdde-i umum muâvinliğinin iddiâsını bitakdim bir senede tâkriru'l-alâda muâfık görüldüğünden (..) kangı birinci 220. maddesi hükmünce müstelzim mücâzâta terhi ile dû'n görülmüş olmağla / usul-u cezâiyenin 28. maddesi tevfikân bu bâbdaki evrakın hemân atılarak sevk ve irsâli için istinâf / müdde-i umum sabit-i âlisine takdimine ve bu seferki 60 guruş istintâkı her cihetle yüz altmış guruşdan müma-ileyhime tahkika ve eminiyyenin kangısı iştirâka dâir delâ'il kânuniyeye inkiyada idilemediğinden bermuceb-i taleb umur-u mezkûrun / yüz yirmi eday-ı cihâdiyesi mucebince (..) muhakemesine karar virildi.

Fi 8 Receb 329 ve Fi 21 Haziran 1927

Belge İki

Kadı görevlendirmesi, Kütahya'nın bir takım mahkeme görevlilerinin alacakları maaş ve hangi görevlere atanacaklarına dair kadı beratı suretidir.

Haziran 1927 tarihinde hakîr olmak üzere adliye vekâlet-i celilesinden tebliğ buyrulan kadro mucebince / Gediz mahkemesi başkitabetine ondört lira maaştan sâbıkı Sadık Efendi ve sekiz yüz guruş maaşlı zabt kitabetine sekiz yüz / guruş maaşı dahi İbrahim Edhem ve yedişer yüz guruş maaşlı zabt kâtibliğine sekiz yüz guruş maaş aldığı / zabt kâtibliğinden Mehmed Fahri'ye ve yedişer yüz guruş maaşlı Mehmed Erşed ve altıyüz guruş maaşlı mübâşirliğe Osmanzâde / Osman ve yirmi liralık odacılığa Halid Ağazâde Ahmed Efendiler / Eğrigöz Hâkimliği baş ketebesine on iki buçuk lira maaşlı baş küttabı on iki lira maaşlı Süleyman Sıtkı / ve sekiz yüz guruş maaşlı zabt kitâbeti sekiz yüz guruş maaşlı Terlikçi Ömer ve yedi yüz guruş maaşlı kayd / kitâbetine yedi yüz guruş maaşlı Rıza ve altı yüz guruş maaşlı mübâşirliğe altı yüz guruş maaşları / mübâşirliğe Halil Efendi / Tavşanlı hâkimliğine on iki lira maaşlı baş kitabetine on iki lira maaşlı sâbıkı baş kâtibî İbrahim ra'iyetinden / sekiz yüz guruş maaşlı zabt kâtibliğine sekiz yüz guruş maaşlı sâbıkı Halil İbrahim ve yedi yüz guruş / maaşlı zabt kâtibliğine yedi yüz guruş maaşlı zabt kâtibî Mustafa ve altı yüz guruşluk mübâşirliğine altı lira / maaşlı Halid Efendi ve yirmi lira odacılığa İsmail Efendilerinde ibkâen intihâblarına bil'iktizâ karar virildi.

Fi 21 Haziran 1927

Belge Üç

İldeki en yüksek makama yazılan, katipliklerde boş bulunan kadrolara kaçır lira maaş alacaklarımda belirten bir atama beratı kaydı suretidir.

Makam-ı Âli'i Vilayet-i Penahiye

1927 senesi Haziranın yirminci gününde hakîr olmak üzere adliye vekâlet-i celilesinden tebliğ buyrulan / karar mucebince iki bin guruş maaşlı baş kitâbetine baş kâtib Kamil ve bin beş yüz guruş maaşlı baş kâtib / muâvinliğine hukuk mahkemesi baş kâtibî İbrahim ve bin guruş maaşlı zabt kâtibliğine ceza zabt kâtiblerinden Ömer / ve baş kâtib muavini

Abdülkadir ve müdde-i umum kâtibi Hakkı ve Kamil ve zabt kâtibi Ahmed Efendiler ve sekiz yüz guruş / maaşı zabt kâtibliğine kezalık zabt kâtibinden Hafız Süleyman , Derviş ve hukuk zabt kâtiblerinden / Ahmed Çavuş oğlu Mustafa ve Abdülkadir Efendilerle dokuzyüz guruş maaşlı mübâşirliğe mübâşir Ömer ve altıyüz / guruş maaşı mübâşirliklere mübâşir Nazif, Mustafa, Cemal ve me'mûruna ilgâ edilmesi hasebiyle / açıkta kalan süvari mübâşir sabıkı Ahmed Efendilerinde intihâblarına encümence karar verilmiş olduğundan / makam-ı Âlilerince de tasvib buyrulduğu takdirde tasdik-i me'mûriyetlerine müsa'ade buyrulmasına / mütemenna efendim.

Fi 21 Mayıs 1927

Encümen-i Adliye Reisi

Ramazan

Belge Dörd

Gediz ve çevresinde ki başkatipliklerin kimlere tevcih edildiğini makam-ı vilayet-i penahiye bildiren ma'ruzat kaydı suretidir.

Makam-ı Ali'i Vilayet-i Penâhi

1927 senesi Haziranın birinci gününde hakîr olmak üzere adliye vekâlet-i celilesinden tevdiî buyrulan kadro mucebince Gediz mahkemesi baş kitâbetine Sadık Efendi / ve zabt kâtibliklerine İbrahim Edhem ve Mehmed Fahri ve Mehmed Raşid mübâşirliğe Osman odacılığa Ahmed Efendiler ve Eğrigöz hâkimliği başkâtibine Süleyman / Sıtkı ve zabt kâtibliklerine Ömer ve Rıza mübâşirliğe Halil ve Tavşanlı Hâkimliği baş kâtibliğine İbrahim Ragıp ve zabt kâtibliklerine Halil İbrahim / ve Mustafa mübâşirliklere Halid Efendilerin intihâblarına encümence karar virilmiş olduğundan makam-ı Âli'lerince de tasvip buyrulduğu takdirde tasdik me'mûriyetlerine müs'ade buyrulması mütemenna efendim.

Encümen Adliye Reisi

Fi 21 Mayıs 1927

Ramazan

Belge Beş

Uşak'ın Banaz nahiyesinde meydana gelen hırsızlık dâvâsı ve suçluların ne tür cezâ alacağını bildiren i'lamdır

Evrak Numaro 129

Hayatıyla ittihâmına dair Kütahya heyet-i ittihâmiyesinin bit-tanzim ît'a kılınan fi 13 Receb 335 tarihli ve yüz kırk altı numarolu mazbata ittihâmı ve evrak-ı müteferriâ'sı / istinâf müdde-i umumiliğinden fi 7 haziran 335 tarihli ve elli sekiz numarolu ittihâmnamesi ile muhâkemeye tevdi olunmakla defter-i mahsusunun seksen birinci maddesinden mu'amele-i / kaydiyesi bil-icra usul-i muhâkematı cezaiye kanununun iki yüz kırk sekiz ve iki yüz kırk dokuzuncu maddelerinden münderic muamelat-ı iptidaiyenin icrâsı hakkında / müttehim merkûm tevkifinden celile isticvâp olundukta ba-lâda muharrir nam ve hüviyetini tekrar beyân ve tarafından mütezabı ve vekili olmadığını der-meyân eylemekle cânib-i mahkemedden / ve mahkemenizden de müstahdem dava vekillerinden Hafız Mehmed Efendi kendüsüne vekil-i müdafaa ta'yin olunarak usul-u muhakematı cezaîyye kanununun iki yüz elli birinci maddesi / ihtâr olduğunu mübeyyin başkaca tutulan zabt varakası taht-ı imzâya aldırılmışdı / müddet-i kanununiyesi mûrür eylediği halde bir güne ittiâ-yı mevzuiyet vu'ku bulmadığı cihetle icrâ-yı muhakeme için mua'yyen olan fi 23 haziran 335 tarihinde müdde-i umumî / hakiminin huzuruyla heyet-i hakime ber-vechi bâlâ teşekkül iderek müttehim merkûm tevfinden celile vekili beraberinde olduğu halde maktûl verese-i mezkure-i vürûd / itmediği cihetle müdde-i umumiye-i müma-ileyh talebiyle maktûl verese-i hakkında hukuk-u umumiye nâmına ve müttehim hakkında vicâhen icra-yı muhâkeme-i Aliye karar verilmeyerek / ol-vechle muhakeme-i vicâhiyeye bil-iptidâr usûl-u mezburun iki yüz altmış dört ve iki yüz altmış beşinci maddeleri metlulâtı müttehim merkûmla müdafaa vekili (...) / mazbata-ı ittihâmiye ile ittihâname zabt kâtibine cehren kırâ'at ittirildi/ mazabata ittihâmiyenin hülâsa-i me'âli evrak tahkikiye mündericâtına nazaran maznûn merkûm Mehmedin müdde-i muharriri cerh ve katl eylediği şühedat ve tabib raporu / mündericâtı ve delâil sâire ile sabit olmuş ve delâil-i mezkure merkûmun ittihâmına kafi görülmüş olduğundan hareketine temas eden kanun-u cezânın yüz yetmiş / dördüncü maddesi hükmüne tevfikân hayatıyla karar verildiğinden ittihâname meâli dahi esbab ittihâmını şerh ve ifa'aden ibarettir. / bunun

üzerine mazbata-i ittihâmıyla meâli cânib-i riyâsedden hülâsa idilerek müttehim merkûma tefhim ve ibnâ ve müdde-i umum mümâi-leyh dahi ittihâm name dairesinde teşri'i / da'va idildikten sonra bir kıta şuhud pusulası ibrâz ve i'ta eyleyerek müttehim merkûm söylendirildikde evvelce kendüsüne iki defa asker kaçakları basmış / olduğundan dolayı vak'a günü ikinci vakdi elindeki taşla üzerine doğru gelmekte olan maktûle kimliğiniz kimsiniz diyerek bağırması ile / merkûm elindeki taşla üzerine hücum ettiği cihetle havfindan taşı hâsıl olmadığı çiftelyi atarak urduğunu ve dilenci olduğunu bayıldığı beyân idmekle / maktûlun ifâde-i istintakiyesi okudduruldu me'âli kendüsü tes'il iderek oralarda gezmekte iken Dumanlı karyesi civarına vardığında orada birisi / büyük ve diğeri küçük iki çoban görüb kendüsüne köpekleri sardığı cihetle çobanlara bağırması ise de su virmediklerini ve kendüsü taşla köpeklere / urub ne için köpeklere bakmadığınızı diyerek çobanların üzerine yürüdüğü sırada büyük çoban küçük çobanın sırtından tûfengi alarak / atub kendüsünü urduğunu ve kendüsünü uran çobanın ismi Çakal oğlu Mehmed olduğunu ve merkûmun biri gelerek kendüsünü odaya getürdüklerini kendüsünü / doktora baktırarak tedavi itdirecek oldular ise davacı olmadığını beyân eylediğini muhtevi olduğu görülerek ne vireceği sorulan müttehim / ifade-i ma'lumâtı tekrar eyledi. / bunun üzerine zabt varakası ve tabib raporu kıra'ât itdirildiği bunlardan fi 8 Teşrin-i Sani 336 tarih ve Uşak müstantık cümle ve hükümet tabibi işyâr / ve jandarma Mustafa Çavuş ve karye muhtarı ve teşkilat imzâlarıyla mühür zabt varakası me'âli Uşak'ın Kayalı (..) karyesinde kurşunla cerh / ve katl olunan bir şahsın icra-yı tahkikât ve muayenesi hakkında mezkûr karyede iken dört saat mesafede Dumanlı karyesi eski muhtar Çakal oğlu / Mustafa onbir buçukda otasında yatmakta olduğu keyfiyeti hükmünce virilmekte olduğu civâr köylerle tebeyyun kıra'ât idildiği haber virilerek (..) / karyesinde vazife-i ikmal iderek şehri teşrin tarihinde birinci pençşembe günü tabib raporunun refakâtında bulunan süvari Mustafa Çavuşu ve süvari (..) eyledikten /

Belge Beş

Dumanlı karyesine tevcihen hareketle ve ancak vakitteki adem müsa'adesine dahi akşam hulul eylediği cihetle bir saat mesafeden yeni karyesinde / geceyi geçirdikten sonra ferdası günü alel-i sabah Dumanlı karyesine gidilüb karyenin muhtarı Muhtar oğlu Hüseyin bin Mustafa ve heyet-i ihtiyariyye / azâsına Yaylaoğlu Şerif Çavuş ve

ahaliden Hasanbaşı oğlu İbrahim ve eski muhtar Çakal oğlu Mustafa mevcut ve iken mevcudun yatmakta olduğu / bildirilen karyenin ortasında Çakal oğlu Mustafanın mesafir otasının altındaki hayvan ağıruna girilüb pejmürde bir tabak içüne / pejmürde bir yorganla mestûr bir şahsun yatdığı görülüb Çakaoğlu Mustafanın çocuğu Mehmed tarafından tûfeng ile cerh idilen adam budur / diyerek irae eylemeleriyle üzerindeki yorgan def olarak sırtında eski bir alacadan mahvûl mintan ve ayağında siyah / pantolon mevcud tahminen yirmi yaşlarında orta boylu tıknaz vücudlu esmer benizli ve fizikli meali olduğu cihetle kâide anga sükût idüb / çökük burunlu bir şahsı görülüb ledes'-i sual Kula kazasının Aradağlı karyesinde Mehmed oğlu üç yüz on dörd tevellüdlü Mehmed isminde olduğu / ve (..) aşiretinden ve validesinin ismi Gülistan olduğunu söyledi buradan ne sebepten yattığı sorulduktaki ber-vechi a'ti ifadesi şerh ile / kendünün firengi aletiyle ma'alûl bir adam olduğunu ve üç sene evvel burnunun düştüğünü halen ağzının tavanında yara var olduğunu ve kendüsünden / herkesin ikrâh idüb kimsesiz olduğunu kendüsünü istemediklerini frengili olduğundan askere almadıklarını dilenerek geçinmek üzere / Eşme kazasına oradan dahi Uşaka gelüb birkaç gün Uşak da kaldıktan sonra Karahallı nahiyesine geldiği ve oradan Çal kazasına / gideceğini ve bundan 7 gün evvel Cuma ertesi günü sabahleyin Karahallı nahiyesinden çıkub Bekilli karyesine geldiğini ve oradan / biraz tese'ül idüb Çal kazasının üç kapu karyesine gitmek üzere yola çıktığını üç kapu karyesine varmaksızın tepenin altında bir büyük / birde küçük çobanlar olduğunu gördüğünü çobanlar küçük olan (yazı silindiği için okunamadı) seslenmiş isede dinlemediklerini köpekler kendüsünü / ısıracığını hissedince yerden taş alub köpeklere urduğunu ve ne için köpeklere seslenmiyorsun diye çobanların üzerine / yürüdüğü sırada büyük olan çoban küçük olan çobanın sırtındaki çifte tûfengi alub kendüsüne atarak sol tarafına / urduğunu sonra bir daha atub oraya düşdüğünü çobanlar başına gelüb biraz sonra çobanın babası Çakal oğlu Mustafa bargirle gelüb / kendüsünü alub otasının altındaki yatdığı mahâle getirdüğünü yedi gündür mahâl-i mezkurda yatdiğini ve yarasını bakdırsunlar i'var ise / devası olmadığını kendüsünün tese'ül iderek üzüm toplayub satarak iki buçuk pankonot parası olduğunu ve yaralandığı / zaman alub almadıklarını bilmediğini ve kendüsünü uran çocuğun ismi Çakal oğlu Mustafanın Mehmed bin Mehmed olduğunu ve yanında bulunan / küçük çocuğun isminde Asım olduğunu işitdiğini ifâde eyledi icrâ-ı muâyene için elbiselerden tecrid olunarak tabib yaşadığını ta'rikâtı / kanuniye dairesinde emrettiği bâ'del icra Mehmed

bin Mehmed muâyenesi iptidar olundukda batnın içerisinde ve nasiye-i saire elleri üzerinde neşter (...) / yirmi iki adedi saçma cerha-i tâdiye görüldüğü gibi akd iden(?) kuddâm (...) ve husyesinde tokuz adedini mensup saçma cerha-i / tâdyesinde görüldüğü ve sol kolunun sâ'adinin kuddâm ve hafe-i hüsy'e'sinde onu tecavüz şişlik ile tevâlik mensub saçma / cerha-i tediyeleri şahide olundu saîre isede ve akd idenlerde (?) saçmaları ahzı ve zabt tanzim üzerine sin eyleyerek tesadüf / almuş saîr illerdeki ile içünden illere toğru satılan sıraladığı gibi cihetle cerihaların iki defa atılan / silahla vücûda getirilmiş olduğu ve cerihaların mevsufunun ehemmiyetine ve vehâmeti hasebiyle üç hafta sonra tekrar muhtâç-ı muâyene bulunduğunu / natik olub keyfiyetinin ne sebebden sükût-u ihbâr idilmediğini muhtar Macaroğlu Hüseyinden izâh kılındıkda vak'anın irtesi günü / keyfiyeti Karahallı Nahiyesi müdiriyetine ihbâr idüb oradan belediye kâtibi mecruhun ve vak'ay-ı müşâhede iden Çobanoğlu Mustafa Mehmedin

Belge Beş

Ahmedin ifadelerinin alındığını söylemekle cârih Mehmedin koyun raî eylediği bildirilmekle celb olunarak ifadesi alındı ve vak'ay-ı müşâhade / iden Dumanlı karyesinde havâce Asım Efendinin mahtûmu on yaşında Asım'ın ma'lumâtına mür'acât olundukda Cuma irtesi günü Çakaloğlu Mehmed ile / Aksa Dağında koyun gütmekte olan (...) ve öğleden sonra bir adam yanlarına toğru gelmesi üzerine elinde bir şemsiye bulunduğunu ve kendüleri hâkime / demişlerse de dinlemeyüb köpeklere taşı atarak geliyor bulunduğunu ve bu botsalları bırak diye Mehmede bağırdığı ve yere düşürdüğünü sonra çobanların / gelüb kendüsüyle beraber Çakaloğlu Mustafa'ya haber virdikleri diğerine nakl ittiklerine ve üzerine bakmadıkları ve mecruhun üzerinde silah olmadığını / beyân eyleyerek maznûn Mehmed mecruh Mehmedin nezdine götürüb kendüsüne uran şahsın bu adem olub olmadığı soruldukda işte budur diyerek / maznûn Mehmedin ira'e eylediğini ve kendüsüne kaç defa silah attırdığını tekrar maznûn Mehmedin yanında lede'l(...) bir defa atdığını ve bir daha atacak ise de / atmayub kaçduğunu beyân ve evvelce iki defa atdığını ifâde eylemekle ne sebebden öyle söylediğini soruldukda bir defa atdığını söylediğini / ve mahâl vak'âda yapılacak başka bir cihet kalmadığı ve mecruh Mehmed frengili bulunduğu cihetle Uşak gureba hastahanesine beray-ı tedavi yaptırmak / üzere Uşak'a gönderilmesi heyet-i ihtiyâriyyen karyeye tebrihe ve ihtâr

kılınmış olduğundan ibaretdir ve fi 30 Teşrin-i sani 334 tarihli Uşak müdde-i umûm / ile jandarma bölük kumandanı ve hükümet tabibi Ahmed Yaşar ve tabib yüz başı Mihran Efendiler imzasıyla zabt varakası me'âli sene-i hâliyye / teşrin-i evvelin yirmi tokuzuncu Cuma günü sabahleyin jandarma kumandanlığının mevrûd bir müzekkerede İkisaray karyesinde terhisi efrâdından / birinin asıl mer'udile vefât eylediği / halde gureba hastahanesine getirildiği ihbâr idilmekle jandarma bölük kumandanı İsmet Efendi refâkatımıza alınarak gureba hastahanesine / gidilmekte iken esna-yı râhta İkisaray karyesinden Hacı Ömer ağanın arabası üzerinde gelmekte olan cenazeye tesâdüf idilüb / cenâzenin yüzü açdırılarak bakıldıkta cenâzenin Dumanlı karyesinden Çakaloğlu Mustafa Mehmed bin Mehmed tarafından çifte / tüfengiyle cerh idilüb mukaddemâ mezkûr karyede Uşak hükümet tabibi Yaşar Efendi tarafından muâyenesi icra edilen ve müstantık ceza Ledin Efendi / tarafından beray-ı tedavi merkez kazaya ağrâm idilüb tarafımızdan Uşak gureba hastahanesine berây-ı tedavi fi 8 Teşrin-i Sani 334 tarihinde / gönderilen ve fi 30 Teşrin-i sani 334 tarihinde hastahanedен firâr itdiği bildirilen Kula kazasının Eroğlu karyesinde Mehmed Oğlu üç yüz / on dörd tevellüdü olduğu görülmekle hükümet tabibi Yaşar Bey celb olunarak müteveffâ'i merkûm muâyene itdirildikte birinci raporda / zikr idilen cerûhun bir kısmı e'lan iltiyamı bulmamış olduğu ve düğâr-i ca sebep-i vefâtın tamamıyla anlaşılması hasebiyle tarafımızdan / münâsib görülecek bir tabibin şefâatiyle ameliyat neşterci icrâsına lüzûm görülmüş ve vaktin akşam üzeri geç olmasına dahi Pazar ertesi günü / a'les-sabah mümai-leyh Yaşar Efendi ile Uşak askeri hastahanesi etibbasından yüz başı Mihran Efendi celb itdirilüb cenaze Uşak / çarşusunda ka'in adem ağa hanına nakl itdirilerek tatibân müma-ileyhin tâkrirlerini (...) (...) haklarını ve mütâlağlarını / (...) (...) dairesine bildireceklerine dair ahvâlin tahlifleri ba'de-l emr ameliyâtın teşriyeca icrası mübâdeletle cenâzenin / sadr'ü-l küşa ve idildükte evvelce cerh olduğu nâhiye-i hazire-i illerden duhûlde saçmalardan bir adedi sol batnına tesâdüf / iderek iltihâb ve ittisâkının sola getirüb oldukça terâkim tehyik vücûda getirerek bu iltihâb (...) bir (...) hâsıl olduğu görülmesi / ve habibân-ı müma-ileyh merkûm Mehmedin iş bu saçmanın (...) batmın duhûle getirdiği iltihâb ve müttehirden mütevellid bir (...) olunmasıyla

Belge Beş

Vefât itdiği fennen ve tıbben anlaşıldığından re'sen küsâdına lüzumun dahi olmadığını ifâde eylemesiyle vu'ku hali mübeyyin / zabt varakası olduğunu natıktan ve fi 10 Teşrin-i sani 334 tarihli ve hükümet tabibi Yaşar imzalı birinci mu'âyene raporu me'ali dahi Uşak'ın / Ulubey nahiyesinin Kayalı Çakır karyesinden bir defa cinayetinin vu'ku bulmuş olduğu onbir buçuk ihbâr idilmesi üzerine müstantık Hayreddin Bey / ve nezdinde bulunan jandarmalarla beraber karye-i mezkureye gidildiği bir defa bir fikrin çoban tarafından saçma ceriha-i tediyesiyle cerhi / ve mecruhun karye derûnunda bir mahâlde bulunması cihetle karye heyet-i ihtiyâriyesini ma'ar mecruhun yanına giderek bir ahur derununda / ve eski bir yatak üzerinde yatmakta olduğu görülerek mu'ayenesi ibtidâr idildikte mecruh tahminen yirmi yaşlarında ve (...) / ersiyle ma'lûm siyah saç ve esmer benizli olduğu cerhasi iki üç metre tecavüz bir mesafede atılan ve esliha / nariyeden hüruç iden müfret ve müntesir saçmalardan yirmi iki adedinin nahiye-i merak ise de ve tedarik-i taht-ı ve dokuz adede / asur ellerin küttâm ve (...) (...) ve on adedinin said iller küttamında ve (...) efsiyesine tesadüfle insicâ def ile iddiâsını / dühûl eyledikleri görülmüştür. Merak iller ve akd-i esirdeki ceruhun müntazam cerud olarak bir defa endaht idilen silahdan / ceruh iden saçmalarla vu'ku bulmuş olduğu saadillerdeki cerh ile emniyetden (...) doğrudan atılan silahtan hüruc / iden saçmalarla vu'ku bulmuş olduğu cihetle mecruhun beyânı olduğu görülmüştür. Ceruh mezkurenin kâfisi şişlik ile müterafık / mensûb saçmaların beyne-l secide bulunduğu cihetle bi'l-ahire bir ihtila tarafından husule getirmesi melhûz olduğuna binaen mecruh merkûm / Mehmedin üç hafta sonra tekrar mu'âyesini lazım geldiği mübeyyindir iki defa olarak fi 30 Teşrin-i Sani 334 tarihi ve on beş numaralı / tabib Yaşar ve Uşak hastahanesi tabib Mihran imzalarıyla memhur rapor me'ali dahi evvelce mecruh ve mâhi cariyenin sekizinci günü / Uşak'ın Karahallı nahiyesine tabii Dumanlı karyesinde mecruh ve tarafımızdan mu'âyene olunan Mehmed oğlu Mehmed İkisaray karyesinde vefât / eylediği ve bir araba ile Uşak'a getirilerek mu'âyesiniyle sebep-i vefât zımında müdde-i umûmilikden i'tâ idilen müzekkere üzerinde tarafından / feth-i seniyye lüzûm görülüb tabib Mihran efendi ile merkûmun usulen mu'âyesine ibtidâr idildi. Birinci raporda zikr idilen cerhaların / kısmen elyevm bulmuş ve haricen sebep-i mevt anlaşıldığından feth-î seniyye lüzûm görülerek müktezay-ı feth-î seniyyesine tahlisten bade'l-icra / nahiye-i (...) dahi sol yukarısından duhul olub ikinci raporda mufassalan

zikri dilen saçmalardan bir adedi sol / (...) batına ve bir adedi dahil batınına bulunan şer'ine tesadüf ile iltihâb ve ilkadan cidar batına illeri tevellüd ile / (...) bir kişi kaç teşkil (...) bir (...) isaresiyle iltihâb bir (...) ve sol getürmüştür. /merkûm Mehmedin cerihâ-i te'diye te'siriyle iltihab bir (...)te'siren terk-i hayat eylemiş olduğu mübeyyin bulunmuştur / vak'a der-kenar bi-ikraz meâli müddehem Mehmedin üç yüz on dokuz numaralı bulunduğu mübbeyindir bunun üzerine kırâat olunan evrâk meâllerine / karşı diyeceği olub olmadığını müttehim Mehmed'den sorulduktan bir deyeceği olmadığını söyledi. Mütâlaasına mürâc'at olunan / müdde-i umûmiliğin talebiyle şahidlerin yeniden celbname imla ve isrâsına ve bu vesikânın muhâkemenin fi 21 temmuz 335 tarihinde / icrâsına müttefikân karar verilerek müttehim merkûm tevkifatıye iâde kılındı / yevm-i muayyen mezkure istinâf müdde-i umum hâkim bey huzuruyla heyet-i hâki bir sabuk teşekkül iderek müttehim merkûm tevkifatından / celile vekili Hafız Mehmed Efendi beraberinde bulunduğu halde muhâkeme-i Aliye icrâsına devâmla tebligât-ı lüzuma ifâ kılındığı

Belge Beş

Halde şahidlerin vûrud itdiklerinden mütalaasına mürâcât olunan müdde-i umum muavinliği talebiyle şahid hakkında ikişer / gurusu cezâ, nakdi ahdiyle ihzâr-ı mezkuresi tefsirine ve mahkemenin fi 12 Haziran 335 tarihli icrâsına müttefikân karar virilerek müttehim merkûm / tevkifatıye iâde kılınmıştır / yevm muâyyen mezkûrda heyet-i hâkim bir sabuk ba teşekkül istinâf müdde-i umum hâkimliğinin mâ'zeretine binaen birine cânib riyaset tevkîl idilen / ba emir nezâret penâhi imzâ melâzımlığı mazabatasını igây-ı me'zûn istinâf muhâkemesi başkanı Ahmed Efendi ve müttehim Mehmed tevfikâtında celb ve vekili / Hafız Mehmed Efendi beraberinde bulunduğu halde devam muhâkeme-i Aliyesine bil tekrar şahidlerin ihzâran vûrud itdikleri mübâşir tarafından bi'l-iza / anlaşılmağla hakkındaki ihzârın sür'at efkâz-ı zımmında müdde-i umumluğa müzekkere tasdirine bir mûcib taleb karar virilerek (...) muhâkemenin fi 28 haziran 335 tarihinde icrâsına müttefikân karar virilerek müttehim merkûm tevfikatına iâde kılınmıştır. / fi 14 haziran 335 tarihinde şahidlerin ihzâran vûrud eyledikleri haber virilmekle heyet-i hâkime bir sabık ba teşkil vekili müdde-i umum baş kâtibi Ahmed Efendi / hazır olduğu ve müttehim merkûm tevkifatından celile vekili Hafız Mehmed Efendi beraberinde bulunduğu halde vûrud iden şahidler Dumanlı karyesinde / on

yaşında ademin Uşak havace ve on dörd yaşında Çobanoğlu Ahmedin Mustafa ve on yaşında Yayalioğlu Himmet bin Ahmed ve on yaşında / Macaroğlu Saim bin Hüseyin ve on iki yaşında Canoğlu Hasan bin Himmet ve müttehim merkûmun pederi Çakaloğlu Mustafa Huzur-ı heyete alınarak bunlardan / bunlardan Mustafa'dan ma'adasının hakir seneleri hasebiyle ba tâleb ma'lûmatı kabulünden bil kınır eşha'alerine ve Mustafa'nında / müttehim pederi olması hasebiyle müdde-i umum muavinliğine talebiyle adem-i istiha karar verilerek ba'de-l tefhim bundan şahid Asım koyun / râi itdirirken maktûl öteden inüb geldiğini köpeklerin sarduğu halde yine dinlemeyerek üzerlerine doğru geldiklerini ve va'ka dan / üç gün evvel eşkiyalar bastuğu cihetle kendüsü korkub kaçtığını ve bu sırada müttehim Mehmed çiftely düşürdüğünü ve çifte kazaran patladığını / beyân ve ifade itdiği ifade-i istifâkiyesine kavgaladığını söylediği tefhîm olunarak bu cihetle istîfâ' olundukda öte gavgaladı / diye ifade-i istifâkiyesi ve cihetle edâ-ı şehâdet eyledi. Diğer şahid Ahmed : maktûl müttehim duvarını kırdığını ve Mehmed'in kavgaladığını / ve Mehmed de kaçtığını ve sonra Mehmed çiftely alub ürüdüğünü gördüğünü ifâde-i istifâkiyesine silah patladığında / mahal mevkiye varıldığını söylediği görülmekde bu cihetle istîfâ' olundukda şahid yeni ifadesinin doğru olduğunu söyledi diğer şahid Himmet dahi / bir gün Aksa Dağında koyun güder iken Çakaloğlu Mehmed dahi Havacı Osman Efendi oğlu Asım ile koyun râi idmekdeler olduğunu ve ötelerden / bir adam geldiğini elinde sopa olduğunu merkûm Mehmedin köpeğine urduğunu ve Mehmedin üzerine yürüdüğünü ve kucak kucağa geldikleri ve boğuştuklarını / sonra bir çifte patladığını ve kendüsü bunun üzerine korkub hayvanları sürüb gittiğini ve nasıl olduğunu anlamadığını ve müttehim Mehmed'in / suratına çifte tüfeng olduğunu yabancı adamda silah bulunduğunu ve silahın bir defa patladığını ve Mehmedin üzerine geldi yabancı / müttehim Mehmedin çizmelerini istiyor olduğunu işittiğini ve sonra yabancı adam yaralanmış Mehmed'in cenazesi yanındaki mesafe olduğunu altına / kaçırmışdır didiklerini ifade-i istifâkiye dairesine ifade-i şahâdet eylediğini ve diğerinin şahid Saim bin Hüseyin dahi bu sene bağı bozulduktan / sonra karyesinde mer'âsına Aksa Dağında koyun râi itmekde iken akşam üzeri bir silah sesi işittiğini ve ne olduğunu anlamadığını

Belge Beş

Ve sonra köye geldiğinde Çakaoğlu Mustafanın çocuğunu bir dilenci urmuş didiklerini o dilenci Çakaloğlu Mehmedin çizmelerini / almak istemiş olduğunu altındakini ve lüzumlu gördüğünü ve vû'ku âti ahâliden duyduğunu yalnız bir silah sesi işitdiğini / ifade-i istifâkiyesi cihetle iddiâ-i şehâdet itdi diğer şahid Hasan bin Himmet dahi bu sene bağı bozulduktan sonra bir gün / Aksa Dağında koyun otladılır iken akşam üzeri aşırında bir silah sesi işitdiğini ve nireye atıldığını bildirdiğini sonra / köye geldiğinde Çakaloğlu Mehmed bir dilenci urmuş o dilenci Mehmedin çizmelerini almak istiyormuş veya istediğini ve gözüyle / görmediğini ifade-i İstifâkiyesi ve cihetle ifadât-ı şahâdet eyledi istihâb kılınan şuhûdun şehâdatına karşı ne diyeceğini / müttehim merkûmun sorulduktan bir diğeri olmadığını söyledi . tekrar şahid huzur-u mahkeme-i celile üzerine hükm-ü nekri / esbâb-ı sorulduktan çocuk olduklarından gelmediklerini beyân eyledi mütâlaasını mürâcaât ahzân müdde-i umum müma-i leyhin talebiyle / şahid merkûmun mahkûm oldukları ceza-i takdirin arz-u hallerini ve alet cürm olan çifte tufengi emânet me'mûrlarından / (...) ve bu sene dahi mahkemesinden fi 16 mayıs 335 tarihinde icrâsına müttefikân karar verilen müddehem tevkifine iâde kılınmışdı / mua'yyen mezkûrede heyet-i hâkim bir sâbuk ba teşkil ve bu müdde-i umum baş kâtibi Ahmed Efendi hakkı olduğu halde müttehim merkûm tevkifâtından / celbiyle vekili Hafız Mehmed Efendi beraberinde olduğu halde emânet me'mûrluğundan celb idilen çifte müttehim Mehmed iddiâ olunduktan / mezkûr çifte Asım'ın olduğunu ve alet-i cürm olan bu çifte olduğunu söyledi tevdîğ tahkikât hakkında tarafından çifte / metali olmadığını bil suâl beyân ve mahkeme-i mucib tetkiki başka bir cihet görüldüğü anlaşılmağla tahkikâtın bundan ibared / ittiği ve mütâlaasına mürâc'at ahzân vekil müdde-i umum müma-i leyh baş kâtibi Ahmed Efendi müttehim merkûmun beyân-ı iltihâmı olan / katl fi'iline cera'eti şahidlerin şehâdatıyla ve muâyene raporları ve zabt varakası mündericâtı ve kendüsünün müellen / ifadesiyle sabit olduğundan mecrûhîn taleb ve vekili Hafız Mehmed Efendi müvekkilinin mealine müdafâ-i vû'ku bulmuşdur bu da şahidlerin / şehâdeti ve diğer müvekkillerin evvel ve ahir ifadesiyle sabitdir bir de maktûl bâ'del-cerh bir çok zaman sonra vefât / idiyor maktûl esasen firengi atliyle mua'lûdür adem mütevellitini istiâ' ve müttehim merkûm şifa virmekte olduğunu der-meyân eyledi / hâkim muhâkem tefhim kılındı tarafeyn iddiâ ve müdafâtını istihaminin ve evrak da'vayı zevayit-i muhakemenin / tedkik ve mutâlaasına ve hulasa-i sade idildikten

sonra icab-ı keyfiyetleri (...) : vâka' günü sa'il Mehmedin müttehim merkûm Mehmedin / koyun râi itmekte olduğu mahale vararak gerek kendüsüne gerek köpeğine tekrar taş atmak ve sövmek suretiyle vû'ku bulan / tecavüzü üzerine müttehim merkûm Mehmedin bi'l-te'sir çifte tüfengiyle sa'il merkûm mecruh cerh ve katl ittiği istiha' kılınan şahid / Dumanlı karyesi asım bin Osman maktûl öteden işidüb geldiğini ve köpeklerin kendüsünü sardığı halde yine dinlemeyüp / üzerlerine doğru geldiğini ve vâ'kadan üç gün evvel eşkiyalar bastığı cihetle kendüsü korkub kaçduğunu ve bu sırada / müddehem Mehmedin çiftelyi düşürdüğünü ve çiftenin kazayla patladığını ve diğer şahir Ahmed maktûl müttehimin duvarını kırdığını ve Mehmedin / kavgaladığını ve Mehmedde kaçduğunu ve sonra Mehmed çiftelyi atub urduğunu gördüğünü ve diğer şahid bir gün akşama doğru

Belge Beş

Koyun güder iken Çakaloğlu Mehmed dahi havace Osman Efendi oğlu Asım ile koyun raî iderler olduğunu ve öte taraftan bir adem / geldiğini elinde sopa olduğunu ve müttehim Mehmedin köpeğe urduğunu ve Mehmedin üzerine yürüdüğünü ve kucak kucağa geldiklerini ve boğuştuklarını sonra bir çifte patladığını ve kendüsü korkub çobanları sorub getirdiğini ve maktûl olduğunu anlayamadığını müddehem / sırtında çifte tüfeng olduğunu ve yabancı adamda silah bulunduğunu ve silahın bir defa patladığını ve diğer şahidin bu sene / bağı bozulduktan sonra karyelerin mer'asına Aksa Dağında koyun ra'î itmekte iken akşamüzeri bir silah sesi işiddiğini ve ne olduğunu / anlayamadığını ve köye geldiklerinde Çakaloğlu Mustafanın çocuğunu bir dilenci urmuş dediklerini işitdiğini diğer şahid Hasanın hatırladığını / bu sene bağı bozulduktan sonra Aksa Dağında hayvan otladığını akşam üzere bir silah sesi işitdiğini ve nereye atıldığını / bilmediğini köye geldiğinde Çakaloğlu Mehmedi bir dilenci urmuş ve o dilenci Mehmedin çizmelerini almak istiyormuş diye işitdiğini birinci tabib / raporu me'ali dahi : Uşak'ın Dumanlı karyesine bir fakirin bir çoban tarafından saçma cerha nariyesiyle cerhi ve mecruhun / karye-i derununda bir mahalde bulunması cihetle karye-i heyet-i ihtiyâriyesiyle ma'an mecruhun yanına giderek mecruh merkûm tahminen 20 yaşında / ve (...) ra'î ma'lum siyah saç ve esmer benizli olduğunu cerhası bir metreye tecâvüz 2 mesafeden atılan ve esliha'i nariyeden / hüruç iden müfred ve müteşir saçmalardan 20-22 adedinin nâsie-i merak isede ve tedabirin tahtına ve 9 adedi akdlerin

/ kütta ve kısmen ve husyesine ve 10 adedinin ma'dal basar kütta ve haka-i senesi tekâdümlerle anca ve akile-i arasına / duhul eyledikleri görülmüştür merak ise ve akile isedeki ceruhun müntazam ve sadır olarak bir defa (...) / silahtan ceruh ise saçmalarla vuku bulmuş olduğu saat illerden cerh ile atıyeden isede doğru atılan / silah ceruh iden saçmalarla vuku bulmuş olduğu mecruhun yabancı olduğu görülmüştür ceruh mezkurenin kâfesi / şişlik ile terâfuk mültehib ve saçmaların beyne'l-insicamda bulunduğu cihetle bi'l-aihr tarafından husule getirilmesi melhûz / olduğuna binaen mecruh merkûmun 3 hafta sonra tekrar muayenesi muafık olduğu fi 30 Teşrin-i sani 334 tarihli iki rapor meali dahi / birinci raporun zikredilen vechelerin kısmen iltihab bulmuş ve hâricen sebep-i sevki anlaşılmadığından fethi meysite lazım görülen / muktaz-ı fethi meyyiti tahlifi bade-l icra nahiye-i hazıra iseden dahi sol bukresinden duhul iden birinci raporunda mufassalan zikr idilen / saçmalardan bir aded cidar-ı cuf batına ve bir adedi dahi batında bulunan teşrid-i tesadûf ile iltihab bir batını husul getürmüştür / merkûm Mehmedin cerha-i nariye te'siriyle iltihab bir batrandan müte'essiren terk-i meyan eylediği ve zabt varakası mündericâtında cereyan hali / (...) bulmuştur müdâ'afatı nakl kalem idilince müdâ'afa vekili sa'il merkûm mehmedin müttehim Mehmedin koyun ra'î itmekde olduğunu / mahale vararak müvekkiline ve gerek köpeğine sonradan taş atmak ve söğmek suretiyle vuku bulan tecâvüz üzerine tecâvüz / ve aksay-ı men itmek için müdâ'afa suretiyle katl ma'linin vuku bulduğu cihetle adem-i mesuliyetde urdurulmasına isti'a eylemiş isede / şuhudun suret-i şahadetine ve mahkeme-i istihsali kılınan ve delail-i kanuniye nazaran müttehim merkûm Mehmedin bi't-tevriye çifte tûfengi

Belge Beş

Sa'il merkûm Mehmedin cerh ve katl itdiğini sabit olup sa'il merkûmun müdâ'afa müstelzim olacak / derecede bir tecâvüz mâhiyetinde görülemediği cihetle müdâ'afa vekilinin bu husus hakkında ki müdâ'afanın gayr-î ve vârid / görülerek reddiyle müttehim merkûm Mehmedin fi'ilinde esbâb mahsusa-i takdiriye'nin mevcudiyetine mebn-i merkûmun fiilinde / esbâb-ı mahsusuna takdiriye'nin mevcuduyla beraber katl meşhur olmak üzere mecrumiyetine müttefik karar virildi / karar-ı mezkur mahkemede alenen bi'l-kırae tanzim olundukta vekil-i müdde-i umumun müma-i leyh mecrumiyetini karargir olan merkûm Mehmedin / hareketini tevafuk iden kanun-ı cezanın yüz yetmiş

dördüncü maddesi mucebince kabz-ı cezanın taleb ve vekil müdâ'afası Hafız / Mehmed Efendi dahi tahkiki cezasının isti'a ve müttehim merkûm başka diyeceğini olmadığını ibnâ eylemekle (...) mahkemece tahkim kılındı. / cihetle cezaiyenin dahi bi'l müzakere : mecrumiyeti karargir olan müttehim Mehmedin hareketine tevâfuk iden kanun -ı cezanın (bir kimseyi gayr-ı te'sir / bir şahsa kasten katl edilirse on beş sene müddetiyle küreğe konulur) deyü muharrer olan yüz yetmiş dördüncü maddesi mucebince / on beş sene müddetiyle küreğe konulması lazım gelir ise de merkûmun fi'ilinde esbâb-ı mehsusuna takdiriye'nin mevcut tebriye-i mebli / kanun-ı mezkurenin bir cürmde tahkiki ceza-i mücib esbâb takririye mevcut olduğu halde î'dam ceza-i müebbet kürek / veya onbeş seneden evvel olmamak üzere muvakkat kal-a bendlik muvakkat kürek ve müebbet kal-a bentlik ceza-i muvakkat kal-a bend / deyü tahvîl olunarak deyü muharrer olan kırk yedinci maddesi mucebince kal-a bendlik ba tahmil müzekkere on beş sene kürek cezasının beş sene müddetle kal-a bendliğe tebdil ve fakat merkûmun hıyn-i izâh cürmde on beş yaşını ikmal itdiği cihetle kanun-ı / mezkurun hıyn-ı izâh cürmde on üç yaşını ikmal itmiş olubda on beş yaşına itmemiş olanlar hakkında / işledikleri cürmden dolayı ber-vech-i âti ceza ta'yin olunur eğer cürmü î'dam veya müebbet kürek veya kal-a bendlik / yatdığı cezaları müstelzim olan cinâyât-ı kabilinden ise islâh nefsi için beş seneden on seneye kadar hıyn-ı izâh / eğer muvakkat kürek veya muvakkat kal-a bendliğe ve yatdığı muvakkat cezalarını mücib olan cezasından ise kezalik islâh nefsi için cürmünün müstelzim olduğu ceza müddetinin bir nısfında nihayet sülasanı mikdarı müddetle hesabını olunur deyü muharrer olan / kırkinci maddesi mucebince iptida-i tarihi tevkifi olan fi 24 Cemazye'i-ahir 337 ve fi 26 Kanun-ı Sani 335 tarihinden itibaren beş senenin / tamamen tecavüz itmek üzere bir buçuk sene müddetiyle islâh için hesabına ve yüz guruş ia'lan ve ondan / yirmi guruş zabt ve yirmi guruş istintak ve icray-ı keşfi ile ma'ân tahsiline fi 16 Mayıs 335 tarihinden micâhen ve müttefikân / karar virilerek karar-ı mezkure mahkemede bi'l-kirae vekil müdde-i umum müma-ileyh huzuruyla bi-takdim usul-ı mahkemece muayyen olan / katlin mu'âccelen (...) ifa kılınan deyü muharrer buyrulmuştur.

Belge Altı**Uşak'ın Banaz nahiyesinde kız kaçırma maksadıyla gerçekleşen cerh ve katl olayı ve suçluların ne tür cezâya çarptırılacağını bildiren i'lamdır**

220

Evrak Numarosu

Karar numrosu

129

186

Reis Osman Zeki Efendi â'zâ Abdül hafız Efendi Ahmet Kadir Efendi Mehmed ve Mustafa â'zâ mülazımı Hüseyin başı / bin üçyüz otuz beş senesi şehri ağustosunun onuncu Pazar günü Uşak kazâsı Banaz nahiyesinden Molla oğlu Ahmed kerimesi / bakire Gülsümü cebren kaçırmağa te'addi ve o esnada mezburenin kaçırılmasını mehânet ve muhâlefet iden melazım Osman ağa / kerimesi Emine ile solak Ahmed oğlu Mustafayı kurşunla cerh ve katl ve Molla oğlu Ahmed kerimesi Emine ile Hüseyin kerimesi / Gülliyi cerh itdikleri iddi'âsı kaza-î mevkûf iken ba'del ittiham vefât iden nâhiye-i mezkureden Ali Osman oğlu Hüseyin / ve mevkûf bulunan gezlik nâhiye-i merkûmdan ve birinci zade ve çocukları ve okuma yazmak bildiğini ve mahkumiyet / sâbukası olmadığı sobacı Hacı Ahmed oğlu on tokuz yaşında Ahmed bin Ahmed ve Ali efendi oğlu on tokuz yaşında / Ömer bin Akif hayâtıyla ittihamına dâ'ir Kütahya heyet-i ittihamına tanzimi îtâ kılınan fi 31 Mayıs 335 tarihli ve yüz yirmi / tokuz numaralı ittihamnamesi mahkemeye tevdiğ kılınan (...) hususunda yüz altmış tokuzuncu numrosuna me'mûr kaydiyesi bil ifâ usûl-u muhakemat ceza-i kanunun iki yüz kırk sekiz ve iki yüz kırk dokuzuncu maddelerine binaen muamelat ibtidâiyenin icray-ı / zımında müttehir tevkifâtından celb ve istevabı olundukta bâlâda Mehmed nam ve hutbelerini tekrar beyân ve müntehib vekilleri olmadığını / der-meyan eylemiştir. Canib mahkemeden muhakemenizden müstelzim dâ'va vekilinden Hafız Mehmed Efendi vekili müdâafa tayin kanunu usul-u mezkurenin / iki yüz elli birinci maddesi mündericâtı ihzâr olduğu sene başkaca tutulan zabt varakası taht-ı imzaya aldırılmıştır. Müdâafa kanuniyesi madde-i reddettiği halde bir gün iadesi mafsuât vu'ku bulunduğunu icray-ı mahkeme için tayin kılınan fi 27 Teşrin-i Sani 335 / tarihinde istinâf müdde-i umum hakimliğinin istinzâr eylemesine cânib-i riyasetten / tevkil idilen on birinci ba emir nezaret penahi â'zâ mülazımlığını vazifesi ifâya me'mûr baş katibi Ahmet Efendi hazur olduğu halde heyet / hakime ber-vechi bâlâ teşkil hazr tevkifatından celble müdâfa vekili Hafız Mehmed Efendi beraberinde bulunduğu ve maktûllerden /

Mustafanın pederi Ahmed ve Eminenin üzerine biraderi teşkil mire Ahmed kerimesi on dörd yaşında / Gülsüm mevcut oldukları halde icra-ı mahkemeye istidalarıyla müttehirden Hüseyin Uşaktan Kütahya tevkifatının nakli / esnada firar itmesi üzere şehir-i firarın (...) atarak mutan itdiğine dair meyan-ı evrakta mevcut zabt / varakası bi't-taleb mazbatasına müracât olunan müdde-i umumluğa müma-ileyh talebiyle merkûm hakkında hukuk-ı umumiyenin da'vasının sükuta-i karar verilerek usul-u mezkurede iki yüz altmış dörd iki yüz altmış beşinci maddeleri medlûlatı müttehir ise müdâfa vekilleri tebdil ile bir mikdar (...) evvelce meali zabt katibine kânâat itdirildi. / zabt ittihabının münacat me'âli müttehim merkûm Hüseyin ve Ahmed ve Mehmedin Ahmed kerimesi Gülsüm cebren kaçırmağa teşebbüs ve mezburenin / kaçırılması mahameneti mümaneat iden melazım Uşak ahalileri Emine ve Sobacıoğlu Ahmed oğlu Mustafayı kurşunla cerh ve katl / ve diğer müstekili iden ve mütesekkil icra vekili ıslah itdirip tahkikine mevcut ihbârat ve delail / da'va ittihamın kafi görülmüş olduğunu Kütahya istinaf mahkemesine mahkame-i imza kılmak üzere merkezden tevâfuk iden yüz kırk beşinci maddesi delail yüz yetmiş dördüncü maddesi mucebince takdimine tevfikân cinayetine ittihamla karar virildiğine / bunun üzerine evrak-ı ittiham me'ali tanzimi (...) (...) (...) müttehire tefhim ve ibna ve müdde-i umuma / (...) dahi ittihamı (...) (...) (...) ibraz ve ita / diğer (...) müttehir bildirildikte bunlardan Molla Ahmed oğlu Ahmed kerimesi Emine olub Refik Mehmed ile (...)

Belge Altıncı

Bakmak üzere giderler iken vefât iden müttehim Hüseyine rast geldiklerini ve merkûm Hüseyin için serfoş olub beraberce / gitmekdeler iken müteşekkil Gülsüm ve maktûl Mustafa ve maktûl Emine ve yanlarında on onbeş kişi daha tarlada yolma yolmakta olub (ayyaş olsun) ve yürüdükleri sırada kendilerine (sizin maksadınız kız kaldırmak) / diyerek üzerlerine hücum itdiklerini ve Hüseyinle menâzi'l itmeye başladıklarını Refik mehmed ile kendüsünü / tefrîke çalıştığını ve bu sırada Hüseyin hamil olduğu silahı atmasıyla ol Emineyi bi de Mustafayı / urduğunu beyân itdi / diğer müttehim Mehmed dahi Refik Ahmed koruyucu olduğundan beraberce ekinlere bakmaya gider gitmez vefât iden / müttehim Hüseyine rast gelüb beraberce gittikleri sırada müteşekkil Gülsüm ile on onbeş kişinin tarlada / yolma yolduklarını ve kendileri (ayyaş olsun) virdikleri Mevlüdün oğlu Ahmed refikası Kadri kendilerine / (sizin maksadınız kız kaldırmaktır)

diyerek hepsi hücum itdiklerini ve Hüseyin ile menâzi' / itmeye başladıklarını bu esnada merkûm Hüseyin hasıl olduğu silahı atmasıyla ol emniyet müteâkıben / Mustafayı urduğunu der-meyân eyledi / müttehirin ifade-i istinâf kaydları bi kararın bunların vefâtı Hüseyin hakkında ki huku-u umum dâvanın sükûtuna / kraar virilmiş olan müttehim Ali Osman oğlu Hüseyin ifadesi üç yüz otuz beş senesi ağustosun onuncu Pazar günü / banaz aşığı yolu cihetindeki tarlalarının hizmetkârı (...) tırmık çalı ve sab toplamak üzere kendüsü refikleri Ahmed ve Mehmed dahi (...) için kendi nezline alarak bekâhî ispatını (...) rakı / alub tarlaya gider iken esna-i rahde heybesinde mezkur rakıyı içüb yollarına / devam itdiklerini yol üzerinde Molla oğlu Ahmedin tarlasında on beş yirmi kişi kadın ve erkek buğday yoldukları ve kendüleri bunlara işiniz olur didiklerine Molla oğlu Ahmedin refikası Fatma sizin maksadınız kızı kaldırmaktır diyerek Mehmedin üzerine hücum iderek refiki Ahmedin hasıl olduğu martini ahz-ı elleriyle kendüsü urub martininin bir tarafından tutub martininin (...) oğlu (...) / çıkışda beraber iken patladığını ve çıkan mermi Emine ile Gülliye isâbetle her ikisine de urduğunu / ve Ahmed atlarını alub harp itdiklerini ve merkûm Ahmed Gül Ali oğlu Mustafanın elinden bıçağı alarak / Mustafayı cerh itdiğini ve müteâkıben kendüsüne hücum itmeleriyle kurtulmak maksadıyla birkaç defa / bunlardan kurtulduğunu ve ondaki silahda Emine ile Güllü urulub bil feza Mustafa / der-meyan itmiş ve (...) müttehirin ifadeleri dahi bir (...) Mehmed vefât iden / (...) maksadıyla giderlerken yol ortasında Mollaoğlu Mehmedin tarlasında on beş yirmi kişi / görüb almış olunmasıyla Mevlüd oğlu Ahmed refiki Kadri sizin maksadınız kız kaldırmak diyerek cürmün üzerine hüzumla Ahmedin Emineyi martini ahz attırmayla bir tarafdand (...) bir / tarafdand maktûlü tutarak çekmiştir derken silah patladığını ve bu silah Ahmedin Emineye gelmesi ile velakin / öldüklerini ve bil feza Ahmedin üzerine hücum ile harp iderler iken merkûm Ahmed / elinden bıçağı alub kurtulmak maksadıyla bıçağı (...) üzerine Mustafa ve Emineye urduğunu bil feza Hüseyin üzerine hüzum itdiklerini ve merkûm Hüseyim bu sırada birkaç müteşekkile (...) / beyân itmişlerdi

Belge Altıncı

Kârayet olunan ifadelerine karşı bir diyecekleri müttehirlere sorulduktan bir diyecekleri olmadığını söylediler / sûret-i dâ'vaları (...) ba muhkem teşekküllerin sorulduktan bunlardan maktûl Mustafanın pederi Ahmed / kendüsü Mustafa nişanlısı

Emine vesa'ire yolma yolmaktalar iken vefât iden Ali Osman / Hüseyin (...) Ahmed ve Mehmed gelerek Gülsümü kaçırmak nisbetinde buldukları sırada / merkûmdan Hüseyin kurşunla oğlu Mustafa urub (...) müttehirden Ahmedde bıçakla / cerh itdiğini ve kendüsü varduğunda oğlu Mustafayı bir hayât görüb hanesine nakl itdiğini / ve altı saat sonra vefât itdiğini ve bu sırada bir söz söylediği ve merkûm müttehirin muamelen kanunen / icrâsını talep itdi./ maktûl Eminenin biraderi İbrahim dahi vu'ku günü yirmi kişi kadar tarlada yolma yolmakta iken (...) / müttehir ile vefât iden Hüseyin gelerek Gülsümü götürceklerini demişler mezbure gülsüm hemân kadınların / içüne girdiğine, müttehirden Mehmed bıçağı ve Hüseyin tüfengi çekerek kadınların üzerine hücum itdiklerini / merkûmdan Hüseyin olan hemşiresi Emineye birde Mustafayı urduğunu iki defa kendüne de (...) / itmiş ise de isâbet itmediğini ve müttehirden Mehmed bıçağı çekmiş ise de kimseyi cerh / itmediğini der-meyan eyledi / diğer müteşekkil Ahmed kerimesi Gülsüm dahi tarlalarını mercii götürüb buğday yolmakta iken vefât iden / müttehir Hüseyin (...) Ahmed ve Mehmed gelerek bunlardan Hüseyin eline mavzer tüfengi ve Ahmed ve Mehmedde / çifte tüfengi olub kendüsü için Gülsümü götürceklerini hem ses çıkarmayın yoksa öldürürüz didiklerini / ve bunlardan Hüseyin kendüsünün kolundan tutub kendüsü hemân diğer kadınların içine girdiğini ve bunlardan / Ahmed Mevlüdün oğlu Mustafanın üzerine hücum vu'kuyla gavgaladığı / sırada hemşiresi Emineyi tefirmek maksadıyla bunların aralarına girdiği esnada / merkûm Ahmed hamil olduğu bıçağı hışımla koluna sapladığını bu sırada vefât iden Hüseyin dahi / hamil olduğu mavzeri atmasıyla melazım Osman Ağanın kerimesi diğer Emineyi urub mezbure hemân / vefât ittiği müteâkıben bunları Ahmed Mevlüd oğlu Mustafayı tutarak hamil olduğu bıçağı merkûm / Mustafaya sapladığı ve merkûm Mustafa müddehim Ahmedin elinden kurtulmak için kaçtığı sırada Hüseyin mavzeri atarak merkûm Mustafanın hemen urulub düştüğünü ve atarak kendileri daha silah / (...) itmişlerse de isâbet ittiğini Emine ve Mustafanın maktûl / düştüğünü görünce kendüsüne (...) (...) ba emr (...) / müteşekkilin ifâdelerine (...) mekr-i müttehirden soruldukda / ifâdelerinde emr-i beyân kabul ideceklerini bildirdi / keşf varâkası ve muâyene raporlarını (...) bunlardan müdde-i umumun müstantık karârları ve tabib / Ahmed Yaşar vesâ'ire ifâdeleri mehmed (...) (...) fa'âli üçyüz otuz beş senesi agustosun on ikinci / Salı günü Banaz ahisine (...) dahi Banazda bir cürm ve meşhurun vu'kûya karşı (...)

Belge Altıncı

Haziranın ihbarnamesi mündericâtının anlaşılmağla müstantık kararlarının hükümet tabibi Ahmed Yaşar beğler ile Banaz / Karagül ma'ruzâtı tevkik çarşı karye-i mezkureye gayret olunarak / karye heyet-i ihtiyariyenin muhurat Mehmed oğlu Ahmed ve Adem Hacı Hasan oğlu Hasan Efendi bi taleb vû'ku ihbar / olunan cürmün neden ibaret olduğu ve nerede vû'ku bulduğu teda'il (...) bundan üç gün / akdem Pazar günü âlaturka gündüz saat sekiz civarlarında karye-i bir cârinin saat mesafede / (...) ve Germiyan civarında Molla Ahmed tarlasında buğday yolmasında müstehzâm kadın ve erkeklerden ibaret / bir kâfileye karyeden Ali Osman bin oğlu Hüseyin ve bakıcı Hacı Ahmed oğlu Ahmed ve Ali Efendi oğlu Mehmed tarafından kız kaçırma / nekriyle tecâvüz ve aralarında mütevellid iden menâzil neticesinde asıl şahsın maktûl diğer iki / şahsında mecruh olmak üzere dört şahsın cerh ve katl olduğunu haber virmeleri / üzerine mahal-i cerh (...) Mevlüd Ahmed oğlu Mustafanın tahlili suretle ve Molla Ahmed oğlu / kerimesi Emine ve Hüseyin kerimesi Güllünün mecduha-i tahkikada ve yüz başı oğlu melazım Osman Ağanın / kerimesi Eminenin maktûlen yatmakta olduğu yarım saat mesafede bulunan nahiye / merkezine ihbâr keşif idilmiş ise de nâhiye merkezine gelen ile jandarma neferi tarafından bi tahkîk / me'mûriye tahkîkinin adem (...) ve havanın sıcaklığının te'sirinden ba mecburiye mecruh ve maktûl hayatlarını / katl idilmiş olduğu ve mecruhlardan Mevlüdün oğlu Ahmed Ömer ve Mustafa beş saat sonra terk-i / hayat itmiş olduğunu bu iki havârenin me'mûriye keşfine vüruduna değin muvakkat kayda tutulduğu / mahal cürmde karyeden Nuri Veli oğlu Veli ve Molla dayıoğlu Ahmed ve Sadioğlu Mustafa ve Sadioğlu / refikası Cennet ve daha (...) kadınlar mevcud ise de bunlar bil tanzim mahalinde bulunan iş bu şahitlerden / hazır bulunan hükümet tabibi Yaşar Beg ise maktûllerin mettun buldukları mahalde / berây-ı muâyene tesbit olunan ve maktûllerin yüz başı oğlu Osman Ağanın kerimesi Eminenin karyede mahsus / kabristanda (...) olunmuş bulunduğu görülmüş ba'del feth (...) kafi dûrununa bir teşkil / sevdası anlaşılmış ve kişilerden altıncı mezburenin tahminen yirmi beş yaşında seyrek / saçlı ve kaşlı ve buğday benizli müttehim Emine ve ilka' ve nam alalâde bir kadın olduğu / bir huzurdan lede-i muvaffak yüz başı oğlu Osman Ağanın kerimesi olduğunu beyân idildiğini hazır bulunan / tabib Yaşar beğ (...) (...) ve arasında tahlif olunarak maktûllerin göğsünde / müsadesinde maktûlun eline aldığı mavzer mermisi emsallü bir merminin dühul tahdil / keşf olunan tahdilde dokuz

merminin kafi görmeyüp mezkur mermi (...) / yere düşerek (...) (...) iderek hasul gelen (...) müte'essirin (...)(...) itmiş olduğu üzerinde teşrici cerhi görülmediği / ayrıca ia'tâ ideceğini raporda bildireceğini ifade eyledi başkaca (...)(...) / görülmesiyle mezburenin ve vefât rahmet virilmiş vi diğer maktûlun merkûm (...) / (...) urulmayub ba'de-l güşar bu dahi (...) kafi ile Sadiyi alduğunu (...) / ba'de-l tahrir tahminen on sekiz yirmi yaşlarında (...) emrin siyah saç ve kaşlı

Belge Altıncı

(...) (...) buğday benizli olub hazurdan lede-i (...) Mevlüd Ahmed oğlu Mustafa olduğu bildirildiğini / hükümet tabibi Yaşar Bey bil-tahlif mütâlaası soruldukte biri cerh kalma ve diğeri cehren nariye / olmak üzere iki adam cürm görmüş ve cerhen kalma nahiye-i (...) illerin dört parmak taht-ı / (...) tahlifinde aid eşgale doğru bir buçuk ile iki mesafe yolunda olub altı kal'a bendlik şahsı / taht-ı (...) ve ahlâtı (...) (...) islâh arasında cûf (...) duhûl ve saireye ta'rif itmiş / ve cerhen nariye nahiye-i herkifa-i illerin (...) hızm (...) ellerinden mavzeri virmiş / (...) bir mermi du'ül ile cûf batından serseri hizasında ve suratının dört parmak içinden hürûç eylemiş / ve hürûç neticesinde İmdat refikin dahi hürûç itmiş ve sebab-i vefât cûf batına sürûd iden / merminin hasıl getirdiği iltihâb (...) ve İmdat refikinin afetzede olmasıyladır ve tahkikâtını / ayrıca izâh ideceği ve raporu bildireceğini söylemesiyle bu kere de terkîm idilecek bir cihet görülmediği / mikdarın ve zamanın rahat virmeyerek tevdî tahkikât zimmında karye-i heyet-i ihtiyâriye olmasına avdet olunmuş / ve hüsn-u vakada cerh olduğu ihbâr olunan Ahmed kerimesi Emine beray-ı muayene celb huzûr bulunan / tabib Yaşar Bey muayenesinin icra ve netice-i mütâlatı tahlîfi soruldukte sol kolu / hizasında ve Hüseyinde iki aded biri bir saltında kolunda olmak üzere iki aded cerhin (...) görmeyüp / öldüğünde iltihâb el-yevm bulunacağı almış ve gözüne bir ma'ni teşkîl eyleyeceği ve tahsilâtı i'tâ ideceği raporun / bildireceğini ber-vech ifâde eylemiştir Hüseyin kerimesi Gülli dahi (...) sol ayağının sakının iki kişi / havî ve de hüsyesinde bir cerm (...) te'siriyle hasıl olan cerhin dahi bir gözü iltihâm bulub ise ve gözüne / bir ma'ni teşkîl itmeyeceğini söylemiş ve vekillerin ifâde verib bil-izâ tahkikât neticesinde anlaşıldığından / üç yüz otuz beş senesi Ağustosunun onuncu Pazar günü saat alaturka biri ve aralarında Uşak kazâsına tabi dört saat mesafede Banaz karyesinde değirmen civarında Molla Ahmed tarlasında on beş kadar kadın ve üç / erkek yolma yolkakda iken karyeden Ali Osman oğlu Hüseyin ve

Hacı Ahmed oğlu Ahmed ve Ali Efendinin oğlu Mehmedden biri / martini ve ikisi bıçak ve av tüfengiyle silâh aldıkları halde gelerek kadınlar arasında bulunan Molla Ahmed kerimesi Gülsümü cerh ve kaçırmağa teşebbüs ve o sırada gördükleri mehaneât üzerine silah ile melâzım Osman Ağanın / kerimesi Emine ve Solak Ahmed oğlu Mustafayı cerh ve katl ve Molla Ahmed kerimesi Emine ile Hüseyin kerimesi Gülli / cerh oldukları ve âti (...) firâr iderek Mevlüs Mehmed refiki Fatma tarafından ellerinden / alınan bir av çiftesiyle Hafız Ali Osman oğlu Hüseyin haizinde bulunduğu haber alınan ve (...) ve Güllinin bir aded / mavzer mermi tüfengle cerh idilerek (...) teslim itdireceklerinin (...) / (...) igrâm kılınmış ve diğer altı cerh olan kişinin (...) ise de ellerinde silah ve mahâlinde ayrılarak / istinâfından devam olduğundan karyeye tahkikât (...) itdiğini suratına / dört parmak (...) maktûl Emine (bundan sonraki üç satır mürekkebin çizgi şeklinde iz bırakması sebebiyle okunamadı)

Belge Altıncı

Ve ıslah-ı nariyeden cerh iden mavzer mermisi meselli bir merminin küddâm sürede (...) müttezânında ve azim kılan / hafe-i illerine tesadüflü bir santimetreye girib bir fütürda muntehi-i ve (...) tesadüf itdiği görülüb cürmü / mıntıka-i mezkûreden cild nasih sahîh taht-ı elceldi tasvîb ile cûf sırada dühûl ve cereyân sairei dahil (...) / ve şerâyet rû'yeyi parçalayarak ve terfi ve asl ve hariciye mûcib olarak cûf suredden / (...) ile zuhurdan ve keşf iden taht-ı ve hemân bir mecidiye (...) kırıp bir katırda mıntukasına mebni / tevsîr iderek hârici (...) eylemişdir cürmetine(?) mütâkıb cûf sûredde ve (...) rû'yenin parçalanmış / hasûl gelen tezf(?) dâhil ve hâriciden müte'siren terk-i hayât eylemişdir oradanda şifacı sarıb (...) / a'lâm ve asârı görülmüşdür ve diğer maktul Mevlüd Ahmed oğlu Mustafa dahi (...) maktul / Mustafa tahminen yirmi yaşlarında siyâh saç ve siyâh bıyıklı ve kaşlı şab câilin elinde (...) / ve tam el-i'zâ buğday benizli ve Hüseyin muâyeneden iki üç gün evvel terk-i hayât ve vefat idilmiş olduğunun / her tarafı şişlik ve tefsîh ve korkmağa başlamışdır merkûmun üzerinde cerh-i kalmâ ve (...) / cerhen nâriye görülmüş nâhiye-i ibtiâ ellerin dört parmak ve müsteha-i (...) ve zirûye keşfin / ve hüsyesinde ve bir buçuk santimetre kolunda ve bir aded cerhen kalmağa ve ahze görülmüşdür nâhiye-i mezkûre / bade-l-ıslah cerhen kalanın ayık olduğu görülmeyib cûf sırada dahi asûlu ve arasına açılarak cûf / hududdan nâhiye-i mezkûre muâyene olub (...) müstehâ-i nüfuz eylemiş olduğu ve (...) / mahal cürmün ceh-i tarif ve ahali sû'e

hasûl gelmişdir maktûl Mustafa bi hayât olarak kalmış / evil iden cerh-i mezkûre ihtilali merhin husûsu getirmediği nefrîyede üç el (...) tahkîmde / ba tedevi iltiâm bulacak olmuş ve kaçmakta iken hafe-i mâtul kaldıracak idi cerhen nariye ise / bir merzeyi(?) tecâvüz bir mesâfeden atılan ve ıslâh-ı nâriyeden hurûc iden mavzer mermisi müselli bir (...) / zuhurda ve nâhiye-i (...) hizâsında ve azim illerin alisine tesâdüfle bir santimetre kırıp / bir kerede mümtehi duhûl görmeyib mermi muntehi mezkûreden cild ve nasîh şahsı taht el-cildi ve (...) tensib / ile cûf batını duhûl imzâ ve ihşâr batınını parçalayarak terf dahil ve hâriciye cevâb olarak / sirah sured hizasında ve suretinin dört parmak içinden ve nâhiye-i huzûra istenmişdir mecidiye (...) / kırıp Mehmedde imtiha-i tevliid ile mermi harici hurûc eylemişdir muntehî (...) imzâ-ı refikasının / (...) hâric hurûc eylemişdir ve cerhine müteâkıp cûf batına ihşâr batının parçalanmış / terfi dâhil defa bir mübeyyin huzûru virmediği sonra terk-i diyar eylemiş olduğu ve üzerinde cerhasının / ve cerh alâ'sı olmadığı ve neticede maktûl Emineye tecavüz bir mesafeden atılan / ve ıslâh-ı nâriyeden hurûc mavzer mermisi beşli bir merminin küddâm (...) bakarak / (bundan sonraki dört satır mürekkebin çizgi şeklinde iz bırakması sebebiyle okunamadı)

Belge Altıncı

Dörd haftada yatdı'ı el teslim bulacak ve ismin ve (...) iken hafta mâtul kaldıracak iden diğer cerh bir metrete / tecâvüz mesâfeden atılan ıslâh-ı nâriyeden hurûc iden mavzer mermisi meşlu bir merminin hazırda ve müttefirât(?) / kabzı hizasında ve nizam (...) ellerin üzerine tesâdüf duhûl ve cûf batına ve ihşâr batınaya / parçalayarak terfi ve ehil ve hâriciye mücib olarak küddâm batından (...) ve dörd parmak içinden / cerûh ile merkûm cerhi neticesi müteâkib iki üç saat sonra müstesir terk-i hayât eylemiş olduğu ve Güllinin / Hasan dahi bildiğini harfe sefili ancak sâkinin iki kişi olub ve hüsyesinde bir cürm te'siriyle / hasûl gelmiş dörd beş günde el-teslim bulundu ve iş ve gücüne mani olmadığı ve Ahmed bin Cemil Ahmed dahi / muâyene oldukda ve cürmünde müsâ'ade-i (...) ve hâcib ellerin bir re'adid cerhen rahiye / görülmüş altı günde el-teslim bulacağı mânî öldürmediğini ve Eminenin Ahmed dahi muâyene / oldukda (...) eller afredinin ve hüsyesinde ve biri ra'isi afredde bir santimetre ve diğer kaîde azırda / bir buçuk santimetre solunda iki aded cerh kal-a görülmüşdür cerh-i mezkûre vukuu anından itibâren on günde / el-teslim bulunacağı ve iş güce mânî teşkîl ittirmeyeceği hâvidir / nefrî der-kenârda lede-i ifâde-i müttehîrin her ikisinin cerhinin maktûlu üçyüz on altı

tevellüdlü oldukları halidir / kerâet olunan habz ve te'siri muâyene raporları ve nefri ve der-kenâr mündericâtına karşın ne diyecekleri müttehirden / soruldukda bir diyecekleri olmadığını söylediler / bâde müdde-i umumluğun makâmından ibrâz olunub ve sureti müttehîre beyân idilmiş olan şehaded (...) muharrer e mermi vurûd / iden şahid beyân nâmenin Koca Osman oğlu Mustafa refiki on altı yaşında (...) ve ihtiyar oğlu Hasan kerimesi ve Ahmed refiki / otuz yaşında Aîşe ve Haluk Ahmed kızı yirmi yaşında Fatma total Hüseyin kerimesi on beş yaşında Güllinün Hüseyin / ve kara Mustafa kerimesi ve Ahmed refiki yirmi yaşında Saffed ve Gül Ali refiki otuz yaşında Hamit Ahmed / ve Süleyman refiki otuz yaşında Nazlının Hüseyin ve Habib oğlu Süleyman refiki yirmi yaşında emine ve Abdi ve (...) / oğlu on bir yaşında Ahmed kerimesi Fatma ve (...) kızı şahadetli Hasan Ali refiki otuz beş yaşında Aîşenin Ahmed / ve Sadi oğlu on sekiz yaşında Mustafanın Gül Ali (...) mahkemeye çağırılarak tarafına bir güne kerâbet ve adâvet / ve münasebetlerin olmadığını söylemiştir asûl mahkemet cezâ-i kanununun ikiyüz altmış sekiz mâddesi tağrifâtı ve (...) / bir güne zûf ve feşit ve arzı husûsu mebni ve artık ve (...) olmayarak hakikat hâli söyleyeceklerine daîr / emr-i tahlifi bil-izân ayrı ayrı istihâh kılındıkda bunlardan total Osman oğlu Mustafa refiki dahi on biri / kişi buğday tarlasında yılmakda iken akiveti (...) müttehim Ahmedin elinde çifte tûfengi ve vefât iden / Hüseyin elinde mavzer olduğu ve yanlarına gelerek bunlardan Hüseyin Gülsümü götürüleceğim diye üzerine mezbûre / Gülsüm hemân kadınların içine sokulduğu merkûm Hüseyin mezburenin kolundan / tutarak sürüklemeye başladığı burada ağlayarak (...) mezburenin teyzesi Emine Hüseyine / hemân gidib babaya söyleyelim kızı kurtaralım diye ricâ ve istirhâm etmiş/ isede (...) tûfengi alarak geri geri diye bağırdığını müttehirden Ahmedin Mevlüd oğlu Ahmedin / (...) maktûl Mustafa ile gavgalamakda olduğu bildirmek diğer Gülsümün hemşiresi Emine müttehim Ahmed ile Mustafanın / aralarına girib Ahmede yapmayın diye yalvalmakda iken merkûm Ahmedin / mezbure Eminenin koluna bıçakla cerh ittiğini ve (...) vefât iden Hüseyin mavzeri isâbetle melazım/ Osman kerimesi Emineyi urduğunu mezbure hemân yere düşüğünü ve Ahmedde maktul

Belge Altıncı

Mustafayı tutarak bıçakla cerh idüb merkûm Ahmedin Mustafayı tutduğu sırada / vefât iden Hüseyin mavzeri Mustafaya doğruldub izamaetle merkûm Mustafa hemen orayı

bulduğu / Mustafa ve Eminenin maktûl / düşmeleri üzerine merkûmun mezbure Gülsümü kaçıramadıklarını ve bağırıp kaçtıklarını / ve giderler iken beş altı kurşun daha atarak kurşunlardan birisi Topal kerimesi Güllünün ayağına isâbet ittiğini / baya ve bil (...) müttehirden Mehmed bir şey yaptığını dikilüb baktığını beyân ve şahadet ittiği şahid merkûmun / taraf ve şahadetine karşı ne diyecekleri müttehirden sorulduktan bunlardan Ahmed bil sebep katl itmeyeceği ve diğer kere / bir diyecekleri olmadığını der-meyân eyledi / ihtiyar oğlu Hüseyin kerimesi Akşerif Molla oğlu Ahmed tarlasında mercii ile yolma yolmakta iken (...) müddehem Ahmed / ve Mehmedin elinde çifte tüfengi ve Ahmedde birde bıçak ve vefât iden Hüseyinde bir de mavzer olduğu halde gelerek / bunlardan Hüseyin hamil olduğu mavzeri doğruldub ben Gülsümü kaçıracam ururum geri diye hücum / ittiğini kendisi korkub değırmene kaçtığını ve Ahmedde maktûl Mustafaya hücum idüb kavgaladığını ve Hüseyinin / silah atdiğini gördüğünü beş altı kadar silah atdiğini ve bil feza gelüb baktığında Mustafanın bağırsakları / dışarıya çıkmış ve Gülsümün teyzesi Emineyi de maktûlen gördüğünü beyân ve şahadet eylemekle mezburenin zat ve gözüne / karşı ne diyecekleri müttehirden sorulduktan bir diycekleri olmadığını söylediler / kalak Ahmed kerimesi Fatma dahi buğday yolmaktalar iken müttehim Ahmed ve Mehmedde çifte tüfenk ve Ahmedin / diğer elinde bıçak ve vefât iden Hüseyinin elinde mavzer olduğu halde gelerek bunlardan gül Hüseyin biz Gülsümü götüreceğiz / dediğini Gülsüm de hemen kendilerinin arasına sokulduğunu ittihadan ittiğini ve merkûm Hüseyin mavzeri yüzüne alarak kendilerine geri geri diye / bağırıldığını ve müttehirden Mehmed kendünün eniştesi olduğundan sus bu işe girme diyerek merkûmu dövdüğü sırada karma / karışık olub silahların patladığını oradakiler feryat itmesiyle Emine ve Mustafanın mecruh / ve düştüklerini Emine ve Mustafanın vefât itmiş olduklarını ve Mustafanın / birde bıçak yarası olduğunu gördüğünü Gülsümü götürmediklerini ve merkûmun giderken melazım Osman Ağanın mahdumu İbrahim / mavzer ile Mustafaya silah (...) itdiklerini beyân ve şahadet eylemekle şahadeti mezburenin zât / ve şahidine karşı ne diyecekleri müttehirden sorulduktan bir diyecekleri olmadığını söylediler / topal Hüseyin kerimesi Gülli dahi tarlada yolma yolmaktalar iken (...) müddehim Ahmed ve Mehmed ve vefât eden Hüseyin gelerek / bunlardan Hüseyinin elinde mavzer bulunan elinde çifte tüfengi olduğunu ve bunlardan Ahmed ve Hüseyin gülsümü götüreceğiz / dediklerini ve bu sırada Gülsüm hemân aramıza sokulduğunu merkûmun hücum idüb Gülsümün teyzesi

Emine ve Resuloğlu Kamil / Fatma aralarında kilere rica itdiklerini ve merkûm Hüseyin bir ma'ruz demeyeceği orada araya girdiklerini diyerek / martini yüzüne atarak (...) itdiğini bu silahtan Gülsüm yerine Eminenin urulduğunu ve bu esnada müddehim / Ahmedin (...) Mustafayı kavgaladığını gördüğünü ve merkûm Hüseyinin Mustafayı dahi urduğunu / kendileri de kurşun atarak (...) cerh olduğunu ve Eminenin hemân vefât itdiğini söyledi / biraz sonra vefât itmiş olduğu beyân ve şahadet itmiş zât ve şahadet karşısında diyecekleri varmıdır sorulduğunda bil sebep cerh itdiklerini beyân eyledi

Belge Altı

Saire Mustafa kerimesi Ahmet refikası (...) dahi karyeye on dakika mesafede Molla oğlu Ahmedin tarlasında / merci alub yolma yolmaktalar iken vefât iden Hüseyine mavzer ve Ahmed ve Mehmedde çifte tufengi olduğu / halde yanlarına gelerek Ahmed ile Mehmed biz Gülsümü götüreceğiz diyerek hücum itdiklerini ve mezbure / Gülsüm aman beni kurtarınız diye feryad idüb aralarına girdiğini (...) müddehim Ahmed bıçakla / kendilerine hücum idüb Gülsümün hemşiresi Eminenin koluna bıçağı soktuğunu bu sırada mezbure Eminenin nişanlısı / maktûl Mustafa ile müttehirden Ahmed boğaz boğaza menâzi' itmeğe başladığını bu esnâda / vefât iden Hüseyin Gülsümün kolunu tutarak sürümeğe başladığını ve mezbure Gülsümde teyzesi melazım Osman Ağa / kerimesi maktûl Emineyi tutarak imdâd talebinde bulunduğu merkûm Hüseyin geri geri diye martini yüzüne alıb / (...) mezbure Emineyi urduğunu ve mezbure Emine cansız olarak yere düştüğünü ve müte'âkıben müddehim / Ahmed ile maktûl Mustafanın uğraşdıkları sırada merkûm Hüseyin martini Mustafaya doğruldup / (...) Mustafayı da urduğunu ve bu suretle mezbureyi götüremediklerini ve giderler iken / bunlardan Hüseyin müteşekkili İbrahim Sadi oğlu / Mustafayı birkaç martini (...) itmiş ise de merkûmu (...) (...) batırdıklarını beyân / ve şahadet itdikleri mezburenin zât ve şahadeti karşısında diyecekleri müttehirden soruldukta / bil sebep kabul itdiklerini söylediler / gül Ali refikası Cüneyt dahi tarla da yolma yolmaktalar iken o halde ki vefât iden Hasan ile (...) / müttehîm Ahmed ve Mehmed gelerek biz Gülsümü götüreceğiz dediler Gülsüm hemân kendüsünü kadınları arasına atdiğini / ve merkûm Hüseyin orada durduğunu ve kız burada kurtarınız diye kendilerinin / imdât taleb itmeğle kendüleri de merkûma ricâ itdiklerini anlattıkları (...) itdiğini ve mezbure / Gülsüm kadınların kolundan yapıştığını bu sırada merkûm Hüseyin elinde martini ve çakıyla / urub bu esnada Gülsümün teyzesi

olan melazım Osman Ağa kerimesi maktûl / Emine Ammar Hüseyin yolma yolmadığı Emineyi urmadığını ve hemân / vefât itdiğini ve bu hengamede müttehirden Ahmette maktûl Mustafayı gavgalamakda olub / Emineyi urduktan sonra Mustafanın nişanlısı Güllü Emineye Mustafa bi tahlif gidüb merkûm / Ahmed bıçağını mezbure Eminenin koluna soktuğunu ve müte'âkıben Hüseyin martini Mustafaya tevciî iderek / nizâfetle Mustafanın dahi urulub ve müddehim Mehmedde buraya iştirak itdiği için Ahmed / Mehmed takıben bıçağı sokulmakta iken Mehmedin elinden bıçağı aldığını ve mezkur bıçakla Mustafa / ve nişanlusı Emineyi cerh itdiği anlaşılınca maktûldüşmüş üzerine merkûmu buradan / kaçıramadıklarını ve giderler iken müteşekkil İbrahim ile Mevlüd oğlu Mustafa altı defa daha merkûmdan Hüseyin kurşun / atmış isede merkûmeden (...) gerü dediklerini kurşunun isâbet itmediğini beyân ve şahadet itdiğini mezburenin zât ve şahidlerin başka bir şey demeyecekleri müttehirden soruldukta diyecekleri / olmadığını söylediler / Molla Celil refikası bayanlar dahi yolma tarlasında iken Gülsüm dahi vefât iden Hüseyin ile (...)

Belge Altı

Müttehem Ahmed ve Mehmed ellerinde bıçakla tüfenk olduğu halde gelerek Ahmed ile Hüseyin biz Gülsümü götüreceğiz / dediklerini kendileri oraya girüb bu sırada Hüseyin iki defa martini (...) itdiğini bil feza / merkûm Hüseyin uracağım geri geri diye bağırarak melazım Osman Ağa kızı makdul Emineyi urduğunu / Emine hemân cansız düştüğünü ve müte'âkıben maktûlMustafayı urub bundan evvel / müttehirden Ahmed Mustafa ile merkûm Mustafanın nişanlısı Emineye bıçak soktuğunu ve giderken / iki defa daha martini (...) itdürüb kollarına ayağına isâbet itdiğini / beyân ve şahadet itdikleri şahadeten mezburenin zât ve şahadetine karşı ne diyecekleri müttehirden / soruldukta bir diyecekleri olmadığını söylediler/ Habib oğlu Süleyman refikası Emine dahi yolma tarlasında iken (...) müttehir ile vefât iden Hüseyin gelerek / merkûmdan Hüseyin yanlarında bulunan Gülsümü tutub sürüklemeye başladığını mahal-i vu'kua karşı karşıya olub / kendüsü ve kerimesi Emine kaçtığını bil feza ve urduğunda melazım Osman Ağanın kerimesi Emineyi maktûlen / ve Mustafanında can çekiştirdiğini gördüğünü müte'âkıben Mustafanın (...) vefât itdiğini beyân / ve şahâdet eylemekle mezburenin zât ve şahadetine karşı ne diyecekleri müttehirden soruldukta bir şey / demeyeceklerini ve Hasan Ali refikası dahi yolma tarlasında iken silah atıldıktan sonra

vefât iden müttehîr Hüseyin ile (...) müttehîm Ahmet ve Mehmet gelerek / her üç (...) Gülsümü götürceğiz dediklerini bunlardan Hüseyin mezbure Gülsümü tutub sürüyerek / kendisinin kadınlar arasına atıldığını ve merkûm Hüseyin kadınlara ger geri diye bağırarak iki defa hamil / olduğu mavzeri (...) itdiğini bu esnada Gülsümün teyzesi maktûl Emine aman Hüseyinim bu imiş zanlı / (...) pederine söyledi ben Gülsüm virdim diye rica itdiğini merkûm Hüseyin mezbura Emineye hitaben / daha laf itdirmem diyerek Eminenin göğsüne mavzeri (...) mezburenin cansız öldürüb yere / düştüğünü bu sırada müttehîrden Ahmetde maktûlMustafaya gavgalamakta olub merkûm / Ahmedin bir elinde bıçak diğere elinde çifte tûfengi bulunduğuy gördüğünü kendüsü Eminenin ağzına / vurduğuy esnada bir silah daha patlayub Mustafanın / mecruhen yere düştüğünü gördüğünü ve Mehmedin bir şey yaptığını görmediğini beyân / ve şehadet itdiler şahidin mezburenin zât ve şehadetine karşı ne diyecekleri müttehîrden soruldukta / başka bir şey demeyeceklerini söyledi / Rağmi oğlu Ahmed kerimesi Fatma dahi tarlada yirmi kişî kadar yolma yolumaktalar iken onlar dahi vefât iden vefât iden merkûm Hüseyin ile (...) müddehim Ahmed ve Mehmed gelerek biz Gülsümü / kaçıracağız diye hücum itdiklerini mezbure Gülsüm aman beni götürmeyiniz diye kendilerinin arasına sokulduğunu / ve merkûmdan Hüseyin mavzere tekrar alarak ger geri diye bağırması iki defa (...) eylediğini (...) / müfrede çifte tûfengi alub bunlardan Ahmedde tûfeng bir de bıçak olduğunu Gülsüm orada bulunan Gülsümün / teyzesi Emine nam Osman Ağa kerimesi Emine aman Hüseyin bıçak diyerek itdiğini bunun üzerine / mahal-i vu'ku karma karışık olub kendüsü hemân değırmene kaçtığını beyân ve şehadet eylemiş mezburenin / ve şehadetlerine karşı ne diyecekleri müttehîrden soruldukta bir şey demeyecekleri söyledi / diğere şahir Sadi oğlu Mustafa dahi bir Pazar günü Molla oğlu Ahmedin yirmi kişî kadar mercii olub

Belge Altı

Buğday yolumaktalar iken öğlen vakti vefâe iden Hüseyin müttehîm Cemil Ahmed oğlu Ahmed ve Mehmed gelerek Hüseyine mavzer / ile gelerek çifte tûfengi ve Mehmedin elinde (...) bir bıçak olduğu halde Gülsümü götürceğiz / dediklerini ve mezbure gülsüm hemân kadınların içine saklandığını bunlardan Ahmed çiftely yüzüne / alarak maktûlMustafa ile kendisine doğruldub çekiliniz dediğini ve Hüseyinde Gülsümü kolundan / tutub mezbure Gülsümün teyzesi Emine ile Mevlüd oğlu Kadri Hüseyine

aman Hüseyin yapma / kızı veremem diye yalvarmakta oldukları sırada merkûm Hüseyin iki defa mavzeri (...) / atdığı ve Kadriye bir defa martini dipçığıyle urduğunu ve mavzerinin diğeri çiftesini alub yerine koyduğunu / müttehirden Ahmedde maktûl Mustafa ile boğuşmaya başladığını Ahmedin elinde / çakılı bıçağı alub geriye çekiliniz diye kadınlara bıçak savurduğunu ve bu esnâda Hüseyin mavzeri (...) / Emineyi urduğunu ve mezbure Emine cansız olarak düşdüğünü ve Mehmedin elinden bıçağı Ahmed alarak / Mehmede hitaben sen sokamıyorsun ben sokarım diye Gülsümün hemşiresi diğeri Emineye soktuğu esnada / maktûl Mustafayı kavgalamakta olan (...) müttehim Ahmede rica itmekte olub bu esnada merkûm / Ahmedin mezbureye bıçak sokduğunu ve maktûl Mustafa bu esnada nişanlısı olduğunu / mütâ'kıben müttehim Ahmed Mustafayı tutub bıçak sokduğunu ve bu sırada Hüseyin mavzeri Mustafaya toğruldub / Ahmedle uğraşdıkları sırada merkûm Hüseyin mavzeri etrafıyla Mustafanın arkasından urduğunu ve merkûm / Mustafanın hemân yere düşdüğünü ve iki kişinin katl olmuş diye kaç kadının mecruh düşmüş üzerine / Gülsümü götüremediklerini ve giderler iken bunlardan bir defa kendüsüne ve bir defada müteşekkil İbrahim / mavzeri (...) itmiş ise de hızla kaçışdıklarından isâbet itmediğini beyân / ve şehadet itmiş diğeri şahidlerin cevab olarak müttehirden Mehmedin bıçak savurduğunu gördüklerini / dermeyân eylediler şahid Mustafanın zât ve şehadetine karşı ne diyecekleri müttehirden soruldukda bir diyecekleri / olmadığını söylediler / Gülsümün kaç yaşında olduğu ve şahid müstehdam (...) bunlardan müdde-i Ahmed ve şahid ve Cüneyt / ve bunlardan on altı yaşında olduğunu beyân eylediler Emine ile Gülsüm leda-i (...) 16 yaşında olduğunu / müfeddikan tezâkir eyledi / bide tevsi-i tahkikat hakkında mezburların başka diyecekleri olmadığı bil-muâ'fi anlaşılmiş ve mahkemece durmayub / terkik bir cihet gereğiyle alınan tahkikâtın bundan akdem beyân olunan / müdde-i umumluğa mûmaileyh ile merkûmâların ittihâmı olan ahzâli mezkureye icrâtden müteşekkillerin / hasul olan ve kendilerinin suâl ikrârları ve şahidlerin alf aldırarak / ifâdat şahadet tabib raporları ve habz viren mündericâtıyla sabit olduğundan merkûmanın hem hamil / olub üzerine mecr kılınan karâr icra-i taleb (...) hafız Mehmed Efendide merkumunun katl / (...) (...) (...) (...) müteşekkil emine gelini / bunlardan cerh-i katı iden Hüseyin Fatmanın eniştisi olduğu anlaşılmaqda olduğundan tecşid müvekkilinin / bir î'tiraz karâr i'tâsı ve isdia' ve tarafların başka diyecekleri olmadığını söylediler müstehdam mahkeme te'fîm olunan

Belge Altı

Tarafından îddîâ müdâfâtının istihâ'âden be bakılmış olan da'vanın terkik mütâlağsının sonra esbab- kifayet bâğdel ikra / mecr-i beyânları î'ade kılınan müttehir haber elemanları olan ifâlar cür'etlerini ihzâr / ve müdâfa vekilleri de ber-vech mahrer serde müâfatıyla istida'ayı bir esna eyledikte huzur-ı mahkemeye / celb ve (...) istihah kılınan şahid Koca Osman oğlu Mustafa ve refİKası amil on yedi kişi buğday tarlasında / yolmakta iken o geldiğini (...) müddehim Ahmed ve Mehmed elinde çifte tûfengi ve vefât iden Hüseyinin elinde / mavzer olduğu halde yanlarına gelerek bunlardan Hüseyin ben Gülsümü götüreceğim demesi üzerine mezbure Gülsüm hemân / kadınların içüne sokulduğunu merkûm Hüseyinin hücum ile mezburenin kolundan tutarak sürümeğe başladığını ve mezburenin / ağlayarak kendüsüne sarıldığını ve mezburenin hemşiresi Emine Hüseyine hitaben haberi gidelim babama söyleyelim / kızı virdiremem diye rica ve istirham itmiş ise de mavzeri yüzüne alarak geri geri didiğini bu esnada / müttehirden Ahmedde Mevlüd oğlu Ahmed mahdumu Mustafayı kavgalamakta olduğunu ve urmak istediğini , Gülsümün / hemşiresi Emine müddehim Ahmed ile Mustafanın aralarına girüb Ahmede yapmayın diye rica itmekte iken merkûm Ahmed / mezbure Eminenin kolundan bıçakla cerh itdiğini bu hengamade vefât iden Hüseyin mavzeri (...) melazım / Osman Ağanın kerimesi Emineyi urduğunu ve mezbure hemân yere düştüğünü ve Ahmedde maktûl Mustafayı tutarak / bıçakla cerh idüb maktûlAhmedin Mustafayı savurduğu sırada vefât iden Hüseyin mavzeri Mustafaya / doğruldub (...) merkûm Mustafa hemân oraya yıkıldığını Mustafa ve Eminenin maktûldüşmeleri üzerine / merkûmun mezbure Gülsümü kaçıramadıklarını ve bırakıb gittiklerini ve giderken beş altı kurşun daha atarak / kurşunlardan birisi Güllünün ayağına isâbet itdiğini ve müttehirden Mehmedin dikilüb baktığını beyân ve diğer şahid / dahi Mustafa kerimesi ve Ahmed refİKası Salih dahi yolma tarlasında iken vefât iden Hüseyinde / mavzeri Ahmed ve Mehmed de çifte tûfengi olduğu halde yanlarına gelerek müttehirden Ahmed ile biz Gülsümü götüreceğiz / diyerek hücum itdiklerini ve mezbure Gülsüm aman beni kurtarınız diye feryâd idüb kendülerinin aralarına sokulduğunu / (...) müddehim Ahmed bıçakla kendülerine hücum idüb Gülsümün hemşiresi Eminenin koluna bıçağı sokduğunu ve bu sırada / mezbure Eminenin nişanlısı olan maktûlMustafa ile müttehirden Ahmed boğaz boğaza menâzi' itmeğe başladığını / bu esnada vefât iden Hüseyin Gülsümü tutarak sürümeğe ve mezbure Gülsüm de teyzesi melazım / Osman

Ağa kerimesi maktûlEmineyi tutub (...) iderek merkûm Hüseyin geri geri diyerek martini yüzüne / alub (...) mezbure Emineyi urduğunu ve bu sırada Emine cansız olarak yere düştüğünü ve müte'âkıben müddehim Ahmed ile / maktûlMustafanın dalaştıkları sırada merkûm Hüseyin martini Mustafaya doğruldub (...) Mustafayı da urduğunu ve mezbureyi götüremediklerini ve giderler iken vefât iden Hüseyin müteşekkili İbrahim ile / Molla oğlu Mustafayı bir (...) (...) (...) itmiş ise de merkûman (...) içerüsüne yattıklarından / kurşun atub gittiklerini beyân ve diğer şahide Gül Ali refikası Cüneyt dahi yolma tarlasında iken (...) vefât iden müddehim Hüseyin (...) ile Mehmed ve Ahmed gelerek biz Gülsümü götüreceğiz didikleri ve Gülsüm hemân kendüsünü kadınların / arasına saklayarak Hüseyin mezbureyi tutub bu sırada kurtarınız dediğini ellerini (...) itmiş ve kendileri (...) merkûm Hüseyin içlerinden kadınlara martini dipçiği ile urub / bu esnada Gülsümün teyzesi Emine melazım Osman Ağa kızı maktûl Emine aman Hüseyin yapma diye yalvardığı sırada

Belge Altı

Merkûm Hüseyin martini atmasıyla mezbure Emineyi urduğunu ve meznure hemân düşüb vefât / itdiğini ve hengamede müttehirden Ahmedde maktûlMustafayı kavgalamakta olub Emine urulduktan sonra / Mustafanın nişanlısı olan diğer Emine Mustafaya tahlif görüb merkûm Ahmed bıçağı mezbure Eminenin / koluna sokduğunu ve müte'âkıben Hüseyin mertini Mustafayı tevciiderek (...) Mustafanın / dahi urulub yere düştüğünü maktûlol kelam Mehmed ve kiab iştirak itdiği için Ahmed Mehmede hitaben sen ne için / sokamıyorsun diyerek Mehmedin elinden bıçağı aldığını ve mezkur bıçakla maktûlMustafa ile nişanlısı / Emineyi cerh itdiğini ve iki şahsın maktûldüşmesi üzerine merkûmun mezbureye kaçıramadıklarını / ve giderler iken müteşekkil İbrahim ile Mevlüd oğlu Mustafaya iki defa daha kurşun atmış ise de / merkûman haz içüne girdikleri için kurşunların isâbet itdiğini ve diğer şahid Sadioğlu / Mustafa dahi bir Pazar günü Molla oğlu Ahmedin tarlasına yirmi kişi kadar kadın mercii olub buğday yolmaktalar iken / vefât iden müddehim Hüseyinde mavzer ve (...) müttehah Ahmed ve Mehmedde çifte tüfengi olduğunu ve bunlardan / Mehmedin elinde bir de bıçak bulunduğu halde gelerek Gülsümü götüreceğiz dediğini ve mezbure Gülsüm hemân / kadınların içine sokulduğunu ve bunlardan Ahmed çiftiyi yüzüne alarak maktûlMustafa ile kendüsüne doğruldub / çekiliniz dediğini ve Hüseyinde

Gülsümü kolundan tutub mezkure Gülsümün teyzesi maktûlEmine ile diğerkadınlardan / Kadriye aman Hüseyin yapma bu kızı salıverelim diye yalvarmakda oldukları sırada merkûm Hüseyin iki / defa mavzeri (...) itdiğini ve Kadriyeye bir defa martini dipçığı ile urduğunu ve müttehirden Ahmedde / maktûlMustafa ile boğuşmaya başladığını ve Mehmedin elinden çakılı bıçak olub geriye gidin diye kadınlara / bıçak savurduğunu bu esnada Hüseyin mavzeri (...) Emineye urduğunu ve mezbure Emine cansız olarak / düştüğünü ve Mehmedin elinde bıçağı Ahmed alarak Mehmede hitaben sen sokamıyorusun ben sokarım diye Gülsümün / hemşiresi diğerkadriyeye soktuğunu ve bu Eminede maktûl Mustafaya kavgalamakta olan müddehim Ahmede rica / itmekde olub bu sebebin merkûm Ahmedin ve birden bıçak soktuğunu ve maktûl Mustafa bu Eminenin nişanlısı / olub merkûm Ahmed Mustafayı tutub bıçak soktuğunu ve bu sırada Hüseyin mavzeri Mustafaya tevcii' iderek Ahmedle uğraştıkları sırada merkûm Hüseyin mavzeri (...) Mustafanın arkasına urduğunu / ve merkûm hemân yere düştüğünü ve iki kişinin katl olduğu ve birkaç kadın mecruh düşmesi üzerine / Gülsümü götüremediklerini giderler iken Hüseyin (...) bunlardan da müteşekkil İbrahim / kurşun (...) yürek (...) (...) kurşun isâbet itdiğini beyân / ve Hacı kızı ve Hasan Ali refikası Yaşar dahi yolma yolmaktalar iken müddehim Hüseyin ile (...) müttehim Ahmed / ve Mehmed yanlarına gelerek Gülsümü götürereğiz dediklerini bunlardan Hüseyin Gülsümü tutub mezbure de / gitdiği kadınların on kişi (...) ve merkûm Hüseyin (...) görüb bağırarak hamil olduğunu / mavzeri (...) itdiğini mezbure Gülsüm hemşiresi maktûl Emine aman Hüseyinim biriniz ma'ni olun pederine / diyelim Gülsümü kaçıracaklar dediğini ve bunun üzerine merkûm Hüseyin (...) (...) mezbure / Eminenin göğsüne isâbet idüb (...) müttehirden Ahmedde maktûlMustafa ile kavgalamakta olub merkûm Ahmed kerimesi Eminenin ayağına sarılmakda olduğu sırada / bir silah daha patlayub bakdığında Mustafanın da yere düştüğünü gördüğünü beyân ve diğerkadriye şahid Molla Kamil refikası (...)

Belge Altı

Yolma tarlasında iken vefât iden müddehim Hüseyin ile (...) müttehim Ahmed ve Mehmed Sâlih oldukları halde gelerek Gülsümü / götürereğiz dediklerini kendüleri araya girüb bunlardan Hüseyin iki defa mavzeri (...) itdiğini bil feza / merkûm Hüseyin uracağım diyerek geri geri diye bağırarak melazım Osman Ağanın kızı Emineyi

urduğunu / mezkure cansız olarak yere düştüğünü ve müte'âkıben maktûl Mustafayı da orada bulunan ol müttehirden / Ahmedin Mustafa ile Mustafanın nişanlısı Emine koluna bıçak soktuğunu ve giderler iken iki defa daha / Hüseyin martini (...) itdürüb Güllünün ayağına kurşun isâbet itdiğini beyân ve diğer şahid cevabel / Hüseyin kerimesi Güllü dahi müddehim Ahmed ve Mehmed ile vefat iden Hüseyin sâlih oldukları halde yolma tarlasında / gelerek Gülsümü götüreceğiz dediklerini ve mezbure Gülsüm hemân aralarına sokulduğunu ve mezburenin üzerine / hücum itdiklerini ve Gülsümle teyzesi Emine ve kadınlardan Kadriye aralarına girerek ricâ etmişler ise de bunlardan / Hüseyin mavzerin dipçiği ile Kadriyeye urduğunu ve geri geri diyerek mavzerini yüzüne alub (...) / Emineyi urduğunu bu esnâda müttehim Ahmedin maktûl Mustafayı kavgaladığını gördüğünü ve merkûm Hüseyin tekrar / silah (...) Mustafayı da urduğunu ve kendüsünü de kurşun isâbet itdürüb ayağından cerh / olduğunu beyân ve diğer şahid İhtiyar oğlu kerimesi Aişe ve Miri oğlu Rıfad refikası Emine ve Tahir / oğlu Ahmed kerimesi Fatma dahi müddehim Ahmed ve Mehmed ile vefat iden Hüseyin sâlih / oldukları halde buldukları yolma tarlasına girüb gülsümü götüreceğiz dediklerini ve Gülsüm bunu / işidince kendülerinin arasına sokulduğunu ve merkûm İbrahim ihtârı üzerine kendüleri korkub / neticesinde değirmene kaçtıklarını beyân ve diğer şahid kalan Ahmed kızı Fatma dahi müddehim Ahmed ve Mehmed ile / vefat iden Hüseyin (...) yolma tarlasına gelerek Gülsümü götüreceğiz dediklerini mezbure Gülsüm heman / kendülerinin arasına sokularak istihdâr eylediği bunun üzerine vefat iden Hüseyin mavzeri / yüzüne alarak geri geri diye bağırması üzerine müttehirden Mehmed kendüsünün eniştesi olduğundan sen bu işe / karışma diyerek merkûma urduğunu ve bu sırada ortalık karma karışık olub silahların / patlaması üzerine mezbur akrabası Emine Mustafanın mecruh düştüğünü ve vefât itdiğini / beyân ve şehadet itmiş ve tabib ve refikası ve muâyene ve raporları mezrahası da suret-i cerhin mahkemesini / (...) bulunmuştur (...)(...)(...)(...)bu sırada vefat iden müttehir Hüseyine Mustafa da / müdâafatı nakl oldukça müttehir merkûmun ihtâr (...) eyledi ve müdâfa vekili / hasıl mezkure merkezinin derhal düştüklerini (...)(...)/ istida'an berâat etmiş iselerde suret-i cezaen mahkemedan istinaf olunan neticesinde huzur-ı mahkemede / müttehirden Ahmedin Gülsüme cer'en kaçırmağa teşebbüs itdiği sırada maktûllerden Mustafanın / hamil (...) merkûm Mustafayla kavgalayıp terkik suretiyle faal (...) olduğunu / maktûl merkûm Mustafanın tahlife çalışıp Emine (...) Ahmedi dört adede ceh itdiğini/ ve diğer müttehim Mehmed keza onbeş yaşında iken

itdiği anlaşılın Gülsüm cer'an (...) neşri / iderek Emine Mustafanın katl olunmuş / ve idarede bulunarak (...) iş bu (...) (...) nakl derecesine kaldığını

Belge Altı

Ve bu sırada ikâz kastıyla bıçak neşri itdiği kendülerinin (...) ifadâtı ve huzur-ı umumun nâhi / celb (...) isti'a kılınan şahidlerin şehadâtı ve hapz varakası ve muâyene raporları / mündericâtıyla sabit olduğundan müttehirin ta'silatı ve ahi ve müdâfa' / vekilinin kâfi müdâfaatı gayr-i varid (...) dairesiyle üç yüz otuz beş senesi ağustosun onuncu / Pazar günü saat alaturka yedi raddelerinde Uşak kazasına tabi Banaz karyesinde Değirmen civarında Molla Ahmet / tarlasında on beş kadar kadın ve üç erkek yolma yolmakta iken (...) müddehim Ahmed ve Mehmed / gelerek kadınlar arasında bulunan Molla Ahmed kerimesi Gülsümü cer'en kaçırmağa teşebbüs nâkr / derecesinde teşebbüs itdikleri ve bu meyânda vefat iden müttehim tarafından Emine ve Mustafanın / katl idildiği ve iş bu faalde Ahmedin Mustafayı tutmak suretiyle kaza'en (...) Emine / bint Ahmedde suret-i adliyede cerh olduğundan dolayı (...) ve Mehmedinde Gülsümü cer'en kaçırılmasına teşebbüs / nâkr derecesinde teşebbüs ve (...) (...) teâdîyle bıçak neşri eylemesinden dolayı fa'alîyetinin ve hareketini / if'al sa'ireden bir (...) bil ittifak karâr virildi

Aza melazımı   aza   aza   aza   reis

Belge Yedinci

Banazda işlenen suçun kesin hükmünü bildiren i'lamdır

Kaza-i mezkur mahkemede (...) karaetle âli el-yevm tefhim olundukta ve müdde-i umumiliğe müma-ileyh mecr-i meyt ve (...) karargir olan / merkûmânın hareketlerini tevâfuk iden bunlardan Ahmedin iğzam cürmü ihtibarıyla kanun-ı cezanın kırk beşinci / maddesi dolayısıyla yüz kırk dördüncü maddesinin üçüncü fırcasına ve Mehmedin dahi / kıza kaçırmağa teşebbüs fââle sebep-i taraf adlî neşri silah fa'alinden dolayı kanun-ı mezkurenin yüz yetmiş tokuzuncu / maddesinin fırka-i mahkemesine tevfikân (...) cezalarını talep ve müdâfada tahkik-i cezaları isti'daa / ve merkûmlardan diyecekleri olmadıklarını ibtar eylediler bu cihetle mahkemede fırka-i ol nam olunan / cihetle cezâi'leri dahi bağdakilere mecr-i meyt ve (...) zarargir olan merkûmanın Ahmedin

maktul (...) (...) diğ er Emineyi / sebep-i şart adliye olunmak üzere (...) cerh ibtarıyla (...) tevâfuk iden kanun-ı cezanın (bir cürmün tesir veya tesrimil veya icrası / veya cürm mezkuren faali asli veya (...) kararları veya cezasını faalleri hakkında ta'mini zımmında ifa' idilmek / faal müteşellik faali î'dam olunur) ve bu muharrer olan yüz yetmiş dördüncü maddesinin fırka-i mahkemesine tevfikan faal olunan / î'dam olunması lazım gelirsede merkûm Ahmedin (...) olması dahi kanun-ı mezkurenin (eğ er faal emsâli î'dam / veya sû'bir kürek cezalarını müstehzan ise (...) (...) olan hakkında on sene den aşkın olması üzere / muvakkat kürek) ceza-i hüküm olunur)ibaresine sail olan kırk beş maddesinin fırka-i mahkemesine tevfikan / ve berayet tebdii (...) olan fi 20 zi'lkade 337 , fi 13 Mayıs 335 tarihinde ihbaran on sene bir ay müddetle / küreğ e konmasına ve Mehmedin dahi i'fal sâiresi sebep-i şart adliye neşri silah faâline dolay ı kanun-ı mezkurenin / (katl kastıyla olarak Mehmed itiraf olunan birbirine silah çekmesine dahi bir haftadan alt ı aya kadar haps olunur) ve bu muharrer olan / yüz yetmiş tokuzuncu maddesinin fırkasına (...) gelen tevfikan ve berayet tabii bulunmuş fi 20 zi'lkade 337 fi 13 Mayıs 335 tarihli / ihbaran alt ı mâh müddetle peşine ve yüz (...) i'lam ve onbirden yirmi (...) habz ve yirmi beş kürek istihdâm ı / üçyüz elli dört (...) icrâsıyla keşfi cezâhanın malumâtında tah'iline ve (...) ve müttefikân fi 2 (...) 310 ve fi 27 (...) 335 tarihinde / hük m ve karâr virilerek karâr mezkûre müdded-i kanun-ı cezâiyenin aslı tefil icrâ mahkemece mübeyyin iden (...) muâmelat ifâ (...)

Belge Sekiz

Adli vekâlet celilesine bağı katib ve diğ er mahkeme görevlilerinin kaç lira maaş alacaklarını bildiren berat kaydı suretidir

Fi haziran 927 tarihi mahsusa mukayet olmak üzere adli vekâleti celilesinde tebliğ olunan / karar ve bu cihetle iki bin guruşluk mahkeme başkanı başkatibi Kamil bin beş yüz guruşlu / maaşlı başkatib muavini Sadık mahkeme başkatibi İbrahim bin guruş zabt katibine (...) muhafızı/ kalmak şartıyla bin iki yüz guruş maaş ı ta'yin kayd katibinden Ömer ve bin guruş kayd katibine kezalik terkim / Cafer muhafız kalmak şartıyla başkatib muavinliğine aid ilgâdan , bin guruşlu kayd katibine bin iki yüz guruş / kayd katiblerinden müdde-i umum katibi kezalik terf'i hakkı muhafız kalmak şartıyla Hakkı ve bin guruşlu kayd katibine bin / guruşu maaşlı ta'yin Ahmed ve bin guruşlu diğ er zabt

kitabetine bin guruş maaşı kayd katiblerinden Kamile / ve sekiz yüz guruşu zabt kitabetine dört yüz guruş maaşı ta'yin kayd katiblerinden Hafız Süleyman ve sekiz yüz guruş kayd kiyabetine/ sekiz yüz guruş maaşı ta'yin kayd katibinden Mustafa bin Ahmed , sekiz yüz guruş zabt katibine bin guruş maaşı ta'yin zabt / katiblerinden ait ilgadan , sekiz yüz guruş zabt katibine sekiz yüz guruş maaşı ta'yin kayd katiblerinden Derviş / Efendilerin ihtiyârına ve kadro harici kalmış olan diğer kayd katiblerini Ulvi , Nuri, Hacı Edhem / Mustafa, Hilmi ve İbrahim Efendilerin mahal-i vu'kuda tercihen tayinlerine ve tokuz yüz guruşu mübaşirlik sekiz yüz / guruş maaşı ta'yin Ahmed Efendi ve altı yüz guruş mübaşirliklerde yedi yüz guruş maaşı ta'yin mübaşir sicillde , altı yüz guruş maaşı / ta'yin mübaşir Mustafa ve sekiz yüz guruş maaşı mübaşir Nazif ve me'mûriyenin lağu' dolayısıyla kadro / harici kalmış olan Ahmed Efendilerin intihâbını gideri kayd katiblerinden Mehmed Emin Efendininde / kadro harici bırakılmasını tesbit kalmış olmağla kezalik müma-ileyhde inhilal vu'ku da intihâbına / ve keyfiyenin ahvalen beray-ı tasdik makam-ı Ali delayeti takdimine bil ittifak karâr virildi fi 30 mayıs 927

İmza   imza   imza   encümen Adliye reisi

Belge Dokuz

Merkez vilâvette bulunan icrâ me'mûru Mehmed Efendinin istifası üzerine İbrahim efendinin ta'yin olduğunu bildiren ma'ruzdur

Encümen kararı fi 16 şubat 927

Merkez vilayet icrâ me'mûru Mehmed Efendinin vu'kua istifâsına dahi vazife-i mezkurenin / hukuk dairesi baş katibi İbrahim Efendi tarafından vekaleten ifâsına ve alel (...) dürri mua'melesinin ifâ / itmişdir devir cetvelinin itasına cekre istifasının kabulü lüzumuna ve mua'melen icrasına / neşrini hasebiyle vazife-i mezkurenin müddeti vekaleten vezirde haiz olmayacağından (...) me'zun ve ehemmiyet / kararı kafi (...) var ise vekalet celilesince buyrulduğu (...) yerde encümençe menâzinin (...) / (...) üzerine asaleten vekaleti celilesinden me'zuniyeti istihsali hakkında müdde-i umumiliğe / nekri neziresine karâr verildi

Belge On**Kütahya icra me'mûru Mehmed efendinin İfâsını talep etmesi üzerine encümente tevdi olan mazbatadır**

Fi 15 şubat 327 tarihinde encümente tahkiki fi 2 mart 927

Kütahya icrâ me'mûru iken intikal iden Mehmed Emin Efendi tarafından bidâyeten / zimmet ve zabtına tanzim ve i'fâsını talep itmiş veledi el-tetik müma-ileyh Mehmed Efendinin / muameletlerini i'fâ ve (...) iden (...) zimmet ve ilişkili olduğu encümente / tevdi olunan hudûl (...) anlaşılmış ve müma-ileyf hüsn-ü hal ashabında / bulunmuş olduğu mübeyyin mazbata tanzim kılındı

Belge Onbir**İstifa iden Gedüs kazâsı mahkeme-i asli piyade mübaşire Rıfat Efendinin istifasının kabulüne ve yerine diğerlerinden ta'yin edilmesi üzere vekâlet celilesinden me'zuniyeti istihsali için müdde-i umumiliğinin verdiği berat suretidir.**

Encümen kararı fi 19 şubat 927

Bu kere istifa iden Gedüs kazâsı mahkeme-i asli piyade mübaşire Rıfat Efendinin istifasının / kabulüne ve yerine diğerlerinden ta'yin edilmesi üzere vekâlet celilesinden me'zuniyeti istihsali / için müdde-i umumiliğinin tezkire itdirilmesine karar verildi

Belge Oniki**Adliye müfettişlik cinayet müdde-i umumiliğine Abdurrahman Efendinin ta'yin edildiğini bildiren atama beratıdır.**

Encümen kararı 19 Teşrin -i Sani 341

Adliye müfettişlik cinayet müdde-i umumiliğine virülüb encümente tevdi'i kılınan fi 31 teşrin-i sani 341 tarihli ve 62 numrolu tezkere / Gedüs icra muamelatının teftişatında 32 âlâmın henüz ihbarnamelerine irsâl edilmediği ve tebliğ edilmiş / (...) bir takım hakkında haps kararı istihsal kılındığı ve ialamının daire-i icraya tarihli vürûdlarından / sonra

aradan asır mesrur ittiği halde henüz icrasına tesa'ül idilmediği ve ialâman hukukunun müddeti zarfında / ihbârnâmeleri tanzim ve haps kararları virildiği halde tezkerelerinin nekri suretiyle icrasına tevsil kılındırılan / ve derdest intikal mevâdd (...) mevcut olduğu halde sene başında biri için otuz dört âlâmگیر / (...) üç âlâm intikal idilmesine nazaran icra me'mûresi Abdurrahman Efendilerinin vazife-i me'mûresine ahvâl / ve terahi idildiği cihetle hakkında encümente ta'yin muamele olunmuş iş'âr (...) veledi el tedkik müma-ileyh / Abdurrahman Efendinin vazifesinin tedahir ve tekasil ittiği anlaşılan müdde-i aleyh / azliyle taht-ı muhakemeye alınmasına ve bu kere evrakın müdde-i umumluğa yollanmasına karâr virildi

Saffet

Belge Onüç

Kütahya sancağındaki mahkemelere ve mal müdürlüklerine âzâ iş'âr kılındığını bildiren ma'ruzatdır

Mülhakat Kütahya sancağı muhakeme-i adliyeden üç yüz on bir senesi muhakiben tâ'birân nefri şayanından merkez livaya arz olan mübâla ile kazâlar muhakemesi âzâsı esbâb iden (...) / âzâ kılınmak keşf raporları mucebince Kütahya bidâyet mahkemesi tâ'biran ve nefri şayanından anca kifâyet ideceği kazâlar mahkemesine gelmiş üç yüz on sene tâ'biran tefrişanın / oldukça âzâ kılındığından (...) iş bu üç yüz on beş senesi teayiran nefri şayanından kazâlar muhakimine aid olunan bir senelik merkez liva mahkemesine âzâ olunan ve kazâlar / mal müdürlüklerine iş'âr keyfiye idilmek üzere muhakeme-i livaya beray-ı ma'lumat ve müdde-i umum muâvinliği me'mûru adliyesine mezkure âzâsına bil ittifak karâr virildi fi 8 haziran 311

Müdde-i umum muavini   reis-i sani   reis-i evvel

Belge Ondörd

Osman Efendi zade Ali Rıza Efendinin arz-u halinin icabına bakılmak üzere kalem mülâzımının istihdâmını bildiren ma'ruzatdır

Der-saadetten esbak (...)(...) Osman Efendi zade Ali Rıza Efendinin 10 Mayıs 311 tarihli arz-u hal zabtına kararının / icabına bakılmak üzere şehir-i halde kalem mülâzımının istihdâmına bil-ittifâk karar virildi fi 24 Mayıs 311

Müdde-i Umum Muavini   Reis'i sani   Reis'i evvel

Belge Onbeş

Bidâyet mahkemesi mua'velet muharriri İbrahim Efendi yerine Uşak bidâyet mahkemesi müstantuk muâ'vini Hasan Efendinin vekil ta'yin edildiğini bildiren i'lamdır

Bidâyet mahkemesi mua'velet muharriri İbrahim Efendi hakkında müdde-i umum muavinliği me'mûriyeti adliyesinden encümençe tevdî olunan 15 Rebiyy'ül-ahir 313 ve 12 numaralı 311 tarihli 26 numaralı / anlaşılmasına hülâsen mündericâtı muharrer müma-ileyhin üç yüz dört senesi gül (...)(...) karyelerinden karardan öşriyyesi (...) bil-tanzim iden Bekir oğlu Sadi / (...) iden eşhâsın ahalisinden (...) olan muharrerin (...) bir müddehir iden mukavelât defteri temyir olduğu ve bir de kefil-i merkumdan defteri bil-i'zân muharrer (...) beraber (...) / (...) iki her şuhudun mersûdu lazım iken bu cihetler dahi ifâ kılındığı ihbâr ve (...) olunmakla ol babdaki evrak celb olunan merbusa-i âzâ kılınmış olduğundan bil tetkik iktizâ'sı / (...) muamele icrâsının ketb kararı alınmış evrak da'vasının beray-ı muhakeme mahaline iade olunmak üzere iadesine (...) / esbâb-ı keyfiyetin bil-ikra mâ'den müma-ileyh mezkuresiyle merbuti evrakların mütâlası neticesinde muharrer müma-ileyh mezkur senedi mukavelet nizamnamesinin on yedinci maddesinde gösterdiği / merciiyle iki nefer şahid huzuruyla tanzim ve tasdik itmesi lazım gelen iki megâyir asul tasdik itmiş ve senedli defterdeki muharrer Bekir Beyin müsabakât itmesi esbab-ı vekaletinin / dahi mezkur sened-i zirinde mevzu'û mühürler kendilerinin olduğu gibi icazen virdiği ve meclis-i idarede kazâdan muamele-i arz-

uhalin dahi cezası olduğu meclis ve bu ciheti mahkemede / dahi ma'alum olduğu halde hukuk-ı umumî da'vasına bakılarak karar virilmesi ve mahkeme-i temyiz i'lamı dahi mukavelet muharrerinin müzâyede asul tahkikin tasdik olunması hakkında / muaffak a'lâmına meclis-i ahval muharrer müma-ileyhin azline icab idilen mevaddan ise (...) cihetle şifaca icra olmak üzere ol-emirdeki işden alacakları vazifenin / vekaleten icrasına ve sabuk Uşak bidâyet mahkemesi müstantık muâ'vini Hasan Efendinin vekil ta'yin ve muharrer müma-ileyh hakkında hukuk-ı umumî davasının ta'yini emri (...)

Belge Onbeş

İbrahim Efendinin göreve geri iadesini bildiren i'lamdır

Evrakın muavinlik müma-ileyhe iadesine müttefikan karar virildi fi 28 Haziran 311

Müdde-i Umum Muavinliği

Reis-i Sani

Reis-i Evvel

Belge Onaltı

Uşak kazası bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağanın azliyle yerine Ayaşlı Mehmed Efendinin ta'yinini bildiren i'lamdır

Uşak kazası bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağanın icray-ı tebligatında te'yid iden su'e istihalatının ma'ni azliyle yerine ta'yini ba ittia / Kütahyada mukîm Ayaşlı Mehmed Efendinin ta'yini hakkında müdde-i umum muavinliğine mu'tî 15 Haziran 311 tarihli mezkure ancak ahidnamesinin karar-ı / lede-i olundukta merkum Mustafa Ağanın tebligatında tezâhir iden bulunduğu muhabereli evrak (..) anlaşılması olduğundan azliyle yerine ta'yini / Ahmed Efendinin ta'yinine ve heman me'mûriyetine igrâmının daire-i muavinlik mezkure âzâsına karar virildi fi 14 Haziran 311

Mudde-i Umum Muavini

Reis-i Sani

Reis-i Evvel

Belge Onyedi

Eskişehir kazâsı bidâyet muhakemesi mukavelat muharriri Refik Sadık Efendi yerine refakaâten Rıza Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet muhakemesi mukavelat muharriri Refik Sadık Efendi mukaddemâtının me'mûrun itdiren refakaât mezkurenin bir müddetinde mahal bulunan / (...) bidâyet muhakemesi ikinci kitabetine (...) olub i'lam Kütahya bidâyet mahkemesine kılınan müstahdem Rıza Efendi mezkur refakati ta'yini / nefsi tezkire (...) vürûduna mazabatanın tanzimine ve mahal me'mûriyetinin iadesinden mezkure müdde-i umum muavinliği me'mûrunun adliyesine tebliğine müstantık / vekili müma-ileyh tahlifi icra olunan şerhi virildi fi 21 Kanun-i evvel 311

Müdde-i Umum Muavini Reis-i (...) evvel Reis-i sani

Belge Onsekiz

Gediz kazası bidâyet mahkemesinden baş katib Derviş Efendnin izin aldığı bildirilen Arz-ı haldır

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesinde 10 teşrin-i evvel 311 tarihli tahrirata mütâ'ala olan baş katib Derviş Efendnin mua'velatı celil-i beray-ı tedavisi der-sa'âdetine nekri üzerine / (...)me'zunun emri (...) bulunmuş isede bu suret nezaret celilesine aid olduğundan icray-ı icabına (...) arz kılınmış idi bunun cevabına / olunan katib müma-ileyh bera'i tedavi der-saadete gitmiş bulunması ve zaten Gediz mahkemesi katib başının dahi livada istihdâm olunmakda olması ve mukavelat muharrerinin dahi

Kütahya icrâ mübaşirleri mülazımlarından İbrahim Ağa imza ve mührüyle mevzu 7 Safer 311 tarihli arz-u hal zuhur-u karar

Belge Ondokuz

Meztûre-i merkum İbrahim Ağanın okuyub yazması olmadığını beyân itmesi üzerine ta'yinin reddini bildiren i'lamdır

Meztûre-i merkum İbrahim Ağa meclis encümeni celb olunub kendüsünden okuyub yazması olup olmadığı sual idildikte okuyub yazması / olmadığını beyân itmiş şu halde mübâşirinin ta'yini için şart kanun kendüsünde kısmen olduğu ta'yinden (...) kendüsüne / cevab reddi â'zâsıyla iş bu istiasının hıfzına müttetikân karâr virildi fi 31 Mart 311

Müdde-i umum Muavini   Reis-i Sani   Reis-i Evvel

Belge Yirmi

Gedüs kazâsı bidâyet muhakemesi riyasetinden Derviş Efendinin memlekette gelecek rapor sonrasında göreve gelmesini bildiren ma'ruzdur.

Gedüs kazâsı bidâyet muhakemesi riyasetinden karar olup müdde-i umum muavinliğine encümente tevdiî olunan 23 Mart 312 tarihli tahrirât / zuhuruna karar / mahal riyasetinde iş bu tahrirâtıyla zuhurunda muharrer der-kenâr mütâlaa olan katib müma-ileyh Derviş Efendi dercîne himayede keyfinde olup işlerin ma'tûl dercine vardığı / anlaşılmiş şu halde katib müma-ileyh yerine akdemce vekil ta'yin kılınan Sami Beyle kafi olmuş vekaleten istihdâmıyla işlerin vakt ve zamanıyla rü'yeti nizamına tevâki'k itdirilmesine / müma-ileyh Derviş Efendinin hatt-ı dercisinin tabib memleket mâ'rifetiyle (...) alınacak rapor üzerine icabını tezkire olunmasına müttetikân karar virildi fi 31 Mart 312

Müdde-i umum Muavini   Reis-i Sani   Reis-i evvel

Belge Yirmibir

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri refâkatini akdemce encümente ta'yin ve igrâm kılınan Rıza Efendi me'mûriyetini terkle bırakıp sâvuşmuş olduğundan Ahmed Şakir Efendinin yerine ta'yinini bildiren atama beratı.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri refâkatini akdemce encümente ta'yin ve igrâm kılınan Rıza Efendi me'mûriyetini terkle bırakıp sâvuşmuş olduğundan şahsıyla refâkat-ı mezkure / bir müddet yeni istihdâm olunmakta bulunan Ahmed Şakir Efendinin istihdâmı hakkında mahal riyasetinde tahrirâtı mütâlâa olundu / müma-ileyh Ahmed Şakir Efendi varid olan terci halde müdekisiyle (...) tezkiresine nazaran yirmi beşinde Gedize rüştiye mekânından ba şahadetnamesi mecrîh itdüğü görülen şahadetnamesi / anlaşıldığı ve şu halde refâkat-i mezkure iktidârı bulunduğu dahi tahrirât me'alden anlaşılmış olunan (...) Ahmed Şakir Efendinin ta'yinle keyfiyetle (...) / nezaret celilesi arzını ve mahal iş'ârına müttefikan karar virildi fi 31 Mart 312

Müdde-i umum Muavini   Reis-i sani   Reis-i Evvel

Belge Yirmiiki

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri İbrahim Efendi bir iâşar nezdinden tahsirâtdan dolayı akdemce encümente eli işden çekilmesine ve hizmet-i mezkureninde Uşak müstantık mûavini Hasan Efendinin vekâleten istihdâmına verilen kararın tekrar incelenmesini istemesini bildiren i'lamdır

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri İbrahim Efendi bir iâşar nezdinden tahsirâtdan dolayı akdemce encümente eli işden çekilmesine ve hizmet-i mezkureninde Uşak / müstantık mûavini Hasan Efendinin vekâleten istihdâmına karâr virilmiş isede mümaileyh İbrahim Efendi hakkında ki tahkikât-ı itirazının icrâ kılındığı ve ol bâbdaki / evrak kararının (...) encümente lical itmedikde tevdî'i idildiği hakkındaki müdde-i umum muâvinliği me'mûr-u âlisinin 27 Mart 312 tarih ve numrolu / mezkuresiyle evrâk-ı dairede mütâlâa olundu kiracı Mehmed müma-ileyh İbrahim Efendinin tahsirâtı meselesinden dolayı manî' muhakemesine karâr virildiği /

anlaşılacakda ise de karâr-ı mezkûre mahal-i riyâseti tarafından i'tirazın itdirilmiş ve bu bab da müdde-i şerif denilen Çorak oğlu Ahmed imzâsıyla verilen sene 311 / tarihli arz-ı halde beyân olunan muhabirlerin (...) celb olunarak tahkikâtının icrâsına müdde-i umum muâ'vini vekili olan (...) Ahmed Hamdi Efendi tarafından tahkikât-ı / evrâkı zeyline taleb vâkî olduğu halde buralarının tahkikâtına bazı muhabirlerin celb olunub ifadelerinin ahzine icab ider iken bir şey dinlemeyerek gönderildiği / anlaşılmış şu halde rü'yeti hârâfeden vu'ku bulan âzânın muâvin vekili (...) mevcudunca gösterilen noksan beray-ı ol sür'at icrası neticesinde iş'ârından / sonra icâb hal müzâkere idilmesine ve taht-ı mahkemede bulunan vekil müma-ileyh Hasan Efendi gelince netice-i tahkifen mahkemeye diğer kâfi sabık vekâleti / istihdâmını müma-ileyh hakkında lazım gelen tahkikâtın ve muhakemenin sür'atle icrâsıyla neticesinde encümenca bildirilmesi ve evrâk karârının mahaline iadesine dolmadan / me'muriyetinin vekâlete kalmak için tahkikâtın ifâ ve ikmal noksan iş'ârı hususun mahal riyâsetine irsadesi için evrâkların nefr-i i'sanıyla müdde-i umum / muâvinliği me'mûriyetine tevdi' ekseriyetle karâr virildi fi 31 Mart 312

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yirmi üç

İbrahim Efendi hakkında incelenen evrak ve Hasan efendinin beyânını bildiren ma'ruzatdır.

Ba mezkûre ancak adliyeye tevdi' olunan evrâk tahkikine bi karâr encümen ile işden / çıkarılan mukâvelat muharriri İbrahim Efendi bekâ-ı me'mûrun (...) azline kıyâm / itdikten bir cihetle ihtârının kifâyet iden da'vacı da gönderdiği vekaletde (...) bekâ-ı karâr-gir olan Hasan Efendinin iki hususdan dolayı taht-ı mahkemede olmasıyla / vekaletde müma-ileyh bekâsında Hasan sür'at mezulun eshâb olmasıyla / arza (...) itdiğini beyânla bulmadığı mezkûre mübaşirceyi / sevk (...)

Belge Yirmi dört

Der-meyân diyârı Kütahya mukâvelet muharrerliği dairesinde mübaşir mülâzımlığında bulunduğu cihetle gelmeyen mezkur mülâzımında istihdâmı iddia olunduğundan ol cihetle istihdâmının mukâvelat muharrirliğince icrasını bildiren ma'ruzatdır.

Der-meyân diyârı Kütahya mukâvelet muharrerliği dairesinde mübaşir mülâzımlığında bulunduğu cihetle gelmeyen mezkur mülâzımında istihdâmı iddia olunduğundan / ol cihetle istihdâmının mukâvelat muharrirliğine (...) icrasına müttefikân karâr virildi fi 31 Mart 312

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Belge Yirmi beş

Gediz kazâsı bidayet mahkemesi başkâtibi olub mütabele olduğu hastalıktan şifâyâ-ı olmayan Derviş Efendinin yerine Sami Beyin ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Gediz kazâsı bidayet mahkemesi başkâtibi olub mütabele olduğu hastalıktan şifâyâ-ı olmayarak 21 Nisan 312 tarihinde / icâl mev'ûduyla vefâd iden Derviş Efendinin yerine akdemce vekil ta'yin kılımb elim vazife-i mezkurede müstahdem bulunan Sami Beyin ta'yini ve müma-ileyh / tezkire-i aşârın suretlerinden irsâl hususundan mahal bidayet riyâsetini iş'ârını (...) bu vecihde kiralarının tashihi ve mazabatanın tanzimine müttefikân karar virildi fi 23 Nisan 312

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Belge yirmi altı

Ali Efendi yerinde bulunan Halil Efendiye görevin devr edildiğini bildiren atama beratı.

Muhakeme-i cezateyn haricileri bekâyâsının neticesi akdemce me'mûr idilen mazlum zade Ali Efendinin kendi işiyle meşgul olduğundan (...) vireceği ve sâtr-ı terk-i me'mûriyetle tahsilen mezkure / betri üstünde kalmış olduğundan mezkur tahsilât me'mûrluğu mukavelet muharriri Refik Halil Efendi a'lâmı tevdiî ve kezalik senedinin ihtârıyla müma-ileyh Ali Efendi / yerinde bulunan defâtir ve sairenin müma-ileyh Halil Efendi devren âzâsına müttefikan karâr virildi fi 30 Mayıs 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yirmi yedi

Simav kazâsı mukavelat muharriri olub bir işğâr senedinin nekr-î takdimden dolayı makâma virilen karâr üzerine eli işden çekdirilen İbrahim Efendinin yerine Uşak kazâsı müstantık muavini sabûk Hasan Efendi vekâleten ta'vin edilidikden sonra şikâyet gelmesi üzerine İbrahim Efendinin göreve iadesini bildiren ma'ruzatdır.

Simav kazâsı mukavelat muharriri olub bir işğâr senedinin nekr-î takdimden dolayı makâma virilen karâr üzerine eli işden çekdirilen İbrahim Efendinin yerine / Uşak kazâsı müstantık muavini sabûk Hasan Efendi vekâleten ta'vin ve igrâm olunmuşdur muharrir müma-ileyh hakkında mucîb şikâyet / olan tasdik maddesinden dolayı akdemce zımmi mahkemesine karâr virilerek ol babdaki evrâk tahkiki ve teferruâtı müdde-i umum muavinliği me'mûru / âliyyesinden keyfiyetle bil tetkik karâr râbit zımmında ba mezkure encümen tevdiî idilerek bil tetkik husûsu müteşekkirden müdde-i şahsı Cevdet oğlu / Ahmet tarafından (...) virilen istiâ'de mahal-i şehrin celb ve isti'âsı mahal-i reisi tarafından vu'ku bulan igrâmın müdde-i umum muavinliği / hayatından idilen taleb mezkûn bırakılarak evrâk-ı mezkure canib-i livaya gönderildiği anlaşılmiş olmağla igrâmın mezkure / üzerine yeniden tahkikât lüzumunun icrasıyla iş bu karâra rabt-ı iş'ârı müma-ileyh Hasan Efendi kafi ol sabuk vekaletde istihdâmı karâr / virilerek

evrâk-ı mezkure mahaline gönderilmesi bu kere mahalden bil vûrûd müdde-i umum muavinliği me'murun adliyesinin fi sene tarihli / mezkure ile encümen tevdiî olarak mütâlâa olunan igrâmın üzerine icrâ kılınan tahkikâtının dahi müma-ileyh İbrahim / Efendinin zımmı mahkemesine karâr virilmiş olduğu ve mahâl-i riyâsetinin dahi nekr-i sabûk idildiği anlaşılmış olduğundan muharrer müma-ileyh İbrahim / Efendinin me'muriyetinde iâdeten ilgâsına keyfiyetinin mahâl-i riyâseti iş'ârına müttefikan karâr virildi fi 9 Haziran 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yirmi sekiz

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden Seyid Ahmed Efendinin yerine Ahmed Efendinin ta'yinini bildiren i'lamdır

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden Seyid Ahmed Efendinin Gedizde istihdâm olduğu bir zamanda emânet-i sev-i istihâl iden maddesinden / dolayı iki ay müddetle mecûsetinde kalem virilmiş (...) tebdili dahi melce-i mukadderâtı bulunduğu Gediz mahkemesi ser'i heyetinde müşterek görünmüş olduğu / 9 Safer 314 ve 8 Temmuz 312 tarihli ve altmış sekiz numrolu mazbatası mâ'linden müma-ileyh Seyid Ahmed Efendi ba emir nezâret penâhiden Kütahya istihdâmı / müddetce icrâya virilmiş olmasıyla dairede icracı dahi işâya bakdırarak terk me'murun itdiği icrâ me'murluğundan 26 Haziran 312 tarihli / mezkuresinden anlaşılmış ve şu halde göre müma-ileyh yedinci dercî mersûda görülmüş olmağla azline ve yerine 29 Şubat 311 tarihinde / mübaşir mülazımlık istihdâmı karârgir olub hüsn-i hal eshâbından olduğu Gediz riyâsetinin 3 Mart 312 tarihli altı numrolu tahrirâtın / anlaşılan Cevad oğlu Ahmed Efendinin ta'yini ve müma-ileyh Seyid Ahmed Efendi bu raci bir seneye bazı müddet istihdâm olduğundan / bu defa yerine ta'yin olunan müma-ileyh Ahmed Efendinin Gedize istihdâmıyla hata veya azline riyâseten livaca istihdâmı için diğer mübaşirin / igrâmı hususunda mahâl riyâsetine iş'ârına müttefikan karâr virildi fi 11 Safer 314 ve fi 9 Temmuz 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yirmi dokuz

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendinin asker olmasıyla yerine Hayri Efendi vekâleten ta'vinini bildiren i'lamdır

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendinin asker olmasıyla nefedi ifâ idilen (...) Kütahya da icray-ı tebliğ etmek üzere merkez ise de sakinden / hizmet-i mezkurenin müdde-i mezkure tarafından gece tevkîl olduğu Gediz bidâyet riyâsetinin 8 Haziran 312 tarihli telgrafnamede beyân olunması ve bu râci vekâlet –i mezkure / celb olduğu (...) mukâvelet muharriri refâkatine müstefi olub (...) Gedizde makâm-ı Hayri Efendi tarafından vekâlet mezkurenin / alâmına tevdî bi taraf taleb ve istidâ' olunmuş olduğundan müma-ileyh Edhem Efendi sâlik askeriyesi hitâmında hizmed mezkûresine ifâ olmak / üzere vazife-i mezkûrenin ilgâsına müma-ileyh Hayri Efendi vekâleten ta'vinine müttefikân karâr virildi fi 13 Rebiyyü'l-ahir 1314 fi 9 Haziran 312

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Otuz

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ baş katiblerinden olub ba emir nezâret penâhi eli işden men edilen Ahmed Efendinin yerine vekil ta'vin edilmesini bildiren ma'ruzatdır.

Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ baş katiblerinden olub ba emir nezâret penâhi eli men müddetiyle (...) tarifesiyle merkez liva istihdâm / olunmak üzere celbi dilen Uşak i'zanın mübeyyin olması ve Gediz ceza asliyenin (...) bulması hasebiyle mahâl me'mûriyetine iadesine / vekilin ta'vin idilerek diğer mübaşir Ahmed Efendinin merkez liva da istihdâm olunmak için celb hususuyla mahâl bidâyet riyâsetine / iş'ârına müttefikân karâr virildi fi 12 Cemaziye'l-ahir 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Otuz bir

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci katibi İrtan Efendinin hastalıktan şifayaya olmadığı için yerine vekâleten huzûr-u mezkur ticâret mahkemesi ikinci kâtibi Mehmed Ali Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi İrtan Efendi imzâ ve mührüyle encümente adliye-i livaya âzâ olan 23 Ağustos 312 tarihli arzıhalde huzûrdan / ârik olan hastalıktan şifayaya mâhirinde şifayâyı olmadığı o gün bugün tezâyüd itmekde bulunduğu cihetle bir kısım âti (...) tedâvi / iddiği melfûf tabibi raporundan münâsib olacağından iâdeten âfiyetine değin me'mûriyetinin vakalet idâresi istirhâm olunmuş ve merbûtu / mezkur Eskişehir memleketi tabibinden 23 Haziran tarihli raporunda dahi müma-ileyh düçâr olduğu hastalıktan dolayı (...) / istirâtını tasdik kılınmış olduğundan ol vech ile müma-ileyh İrtan Efendinin kesb (...) merâm-ı me'mûresine medâvemet iddirinceye kadâr / ketâbet mezkurenin vekalet idâresine ve bu vazifenin şahidlik vekâleten huzûr-u mezkur ticâret mahkemesi ikinci katibi Mehmed Ali Efendi tevdi' / ve keyfiyetinde mahal riyâsetine iş'ârına mittefikân karar verildi fi 8 Cemaziye'l-ahir 314 fi 3 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muâvini   Reisi sâni   Reisi Evvel

Belge Otuz iki

Gedis mahkemesi baş kâtibi Sami Beğın devlet ve millet-i âli-veye ettiği sözlerin yazıldığı telgraf kopyasının incelenmesine dair ma'ruzatdır.

Ali imzâlı kendüsünden gelen fi 8 Teşrin-i evvel 312 tarihli telgraf encümente lâdel' (...) karârın evvelinde mâ'li Gedis mahkemesi baş kâtibi / Sami Beğın devlet ve millet aliyenin bulunması ve tahrirât katibinin (...) müteşebbisi hakkında (...)vâkî olan iştikâ'sının mevkî / fa'âl ve icrâya tutulması beyân ve şikayetini (...) iddiği anlaşıldı baş kâtib Sami Beğın devlet ve millet aliyenin gibi sözlerde / bulunduğu madde-i mutabık ve terkiki zımmında mezkur telgraf kopyasının okunmasıyla tahkikin lüzumunun müteşekkil-i merkumun bil-icrâ bazı icâbına / bakılmak üzere neticesinin iş'ârı ve tahrirât katibinin rüşd maddesi hakkındaki evrâk dahi mahal-i cezâ mahkemesine

müdde-i umum muâvinliği / me'mûru adlisinden tevdi' olarak derdest muhakeme iddigü bil tedkik anlaşılmağla keyfiyetinin ol vechle mahal bidâyet riyâsetinin iş'ârına müttefikân / karâr verildi fi 10 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muâvini Reisi Sani Reisi Evvel

Belge Otuz üç

Eskişehir bidâyet mahkemesi başkatibi Sabûk Ahmed Efendinin Gedis başkatibliğine geldikten sonra görevi terk etmesi ve cevab gelene kadar işlem yapılmayacağını bildiren mazbatadır

Eskişehir bidâyet mahkemesi başkâtibi Sabûk Ahmed imzâ ve mührüyle azâ olunan 10 Teşrin'i Evvel 312 tarihli arzuhal okunması mâ'li nezâretince / Eskişehir başkâtibinin tasdik olduğunu hizmet (...) olan Gedis bidâyet mahkemesi başkatibine iğrâmı celiline (...) / Gedis başkâtibine mûma-ileyh sonra tekrar terk ve emr intihâb teslil itdiğini ve bu babda ki mazbatalar nezâret celileye takdim kılındığı / mechâsıyla olunacak muâmele müdd-i umum muâvinliğine istinâf müdde-i umum mübelliğinde istizân kılındığı anlaşılmiş olduğu mazbata müstakdimi / ve yahud istizân cevâb gelinceye kadâr bir şeyin denileceğinin müstedî' mûma-ileyh nezdine müttefikân karâr verildi fi 10 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muâvini Reisi Sani Reisi Evvel

Belge Otuz dörd

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci katibi İstefan Efendinin yerine Hirto Efendinin ta'yin olduğunu bildiren i'lamdır

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi İstefan Efendinin bil tav'î ve el-rıza vu'kû bulan istifâsına ma'ni yerine taleb olan / mahkeme melâzımından Hirto Efendinin müddet melâzımı neşr ve binaen âliye devam ve gayreti sabûk ve esasen mahkeme-i ceza hacz / kitâbeti vazifesi ifâ ile meşgul olduğundan ve diğerlerinin tercihe tabî olmağla mûma-ileyhin ta'yini ve icray-ı tahlifine kafî olmak liva emri / adliyesine

istihdâmı ve keyfiyetinin mahâl bidâyet mahkemesi riyâsetiyle nezâret celilesiyle lüzûm iş'ârına müttefikân karar virildi fi 19 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Belge Otuz beş

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Artin Efendinin hasta olduğu için yerine Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci katibi Mehmed Ali Efendi bidâyet ikinci katibi vekâletinden Ahmed Efendinin yerine Hacı Ohannes Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci katibi Artin Efendinin hasta olduğu cihetle iâdeten âkid idinceye kadar hizmet mezkurenin / mezkûr Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci katibi Mehmed Ali Efendi ifâ itdirilmesine fi 3 Teşrin-i evvel 312 tarihinde karar virilerek / keyfin mahâl bidâyet riyâsetine iş'âr olunmuş ise mahâl bidâyet riyâsetinin fi 29 Teşrin-i evvel 312 tarihli ve 380 numrolu tahrirâtın müma-ileyh / Mehmed Ali Efendinin vazife-i asliyesinden dolayı vekâlet vazifesine ifây-ı yatışı merkezin vekâlet mezkurenin mülâzımından / Ahmed Efendinin ta'yini iş'âr olunmuş ve mahkeme-i ticaret riyâsetinin fi 16 Teşrin-i sani 312 tarihli ve 86 numrolu tahrirâtında / ikinci katib Mehmed Ali Efendinin vazife-i mezkuresine ifâ ve bidâyet ikinci katibi vekâletinden ma'ni izbâr olunmuş ve bidâyet riyâsetinin / iş'âr itdiği mülâzım Ahmed Efendinin Şefik İhsan encümençe (...) olduğu merkez liva müdde-i umum muavinliği dairesinde müstahdem mülazımdan / Hacı Ohannes Efendi kitâbet mezkureye ifâya ikzârı derkenâr itdikten müma-ileyh Artin Efendinin iâdeten afiyetine diğeri yerine Hacı Ohannes Efendinin ta'yini ve icrâsı ve keyfiyetinin mahâl-i riyâsetine iş'ârına müttefikân karar virildi fi 19 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muavini Reis-i sani Reis-i evvel

Kamil

Belge Otuz altı**Gedis bidâyet mahkemesi baş katibi Ahmed Efendi hakkındaki itirazının cevabı dahilinde Gedise gönderilmesine karâr veren i'lamdır**

Gedis bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi hakkındaki itirazının cevabı vürûdundan diğer nezâret dairesi 10 Teşrin-i sani 312 tarihinde / karâr virilmiştir istinâf müdde-i umumiliğinin fi 12 Teşrin-i sani 312 tarihli telgrafnamesinde keyfin cânib nezâretine iş'âr / kılındığından binaen âli emir nezâret penâhi mucebince müma-ileyhin Gedise gönderilmesi beyân olunmuş olduğundan müma-ileyh Ahmed Efendinin / Gedis igrâmı ve iş bu mübâşiriyle selefi tarihi infikâkının iş'ârından mahâl bidâyet riyâsetine izbârına müttefikan / karâr virildi fi 19 Teşrin-i sani 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Otuz yedi**Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub vefât iden Kütahyalı Hüseyin Efendinin yerine mübaşirlik mezkureden Eskişehirli Hacı Bekir Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.**

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub acil mev'ûdiyle vefât iden Kütahyalı Hüseyin Efendinin yerine mübaşirlik mezkure / vazifesine ta'yini isti'â iden ve ifâsı iktidârı kâfi görülen Eskişehirli Hacı Bekir Efendinin ta'yinine ve iş bu mübaşirinin iş'ârı zımmında izbârına müttefikan / karâr virildi fi 7 Kanun-ı evvel 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Otuz sekiz**Mehmed Efendinin yerine Remzi Efendinin ta'vin edildiğini bildiren mazbatadır**

Bir (...) maddesinden dolayı üç mâh-ı müddet haberine karâr virilen Mehmed ve ibhâ Alinin icrâ kılınan mahkemenin zabt ve karârına imza tahkiki / olunan ol hüsn den

dolayı sabûk iden ittizâ'nı binaen ser kadro olub istinâf müdde-i umumluğu me'mûru âlisinden tebliğ olunan 14 Mayıs 312 / tarihli ve yüz yetmiş dört numrolu emirname nezâret penahi encümente mütâlaa ve tetkîk idilen ifâsı olan zabt ve i'lâmın mahkemeye icrâ iden / azâlar müdericâtı mühür ve imza iderler ise ifây-ı müttefikası ve mazbata vazife-i me'mûrenin (...) hâvi' bu gibi (...) nekr-i sebeb / viren başkatib hakkında dahi (...) muamele icrâsı ve keyfiyetine mazbata ahid (...) idaresinin (...) anlaşıldığı bu suretle mahkeme

Belge Otuz sekiz

Remzi Efendinin me'mûriyeti terk etmesi üzerine bu hususa binaen hazırlanan mazbatadır

İcra ve hüküm azâ idilen bidâyet ve mikdârının mahsûs-ı deftere imza atılan heyetten bidâen ile naklen nev'î tabi olan / (...) yalnız baş katibi (...) muvaffâk muadelet gönderilmediğine ve esasen zabtın imzasını ikmal zabt katibi / dahi takdim ol cehitle zabt katibinin vazifesinde ki kusurun baş katibine sevk idilmesi dahi yine adalet ve taahhüt / kavaîd tasdik ideceğine ve zabt kitâbeti ise mahkeme-i mahsûsiyeti hûlasasıyla gayr-ı (...) bir zat tarafından icrâ idileceği e hacz / mahkemesine tahsis olunan zabt katibi Remzi Efendi ise istifâde ile me'mûriyeti terk itmiş bu hususa binaen ba'd-mâ vazife-i / me'mûresine defn itmiş bu cihetle muamele (...) tevhi' itmiş (...) baş katibi ta'yin ve tevcîhiyle (...) / ol hüsn ve nezâret celilesinde bu hususda ifânın ba mazbata arzına karâr virildi fi 22 Haziran 312

Müdde-i umum muavini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Otuz dokuz

**Uşak ticaret mahkemesi baş katibi Abdurrahim Efendi hastalıktan şifayay-
a olmayarak yerine taleb olan bidayet mahkemesi ikinci katibi Aleksan Aleksan ve
ticaret ikinci katibi Mehmed Efendilerin imtihan edileceklerini bildiren i'lamdır**

Uşak ticaret mahkemesi başkâtibi Abdurrahim Efendi (...) olduğu hastalıktan şifayay-ı olmayarak irtihâl (...) / itdiği mahal ticaret mahkemesi riyâsetinin 29 Mayıs 313 tarihli telgrafıyla mahkeme-i mezkure baş kitabetine taleb oldukları / beyân olunan kaza-i mezkur bidayet mahkemesi ikinci katibi Aleksan ve ticaret ikinci katibi Mehmed Efendiler Eskişehir kazası bidâyet / baş kitabeti talebinde bulunub (...) gayri olması hasebiyle odaya akıbeti ca'îz olmayacağından her ol cihetle imtihânı icrâ / kılınması üzere şehr-i hal yirmi dokuzuncu Pazar günü burada bulunmak üzere mahâllerine telgrafla iş'ârına / ve yem-i mezkurede vûrûd imtehânları icrâsına ahline der-kenâr olunan tâyinine müttetikân karâr virildi fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Reisi sani   Reisi evvel
Kamil

Belge Kırk

**Eskişehir bidâyet mahkemesi başkatibi me'mûriyetini terk iden Ahmed
Efendi yerine bidâyet mahkemesi başkatibinin müstefîd İsmail Saki Efendinin
ta'yinini bildiren mazbatadır**

Eskişehir bidâyet mahkemesi başkatibi olub bil-ma'rifet me'mûriyetini terk ittiğinden dolayı müstefîd adli yerine diğèrinin ta'yini nezaret celilesine / adli müteşekkiline şeref-vârid olan 220 numrolu ve 10 Mayıs 313 tarihli olub kopyasına tevdi' buyrulan emir nameye muharrer olan / Ahmed efendi yerine livâ zabt katiplerinden lade-i inkilâfa kabulüne imtinâ'i itmiş vekalet-i mezkureye nezli talebine bu zatı Uşak ve Simav / mahkeme başkatiblerinden zamân idârelerini muâmelelerini tedkik ve terâkim emrû bâis olub olmadıkları anlaşılmadığı nakilleri münasib görüldüğü / ve ahzi taleb elîfi razı bulunmuş ve Ergi(?)kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibinin müstefîd İsmail Saki Efendi ma'ni'istihdâm bir hal olmadığı / tasdikli vilayet dahilinde açılacak bir diğèr kitâbeti tâyin tavsiyesiyle gelib vileyetde mevcûd olduğu devren Kütahya bucağı hüdavendigâr /

adliye müfettişliği cânibin beyân buyrulmuş olmasına göre mûma-ileyh İsmail Saki Efendi ta'yinine ve igramı (...) istinâf müdde-i umumluğu / iş'ârına ve keyfiyetine ba mazbata arzına karâr virildi fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Resi sani   Reisi evvel

Belge Kırkbir

Kütahya bidâyet mahkemesi cezâ zabt katibi Rıza Efendinin göreve devam etmesi dolayısıyla Dimitri Efendinin kitâbet-i mezkureye ta'yinini bildiren mazbatadır

Kütahya bidâyet mahkemesi cezâ zabt katibi Rıza Efendinin esasen emr-i me'mûresi devam itdiği gibi hizmet-i mezkureden arzûyeti dahi / bir arz-û hal istidâ' itmiş olduğundan mûma-ileyh istifasının kabuluyla yerine Gedis kazası bidâyet mahkemesi ikinci katibi olub / ba emr nezâret penahi müdde-i umum muâvinliği kılınmış müstahdem Dimitri Efendinin derây-ı ve ahalisi kitâbet-i mezkure meblağ ma meblağ / kâfi olduğundan kitâbet-i mezkureye ta'yinini ve keyfiyetinin ba mazbata cenâb-ı celil nezâret penahi arzına karâr virildi

Fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Kırkiki

Gedüs katib-i sanisi Dimitri Efendinin yerine Simav ikinci / katibi Hirto Efendinin ve onun verincede İrtaki Efendinin ta'yinini bildiren mazbatadır

Zabt kitâbeti nakl ile birisi mahal kılan Gedüs katib-i sanisi Dimitri Efendinin yerine ba icrâ nezâret penahi mahkeme kılınan müstahdem Simav ikinci / katibi Hirto Efendinin Gedüse nakli müdde-i umum kalemine istihdâmına (...) kendinden müstehil Gedüs ikinci katibi mülâzımının / bil-imtihan ahalisi anlaşılan İrtaki Efendinin ta'yinine ve keyfiyetinin ba mazbata arz-ı karâr virildi fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Kırkücü

Kütahya ermeni milletinden Karabet imzâsıyla Kütahya icrâ me'mûrunun beşbin yüz gurus zimmetine geçirdiğinden sicili cânib celb nezâret penahiye çekilen bir telgraf üzerine evrakın inceleneceğini bildiren i'lamdır

Kütahya ermeni milletinden Karabet imzâsıyla Kütahya icrâ me'mûrunun beşbin yüz gurus zimmetine geçirdiğinden sicili cânib / celb nezâret penahiye çekilen bir telgraf üzerine icrây-ı tahkîk olunması dâire-i istifa müdde-i umum muâvinliği 16 Kanun-ı evvel 312 / tarihli telgrafname ile nezâret celilesine emrini tebliğ 384 numrolu 18 Teşrin-i sani tarihli istinâf müdde-i / umumiliğe tahrirât mutalâa olunan teşkil mahkeme kanûnu ile üçüncü maddesi bu vech ile mua'mele ve muhâkeme olunmak üzere / hakkında ikâme-i da'vası için müdde-i umumiliğe evrâkın tevdi'ne müttefikân karâr virildi fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvinliği Reis-i sani Reis-i evvel
Kamil

Belge Kırkdört

Daha önce bildirilmiş olan bir olayın neticesinin ne olduğunun incelenmesi için başka merci'e gönderilmesinin talep edildiği i'lamdır

Sabık Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Artin imzâ ve mührüyle verilen arz-ıhal otuz dokuz senesinde bulunduğu Gedis / müstantık muâvinliğinden bais azl olan fahişe karısı raks maddesinden berâat-i mahkûmiyetinden ne gibi bir netice / hâsıl itdiğinden her keşf-i umurun adliye istihdâm olacakların aranılacak mergubin ahlak-i evsâf-ı âlinin / te'essürâtı nerede bulunduğunu mahâlinde tahkîki muvaffakati görmesine vürûden Kütahya (...) Hüdavendigâr / adliye müfettişi saadetlü tabib efendi hazretlerinin kazâları derûn-ı nefisinden buyuracakları cihetle bu kere teftiş / evrâkı meyânında bulundurularak nizâğ husûsunda müşâr'un-ileyh tarafından tahkîk ve tebliğde icâbına bakılmak üzere / cânib-i müfettişiliğine tevdi'ne müttefikân karâr virildi fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel Kamil

Belge Kırkbeş**Zabt kitâbetine intihâb olunan Dimitri Efendi zaten muhâlif olduğundan Simav kitâbet sanisi olunan İrtaki Efendinin ahvâl tahlîfi cezâ nekri mazbatasıdır**

Zabt kitâbetine intihâb olunan Dimitri Efendi zaten muhâlif olduğundan Simav kitâbet sanisi intihâb olunan İrtaki / Efendinin ahvâl tahlîfi icrâ olduğundan bu cezâ nekri mazbatası dercî zabt ve imzâ olundu

Fi 22 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Kırkaltı**Uşak kazası ticaret mahkemesi başkâtibi Abdurrahim Efendinin ölmesi üzerine yerine talep olan Mehmed Ali, Mehmed, Aleksan Efendilerin imtihan oldukdan sonra Mehmed Ali Efendinin kazanmış olmasını ve ondan mahal kalan yerlerde kimlerin atandığını bildiren mazbatadır**

Uşak kazası ticaret mahkemesi başkâtibi Abdurrahim Efendinin (...) olduğu hastalıktan şifâyaya olmayarak irtihâl (...) ölmesi üzerine / mahâl kılan yerine talep olunan Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci kâtibi Mehmed Ali Uşak ticaret mahkemesi ikinci kâtibi Mehmed / ve bidâyet ikinci kâtibi Aleksan Efendilerin şehr-i halde yirmi dokuzuncu Pazar günü müsâbakat imtihânlarından icrâsı zımmında / davet olunmuşlar idi bunlardan Uşak ticaret mahkemesi ikinci kâtibi Mehmed Efendinin geldiğini bil-beyân istidâ' göndererek hakk-ı iskât / itmiş ve diğerlerinden Mehmed Ali Efendi kendilerine tefarik idilen i'lâmâtı ahvâline muvaffâk tanzîm idildiği cihetle mezkûr / baş kitâbeti Mehmed Ali Efendinin ve andan muhtel kalan Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci kitâbetine geçen imtihânları icrâ kılındığı (...) / mülâzımdan Karabet Efendi kabul itdiğinden diğeri Hacı Ohannes Efendinin ta'yinlerine Mehmed Ali Efendinin zürriyeten muhâlif olduğundan yalnız ve emr-i tahlîfi icrâ kılınan mahâller tebdil / i'zâmlarıyla iş'e mübaşeretlerinin tercüme-i hallerinin vürûduna mazabatadan tanzîmine müttefikân karâr virildi

Fi 29 Haziran 313

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Kırkyedi

Simav kazası emir adliyesinde çalışanların yerinin değiştirilmesi ve kimlerin ne göreve getirileceğine dair i'lamdır

Adliye müfettişliği cenâb-ı sâmininin 11 Rebiyyü'l-ahir 315, 29 ... 313 tarihli müdde-i umum muâvinliği me'murunun adlisine şeref-vârid / olub ancak arz-ı emre tevdi'î olunan tahrirât mütâlaa olunan mündericâtı Simav kazası emir adliyesinde devr-i teftîşine / kâza-i mezkur müstantık vazifesiyle mükellef olan i'zâdan Süleyman Gülşeni Efendinin müstantık vazifesinde görülen / ahvâl (...) ve evrâk müsabeti tevdi'î ile müma-ileyh emr istinfâkı me'murunu nezâret celilesine musaddık ise nezâret / müşâr-un ileyh arzıyla emr-i tahsilin ve gayr-i musaddık ise hemân vazife-i istifâkın diğere azâyaya tevdi'î ve baş katib / tevkîk ve müstantık muâvini Süleyman Efendilerin azl ve tebdîlleri husûsunda taht-ı cezâda alınması esbâb mevâciblerin tekmilen / (...) ve beyândan ibârettir keyfen ancak arz-ı emirce lede-i (...) ba lüzûm kazâ azâlarının mevdû' olan müstantık / şehir-i karar nezâret celilesine arz olunduğu ve bu sebeble müstantık vazifesini ifâ iden âzâ-ı müma-ileyh Süleyman Gülşeni / Efendinin nezâret celilesince istifâkı me'mûriyeti gayr-ı musaddık bulunduğundan bu suretle nezâret arzına mezkure-i müfettiş mücebince / lüzûm görülmekle diğere âzâ Halil Efendi emr-ü istifâkı tevdi'î lüzûmunun mahâl riyâsetine tebliğine ve baş katib Tevfik Efendinin / mezkure-i müfettişe gösterilen esbâb (...) (...) azliyle yerine (...) mikdâr mahkeme baş katibi ve livâ mahkeme âzâlığı / gibi emir adliyede mütaahdem iki arzen ve (...) tekaâdi icrâ idilmesi ve esbâb (...) olan a'lel ve arzını / mündefi' olmağla bil-tekrâr hidemât adlide istihdâmı istid'â' ve nezâret celilesiyle adli müfettişliği me'murunun adınca muhâberesi cereyân / iden Mustafa Efendi ve Galib Efendinin hizmet mezkureye iktidârı mucîb ve meşhûd bulunmasına binaen intihâb ve ta'yinine ve müstantık / muâvini Süleyman Efendinin dahi kezâlik esbâb meşutiye binaen azliyle (...) muâvinlik mezkurenin idaresine kâfi iktidârı / müfettiş müşâr-un ileyh tarafından (...) (...) buyrulan kazâ-i mezkur mukavelât İbrahim Efendinin ta'yin intihâbına / ve şu suretle mahâl kılan mukavelât muharriri dahi ibârede şehâdetnâme mazabata-ı lazîmı ibrâz / (...) ve bil mahâl ahâlisi nihâyât olunduğu halde tasdik hâliyr husûsu şifacı taht-ı karâra alınmak üzere şehir-i halde / vekâleten dairey-i istinfâk kılınan Dereli oğlu Ömer Efendinin ta'yin ve intihâbına karâr virildi fi 9 (...) 313

mazbata mahâl ve şehâdetnâmesine ibrâz daire-i (...) Simav kazâsı Hacı Halil Ağanın / Hacı İsmail Efendi mahdûmu Halil Efendinin imtihânı huzûrunda bil icrâ irade olunan (...) lüzûmunu muvaffâk ahvâl olarak / virdiği cevâbıyla şifâhen (...) dahi müsâbık cevâb virmesi ve şu suretle muharrerlik mezkurun ifâsına iktidârını / ifade itmiş olduğundan müma-ileyh Halil Efendinin muharrerlik mezkure ta'yinine ve keyfen asâletinin olduğu imtihân karâr sebebiyle (...) ba mazbata cânib / celile nezâret penahi arzına müttefikân karâr virilfi fi 30 (...) 313

Belge Elli

Simav kazâsı mukavelât muharrerliğine ta'yinine karâr virilen Halil Efendinin asıl tahlîfi icrâ kılındığını bildiren mazbatadır

Simav kazâsı mukavelât muharrerliğine ta'yinine karâr virilen Halil Efendinin asıl tahlîfi icrâ kılınmağla iş bu mübaşirin iş'ârın / ve vürûduna ve mazbatasının tanzîmine tekrâr karâr virildi fi 30 (...) 313

Belge Ellibir

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi baş katibi Aziz Efendinin azli ve yerine Hacı Ohannesin ta'yinine dair i'lamdır

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi baş katibi Aziz Efendinin kazâ-i mezkurenin ib ve hevâsiyle (...) ise de mezkureden sicil kitâbet mezkuresine / müdde-i umum muâvinliği me'mûrun âlisine azâ ve encümen adliye tevdi'î olunan 7 Kanun-ı evvel 313 tarihli arz-u haliyle istifâ itmiş olduğundan yerine ol bâbda ki emr-i âli nezâret penahi mucebince teslîl (...) riayeten mahkeme-i mezkure ikinci kâtibi Hacı Ohannes ve andan mahâl / kalan ikinci kitâbetinde Kütahya bidâyet mahkemesi kalemi mülâzımlarından bizzât Efendilerin ta'yinlerine ve baş kâtib Aziz Efendinin / muâmelen devriyesinde bil-cezâ keyfiyetin müma-ileyhden Hacı Ohannes Efendi zaten muhalif icrâ itirilmiş olduğundan iş bu mübaşirleriyle Aziz Efendinin infikâkı tahrirâtlarının iş'ârı ve (...) / hal varâklarıyla tezkire-i Osmâniyelerinin vürûddan mazbatanın tanzimine ve

keyfiyetinin mahâline licâl el iş'âr müdde-i umum muâvinliği me'mûrun azline mezkure / (...) müttetikân karâr virildi fi 27 Safer 315 ve fi 29 Kanun-ı evvel 313

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel mahkemedan liva
Kütahya Kamil

Belge Elliiki

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi ikinci kâtibi Kütahyalı Ali Said Efendi me'mûriyetinden ba arzihal istifâ eylediği için yerine Ahmed Muhtar Efendinin ta'yinini bildiren ma'ruzatdır

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi ikinci kâtibi Kütahyalı Ali Said Efendi me'mûriyetinden ba arzihal istifâ eylediği cihetle yerine mahkeme-i mezkure / melazımlarından Ahmed Muhtar (...) (...) Efendilerden yerine ta'yin ve mezkur istifânâmenin gönderildiği mahkeme-i mezkure riyâsetinden / vârid olan 10 (...) 315 19 Şubat 313 tarihli ve yüz elli üç numrolu tahrirât beyân olunmuş ve mahkeme-i mezkuresine ma'aşını / hâsılatı mahal olub hâsılatın ise sadece ikinci kitâbet ma'aşın ancak sekiz yüz guruşu olmakda ve bu kadar ma'aşında / merkez livâ bidâyet kılınmış müdâvimlerinden talep olduğundan ve riyâsetinin iş'âr itdiği melazımlardan Ahmed Muhtar Efendinin ise hizmet / mezkurenin ifâsına iktidârı anlaşılmağla ta'yin kılınmış olduğu mûma-ileyhin mezkur ikinci kitâbetine ta'yini ve asul / tahlîfinin mahâlince icrâ ve baş mübâşeretle tercihen hal vazifesi ve takviyesi tezkere-i osmâniyenin selefinin infikâkı tarihinin / iş'ârı husûsunda mahal-i riyâsetden izbârını ve tercihen halef-i vürûduna mazbatasının tanzimine müttetikân karâr virildi

Fi 5 Mart 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Elliüç

Refik Mehmed Nuri Efendi, Ahmed Rıza ve Hasan Sıdkı Efendiler, Cafer Efendinin ta'yinleri ile ilgili i'lamdır

Uşak kazası mukâvelât muharreri Refik Mehmed Nuri Efendi pederi (...) ticareti olmak münâsebetiyle me'mûriyetine vakt ve zamanıyla devam idememekte olduğu gibi me'mûrun mezkuresinin 17 Kanun-ı evvel 313 / tarihli virdiği arzıhal ile istifa ittiği cihetle hizmet-i mezkureye mülazımının Ahmed Rıza ve Hasan Sıdkı Efendilerin müşterek-i ta'yinine mukâvelen muharrir Cafer Efendi istifâken vazifesine / başlayan der-kenârına beyân olunan ve hizmet-i mezkûre ta'yinleri istirhamı müttefik mülazım mûma-ileyhin imzâlarıyla mahsun bir kıta'â arzıhalde vürûd itmiş ise mezkure-i arzıhale / refâkat-ı mezkureye aid vazifesi müşterek ifâ ideceklerine dair bir (...) görülmüş olmasıyla keyfin müdde-i umum muâvinliği me'mûru âlisi vasıtasıyla Uşak / bidâyet riyâsetinden istifa' idilmekle bu kere riyâset mûma-ileyhden vârid olan 19 (...) 315 ve 28 Şubat 313 tarihli ve dört yüz bir numrolu tahrirâtda vazife-i / mezkurenin mülâzım mûma-ileyhden müştereken ifâ idecekleri gibi ol bâbdaki müştereken virdikleri 25 Şubat 313 tarihli arz-ı hallerinin gönderildiği beyân olunmuş / mukâvelat muharrerliği refâketi ise iki şahsın ta'yini daire bir kayd ve (...) olduğundan ve mülâzım mûma-ileyhin (...) her ikisinde muharrerlik refakâtının iktidarı / riyâset meskureden beyân edilmiş ise Hasan Sıdkı Efendinin liyâkat ve iktidarı diğere fâik olduğundan refâkat-i mezkure ta'yinine ve selefinin infikâkı / tarihiyle mûma-ileyh Hasan Sıdkı Efendinin ahval tahlîfine mahalince bil cezâ iş bu mübaşirin tercihen hal varakasıyla teksire-i Osmâniyenin sûret-i vesikaları iş'âr ve ırsâl husûsunda / mahal bidâyet riyâsetinin iş'ârına tercihen hal varakasının vürûduna keyfiyetinin ba mazbata cânib-i celile nezâret penahi arz ve isbatına müttefikân karâr virildi

Fi 5 Mart 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel Kütahya mahkeme-i	
		Kamil	bidâyet

Belge Ellidört

Kütahya icrâ me'mûru Mustafa Efendinin adli nezâret celilesince azl tedyîl buyrulmuş ve yerine Kütahya bidâyet mahkemesi azâ melazımı Mustafa Rüşdü Efendi ta'yin olmuş Akif Efendinin yerine Edhem Efendinin ve andan mahal kılan yere imtihâmı kazanan Aleksan Efendinin ta'yin olunduğuna dair i'lamdır

Kütahya icrâ me'mûru Mustafa Efendinin adli nezâret celilesince azl tedyîl buyrulmuş ve yerine Kütahya bidâyet mahkemesi / azâ melazımı Mustafa Rüşdü Efendi velayetince bil (...) intihâb olunmuş olmaktansa aslen â'za melazımlığı ta'yinlerini / istid'â iden zevâtı müsted'ayâtlarının tedkîk ve icâbı mezâkire olundu Kütahya bidâyet mahkemesi zabt katibi Akif Efendinin / hem müstehdamından hemde emek-dârından olmasıyla umûm (...) tercihi lazımgelen ve iktidârı dahi îâza mülazımlığı / ifâyı kafi bulmuş olmağla mûma-ileyh Akif Efendinin azâ mülazımlığına varan mahal kılan Kütahya bidâyet mahkemesi / zabt kitâbeti dahi pederinin vuk'uu vatıyla(?) ailesine bikes kalmasından tolayı kendilerinin merkez livâyâ nakl isdiâsına / bulunan Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi müstantik muâvini Edhem Efendinin mezkûr zabt kitâbetini ilgâyı iktidârı müslim ve pederinin / vefâtıyla ailesinin muhtac-ı muâvenet olduğu burhan olmasından dolayı mûma-ileyh Edhem Efendinin naklen ta'yini ve andan / mahal kılan Uşak müstantik muâvini Eskişehir müstantik muâvin sabıki Nafiz Efendi tensîb olunmuş isede mûma-ileyh celb ile / teklîf olundukda kabulden istinkâf itmiş ve diğer talibler içinde dahi vazife-i mezkûreyi muktedir ve taleb / bulunmuş olmasına ve bir mahkemenin açılmak müstantik muâvinliği o mahkemenin veyâhud diğer mehâkim kâtib-i sanilerin terfî'i ol emr / âli-î nezâret penahi icâbında bulunan Uşak ticaret mahkeme baş katibi sânisî Aleksan Efendinin dahi vazife-i mezkûreye ifâyı / muktedir olduğu geçende Uşak ticaret mahkeme başkatibinin açılması üzerine hazur müfettişede icrâ kılınan imtihândan anlaşıldığı / mûma-ileyh dahi mezkûr müstantik muâvinliğine terfîen ta'yinini ve ikinci kitâbet için (...) vukû'u bulacak mürâcât üzerine / ahil ve irsâli ta'yinini ve mûma-ileyhin emr tahliflerinden icrâsına ve işlerine başlatdırıldıklarından sonra vukû'unun cânib / celil nezâret penahi arzına müttefikân karâr virildi fi 9 Mart 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Ellibeş

Mustafa Rüşdü ve Akif ve Edhem Efendilerin emr-i tahlîfleri icrâ kılındığından müstantik muâvini Aleksan Efendinin tahlîfinin icrâsını bildiren i'lamdır

Mûma-ileyh icrâ me'mûru Mustafa Efendi emrine tahlifin icrâ edildiğine dair bir kayd iş'ârının görülmediği ve azâ melazımlığına / ta'yin kılınan Akif ve zabt katibi Edhem müstantik muâvini Aleksan Efendilerin dahi zâten muhâlif olmadıklarından mûma-ileyh / Mustafa Rüşdü ve Akif ve Edhem Efendilerin buracı emr-i tahlîfleri icrâ kılındığından müstantik muâvini Aleksan Efendinin dahi mahalince tahlîfinin / icrâsı için iş'ârına karâr virildi fi 10 Mart 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Ellialtı

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Galib Efendinin me'mûriyetinden istifâ itmesi üzerine mukâvelet muharriri Halil ve yâhud müstantik muâvini İbrahim Efendilerden imtahânı geçen Halil Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Galib Efendinin me'mûriyetinden istifâ itmesine mani mezkûr kitâbet-i mahkeme-i mezkûrenin / mukâvelet muharriri Halil ve yâhud müstantik muâvini İbrahim Efendilerden birinin ta'yini mahal riyâsetine 14 (...) 315 / ve 23 Şevval 314 tarihli ve yirmi iki numrolu tahriratında beyân olunmuş mûma-ileyhden mukâvelet muharriri Halil Efendi geçende / mukâvelet muharrirliğine ta'yini defasında buraya gelmiş ve icrâ kılınan imtahânını dahi ehlişi ancak arz istirhâmıyla ma'lûm bulunmuş / olduğundan mûma-ileyh Halil Efendinin baş kitâbeti ve andan mahal kılan mukâvelet muharrirliğinde ahlât-ı zuhûrunda icâbetine / bakılmak üzere şehir-i halde muharrerlik vazifesindeki mûma-ileyh Halil Efendi vekâlet-i ifâ ittirilmesine ve keyfiyetinin / tercihen hal varakasının irsâlinde mazbatasının tanzimine ve zâten mûma-ileyh muhalif olduğundan muâmelen / devriyenin ahvalen icrâ ve mûma-ileyhin

iş bu mübaşirinin tarihinin bildirilmesi için mahal riyâsetine iş'ârına müttetikân / karâr virildi fi 30 Şevval 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Elliyedi

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi olub müstantık muâvinliğine ta'yin idilen Aleksan Efendiden mahâl kılan yere Akranızade İsmail Hakkı Efendinin ta'yinini bildiren atama beratı.

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi olub (...) mahkeme-i mezkure müstantık muâvinliğine ta'yin idilen Aleksan / Efendi mahâl kılan yerine talebi zuhûrunda icâbına bakılmasına karâr virilmiş ise de me'murun mezkureye vu'kûu bulan (...) / ve mahâl riyâsetinin tahrîrâtta (...) mülazımat müdâvim itdiği bildirilen Akranızade İsmail Hakkı Efendinin ta'yini / ve iş bu mübâşereti tarihinden iş'âr ve tercihen halen irsâl ise de mazbatasının tanzimine ve tahlîfine ahvalen mahkemece / icrâ itdirilmesine müttetikân karâr virildi fi 30 Şevval 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Ellisekiz

Kütahya müdde-i umum muâvinliğinde görülen bir dâvâ ve vekil ta'yini ile ilgili i'lamdır

Kütahya müdde-i umum muâvinliğine cenâb-ı âli müfettişi ile hesap olan ve müfettişlik müşârun i-leyhden dahi (...) ancak adliye-i / livaya aid (...) mevâddan olduğu zuhûr sebebiyle iade ve encümençe adliyeye tevdi ve âsâre kılınan 23 Şevval 314 tarihli tahrîrâtı / ve merbûtû evrak mütâlâa ve icâbı mezâkir olundu / Eskişehir kazâsı mukavelat muharriri Celil Efendi mukavelât muharrirliğinden ahvâl intihâbına dair olan nizâmnamenin dokuzuncu / maddesine muhâlif olarak evkâf me'murluğu vekâletine (...) icrây-ı devam yüzünden vazife-i asliyesine ta'rîfât / kanunu dairesinde devam ise de

mümkün olduğu ve bil-cümle muâmelâtı ve küddatı asıl mukavelât muharririliği nizâm-nâmesinin / on dördüncü maddesi sârahati hilâfet-i ardın(?) hatt-ı destîyle tahrîr ve cereyân eylediği ve bundan başka muharrer mûma-ileyh 25 Kanun-ı sani 312 / tarihli müstantık karâr-nâmesi merbût ve der-dest mahkem sebb-ü ve şefm maddesinden dolayı neticesiyle me'zun adli olarak taht-ı muhakemede / bulunduğu ve bir de haşâ sümme hâşâ (...) hadra'tını (ma'lûmatı) diye tefevvüât gayr-ı lâyıkiyla mücâseret-i esbâb / tevsîyesi mukarretin iden evrâk tahakkuk celilesinden itdiği ve encümen adliye-i nezâretinden karârını muhâlif kabz-ı derûn takrîr istiha'sını / gitdiği yerden haric husûs nâmesiyle (...) kanun yazılmak ve takrîrini istiha' eylediği şahs-ı muallak sened-i bil-izân takrîr-i istiha' / itmiş (...) muamele yapmak (...) gayr-ı şahsi gayr-i emir mâ-adâ (...) bu kadar (...) haric husûs olub / azdâd ahâli bulub hareket-i izâh itmekde başkaca taht-ı vazifesinde bulunub bunların tahkîki mahâl riyâsete

İş'âr kılındığı mûma-ileyhin bir katl maddesinden (...) ikincisine mevkûf kalarak şu hal eshâbının bulunduğu beyânı mûma-ileyhin / azl ve tebdîli (...) dairdir / ikincisine katl maddesiyle müttehim mevkûf olduğu hakkında ki katl maddesinden gerece berâten zimmet itmiş ise de sicil-i mahkemede bulunan i'alamât / mazâratdan mûma-ileyh ayş (...) fahişe kârısı raksiyla me'lûf olanlarla hem hal olduğu sırada bil-menâzi' / bir de katl vu'kû bulduğu anlaşıldığı şu sûret (...) (...) (...) (...) Efendiler hazerâtın tefevvühât / ictisârı dahi (...) (...) olduğu sebk iden muharrerât neticesinden müstebân olmakda derki bu keyfin mûma-ileyhin sue' / hal seyirin eshâbından olduğu anlaşılmış ve karâra merbût sebb ve şefm faâlinin (...) (...) ile (...) âli olması / ve sair suretle taht-ı vazifesinde bulunması ve ta'rîfât kanunen hilâfet vazife-i halinin devam itmesi ve bil cümle mua'melât / kaydiyye ve tahrîrâtın (...) hatt-ı destîyle cereyân eylemesi dahi sûret-i iş'ârdan (...) olmuş olan ve şu halde / her birisi bir me'muru azl ve tebdîl-i sebeb kâfi bulunmasına göre mûma-ileyh devam ve bekây-ı me'muriyet gayr-ı caîz olmasıyla / henüz azl ve tebdîline ve yerine Uşak mukâvelât muharriri Cafer Efendi (...) cihetle naklen ta'yinini ve mahâl kılan Uşak / mukavelât muharrirliği için talib olanların mazbata name şehâdet ve saîre evrâk lazım ibrâz ile imtihân talebinde buldukları / halde şehir-i mülk Uşak mukavelât emirnâme müşekkil olan kazâ-i mezkur baş kitâbeti

tedavisiyle vekâlet-i icrâsı husûsundan / ve keyfiyetinin mahâl riyasetine iş'ârına müttetikân karâr virildi fi 30 Şevval 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Ellidokuz

Müstantıklık vezifesiyle meşgûl olan azâ melâzımı Mustafa Efendi icrâ me'murluğuna ta'yin olunması üzerine azâdan Galib Efendi ikmal etmiş oda azâlıktan çekilince azâ melâzımı Akif Efendinin hazır edilmesini bildiren ma'ruzatdır

Müstantıklık vezifesiyle meşgûl olan azâ melâzımı Mustafa Efendi icrâ me'murluğuna ta'yin olunması üzerine vazife-i istifâkı / âzâdan Galib Efendi encümen karârıyla tevdi olunan ve bir müddet istihdâm kılınmasıyla bu kere mûma-ileyh Galib Efendi iktimâl-i müddet nezâret / ile azâlıktan çıkmış olması üzerine mahâl olan vazife-i istifâkını (...) icrâsı bil-tensîb şerriden nevbet / (...) azâ melâzımı Akif Efendi hazır idilerek mûma-ileyh vasıtasıyla vazife-i istifâken icrâsına / ve ileride sırasıyla (...) iden bir (...) tevdi müttetikân karâr virildi fi 12 Mayıs 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Altmış

Eskişehir mukavelât muharriri Celil Efendi yerine mukavelât muharrirliğine ta'yin olunan Cafer Efendinin hakkında gelen tebligat incelenmesine dair ma'ruzatdır.

Bir (...) istinâf müdde-i umumuliğine encümen adli riyâsetine hitâben varîd olan 11 Mayıs 314 tarihli telgrafnâme ile merbûti Eskişehir / mukavelât muharriri (...) Celil Efendi telgrafnâme-i iştikâ'yetine kopyası riyâset mûma-ileyden encümen adliye tevdi olmağla / mütâlaa olduğu sabûk mûma-ileyh esbâb azli (...) mufassalen mezkur olduğundan telgrafiyla ve mukavelât / muharrirliğine ta'yin olunan Cafer Efendinin hakkında ki fedâmet esnada sevk husûmetiyle tertîb edildiği nezâretin celîlince / tahkîk

idirek Uşak mukavelât muharrirliğine intihâb olunmuş olduğu sûreti dahi müdde-i umum mûma-ileyhin muâvinlik me'mûriyetine / bundan öncesine evvel gelmiş ve (...) görülmüş olan iki numrolu fi 5 Mart 311 tarihli tahrirâtın mütâlaasıyla / anlaşılacağı cihetin ve birde encümen kararî dairesine (...) olduğundan vürûd vermeyeceği dahi telgrafnâmenin / muharrer bulunduğu karâr ve ikmâl infâzı ve hemân dürrinde azâsı esbâbının istihdâmı zımmında teblîgât / icrâsı (...) cevâben arzına müttetikân karâr virildi fi 12 Mayıs 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Altmışbir

Uşak mukavelât muharriri Refik Hasan Efendinin terk me'mûriyesiyle gitdiği ve yerinede on iki seneden beri Uşak bidâyet mahkemesi kalemi mülâzimet Agob Efendinin ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Uşak mukavelât muharriri Refik Hasan Efendinin terk me'mûriyesiyle gitdiği ve yerinede on iki seneden beri Uşak bidâyet mahkemesi / kalemi mülâzimet ve devam iden Agob Efendinin ta'yin olduğu hakkında 9 Mayıs 314 tarihli muharrer mahkeme riyâseti telgrafnâmesi / ancak adliyece ba karâr Refik mûma-ileyhin terk me'mûriyeti tebdîline sebep kafî olduğundan ol-vechle azline ve yerine / dahi riyâset tensîb-i dairesine mûma-ileyhin ta'yini ve keyfinin ol-vechle mahâlen teblîğine müttetikân karâr virildi

Fi 12 Mayıs 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Altmışiki**Simav mukavelât muharriri Halil Efendi yerine Eskişehir ticâret mahkemesi kâtib-i sanisi olan Said Efendinin ta'yinini bildiren mazbata suretidir**

Simav mahkeme-i bidâyet başkâtibinin nakli karârı sabûk icâbetinden olan Simav mukavelât muharriri Halil Efendi yerine mahkeme-i bidâyet mülâzımlarından / ve sabûk Eskişehir ticâret mahkemesi kâtib-i sanisi olan Said Efendi ba-istida' taleb olduğundan mûma-ileyhin ibrâz / ve âzâ itdiği mazbata ve evrâk saîre (...) mahsûsuna muvaffâk bulunduğundan muharrerlik mezkûre intihâb ve ta'yinine / ve ahvâlen heyet-i mahsûsa huzûrunda icrâsı imtihânına karâr virildi fi 12 Mayıs 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Altmışüç**Eskişehir mukavelât muharrriğine nakl olan Cafer Efendinin yerine Gedis kazâsı mukavelât muharriri Ahmed Tayyib Efendinin ta'yini ve andan mahâl kılan yerede Karabet Efendinin intihâbı ve ta'yini bildiren atama beratıdır.**

Eskişehir mukavelât muharrriğine nakline evvelce karâr virilen Cafer Efendinin yerine ta'yin Uşak kazâsı / mukavelât muharrerliğine bil-telgraf talîb olan Gedis kazâsı mukavelât muharriri Ahmed Tayyib Efendinin naklen / ta'yini ve andan mahâl kılan Gedis kazâsı mukavelât muharrerliğine dahi birisinin diğeri müstantik dairesine / mülâzımen devâm iden Karabet Efendinin intihâbı ve ta'yini ve asıl dairesine evrâk ve şehâdetnâme idaresinde / heyet-i mahsûsa huzûrunda imtihânının icrâsına müttefikân karâr virildi fi 12 Mayıs 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Kamil

Belge Altmışdört

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Halil Efendinin ta'vin olunmasıyla mahal kılan yerine Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci kitâbetinden Ali zade Efendinin imtihânla ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Halil Efendinin mahkeme-i mezkure yâsun kitâbetine ta'vin olunmasıyla mahal kılan yerine taleb bulunan / Eskişehir ticaret mahkemesi ikinci kitâbetinden müstea'fi olub (...) merkez livâ bidâyet mahkemesi kalemi mulâzımeti müdâvimi iden Ali zade Efendi / evrâk lazımesi ibrâz itmiş olmasıyla imtihânının icrâsına 12 Mayıs 314 tarihinde karâr virilmiş olduğundan mûma-ileyh imtihânı / bil icrâ idâre olunan (...) şifahen ve tahriratını mukavelât muharrerliğine âid vazifenin ifâsına kafî derecede â'zâ (...) / itmiş mûma-ileyh muharrerlik mezkurenin ifâsına iktidârı tahkîk olmuş olduğundan ve zâten muhâlîf bulunduğundan muharrerlik / mezkure ta'yiniyle keyfinin ba mezkure müdde-i umum muâvinliğine iş'ârına ve mazbatasının tanzîmine müttetikân karâr virildi fi 14 Mayıs 314

Muharrer müdde-isinden   Muharrer müdde-isinden   Muharrer müdde-isinden
İbrahim

Reis-i sani   Reis-i evvel muhakeme bidâyet livâ Kütahya
Kamil

Belge Altmışbeş

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub naklen Uşak bidâyet mahkemesi mukavelât muharrirliğine ta'vin olunan Ahmed Tayyib Efendinin mahal kılan yerine talib olub imtihânla yerine Karabet Efendinin ta'yinini bildiren mazbatadır

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub naklen Uşak bidâyet mahkemesi mukavelât muharrirliğine ta'vin olunan Ahmed Tayyib Efendinin / mahal kılan yerine talib olub evrâk-ı lazımesi ibrâzına imtihânın icrâsına 12 Mayıs 314 tarihinde karâr virilen merkez livâ (...) / dairesi mulazımlarından Karabet Efendi mukavelât muharrirliği nizâm-nânesine ta'lif itdiği hüsn-ü hal şehâdetnamesine meclis-i

idareten livâ mazbatasıyla / tercihen hal varak ve (...) tezkire-i Osmaniyeye ibrâz itmiş ve kopyası arz itdirecek mûma-ileyh imtihânı bil-cezâ (...) / şifâhen ve tahrîrâtı yoluyla cevâb virmiş ve mûma-ileyh mezkûr Gedis mukavelât muharrerliğine idarey-i iktidâr anlaşılmiş olduğundan / muharrerlik mezkûre ta'ynine ve muhalif olduğu için tahlîf dahi icrâ itdirilmiş olduğundan iş bu mübâşirin iş'ârına mazbatasının / tanzîmine ve mahâl me'mûriyetine gönderilmesi üzere keyfinin mahâl bidâyet riyâsetine teblîğ olmak için müdde-i umum muâvinliği me'zûniyeti adliyesine mezkûre / tesbîtime müttetikân karâr virildi fi 21 Mayıs 314

(...)	muharrer müdde-isinden Sakil	muharrer müdde-isinden(...)	Resi-i sani
	müdde-isi	zade	zade
Edhem	Reis-i evvel muhakeme-i bidâyet liva Kütahya		
	Kamil		

Belge Altmışaltı

Mustafa Efendi, Hakkı Refik Mustafa, Arif Derviş Efendilerden gelen ihbarnamelerin neticelendirilmesi hakkında ma'ruzatdır.

Kütahya bidâyet mahkemesi icrâ me'mûresi olub bil-emren (...) cenâb nezâret penahi intikâl iden Mustafa Efendi hasebâtının rivayetiyle neticesi halen iş'ârı / hakkında bil sene 20 (...) 314 tarihli dört yüz on bir numrolu tahrîrât-ı sani cenâb nezâret penahi sûretiyle istinâf müdde-i umumiliğin / 27 (...), 314 tarihli ve iki yüz otuz numrolu (...) müdde-i umum muâvinliği me'zûniyeti adliyesinden ancak ihbârname husûs bulunduğu mütâlaa ve icâbı / mezâkere olundukda me'mûr mûma-ileyhin zaman me'mûriyeti hasebâtının bil-ru'ye netice-i hâsılının ba rapor encümente beyân olunması hakkında / icrâ me'mûru Hakkı Refik Mustafa muharrerinden Uşak ve mahkemedan azâ (...) ve ticaret i'azası Arif / ve mahkeme baş katibi Derviş Efendilerden her ketebe bir kopyasun teşkiline ve mûma-ileyh beyân keyfi olunmak üzere iş bu tahrîrâtın müdde-i umum muâvinliğine / me'mûriyet adliyesine iadesine müttetikân karâr virildi fi 8 Teşrin-i evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
		Kamil

Belge Altmışyedi

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci katibi Ahmed Efendi askere gittiği için yerine vekaleten İrtaki Efendinin ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci katibi Ahmed Efendi (...) hâber iderek bedel nakdi virmek üzere mülk askeriye vekâleti / ve (...) ta'lim isede mekrden müddet mezkure zarfında hizmet mezkurenin ma'tul kılmak üzere mahkeme melazımlarından İrtaki Efendinin / vekâleten ta'yini hakkında ki mahkeme-i mezkure riyâsetinin 10 Teşrin-i evvel 314 tarihli ve yüz elli üç numrolu tahrîrâtı müdde-i umum muâvinliği me'mûru / adliyesinden encümente lede-i ol vechle icâbına mezâkire olunan katib-i sani mûma-ileyh Ahmed Efendinin hizmet askeriyede bulunduğu müddet ikinci ketâbet / vazifesini ifâya iktidârı der-kâr olan vekalet bil isti'â talib bulunan mahkeme i mezkure müdâvimlerinden hakimi emri Mahmud Efendi /zade Hüseyin Hüsnü Efendi bil tensîb ta'yini ve keyfiyetinin mahaline iş'ârını ve tahlîfini idârece icrâsına müttetikân karâr virildi

Fi 13 Teşrin-i evvel 314

Müdde-i umum muâvini   Reis-isani   Reis-i evvel mahkeme bidâyet liva
 Kütahya
 Kamil

Belge Altmışsekiz

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Aleksan Efendi yerine vekâleten Bekir Efendinin ta'yin olduğunu bildiren i'lamdır

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Aleksan Efendi izahen mevcudiyetinden dolayı bere-ı tedavi iki mah müddetiyle der-saadetten / (...) berâyı tedâvi iki mah müddetiyle me'mûrun azâ olunduğu cânib (...) nezâret penahi emr telgrafnâmesi müttetikânın iddiğü mahkeme-i / mezkure riyâsetinin tahrîrâtı müfredâtından anlaşılan mûma-ileyh biri mahal kılmış olduğundan yerine vakâleten ta'yini hakkında müdde-i umum muâvinliği me'mûrun / adliyesinden virilüb encümente husûsu olunan 20 Teşrin-i evvel 314 tarihli mezkûre mütalâa olunarak icâbı mezâkire olunmakta bir cevap emr nezâret penahi / muâvini mûma-ileyhin iki maddesinden

me'zûniyetinin hitamını diger vazife-i mezkûrenin vekâlet-i ifâsını iktidârı der-kâr olan ve akdemce Uşak / ticâret mahkemesi ikinci katibi olub selefinin iâden me'zûniyeti hasibiyle açıkda kalan ve (...) merkez livâ bidâyet mahkemesi kılınan melâzımete devam / iden Bekir Efendi tensîb kılınarak ta'yin olunmuş olduğundan tahlîfinin dahi icrâ idildikten igrâmıyla ve keyfinin mahal iş'ârına müttefikân karâr virildi

Fi 20 Teşrin-i evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Altmışdokuz

Rami Efendinin göreve devam etmesi ile ilgili i'lamdır

Hevacezade (...) Rami Efendi imzâ ve mührü ile azâ olarak ancak arz-ı emr havâli bulunan 5 Teşrin-i evvel 314 tarihli arz-u hal mütâlâa olunan / halâfet mâ'li Kütahya bidâyet hukuk ve cezâ mahkemeleri â'zâlık vazifesinde hüsn-ü ifâya hizmet itmekde iken 14 Mayıs 313 tarihinde mûcib / azl bir sebep sürede beyân itdirilmekten cânîb-i celil nezâret penahide şeref-vârid olan emr-i âlinin istinâd-ı infisâli vu'kû bulmuş ise de bu infisâl / ekseri bir sebep üzerine mahkemesinin rû'yeti ve bil-sebeb ise müddet me'mûresi olan sekiz mah zarfında ifây-ı hüsn hizmet eylediğine dâir / bir kıta' hüsn hal mazbatasının â'zâsı emr-i gatdan ibâret bulunmuştur icâbını lede-i alındıkta mûma-ileyh Rami Efendinin sebep-i / azli ancak arz-emrde vu'kû bulmuş olduğu gibi ancak arz-ı emrlerin iş'ârıyla olduğu ve mûma-ileyhin esbâb azli cânîb / celil nezâret penahiden şeref-vârid olan emr-i âlinin müsbetinde bulunduğu cihetle şahid-i bundan dolayı encümence arz-ı emrince bir şey diyemeceği gibi / taleb itdiğiniz ta'yinin icâbı itdireceği müttefikân karâr virildi fi 10 Teşrin-i sani 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hüseyin		Kamil

Belge Yetmiş**Eskişehir bidâyet mahkemesi kâtibi İsmail Hakkı Efendi hakkındaki şikâyetnâmelerin okunması ve cevabı ile ilgili i'lamdır**

Eskişehir bidâyet mahkemesi kâtibi İsmail Hakkı Efendi hakkında mahâlden varîd olan şikâyetnâmeler okuyan / katib mûma-ileyh hakkında olunacak muâmelelerin / tarifi riyâset olunan evrâkın hakkıyla canîb müfettişinden istidâ'tı (...) müttefikân karâr virildi fi 10 Teşrin-i sani 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmişbir**Gadis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharrirliğine tevdî'len ta'yin kılınan Ahmed Habib Efendinin yerine Hafız Abdi Efendinin geçişini bildiren i'lamdır**

Gadis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharrirliğine tevdî'len ta'yin kılınan Ahmed / Habib Efendinin yerine bil-intihâb ta'yin idilen merkez livâ istifâk dâiresi müdâvimlerinden Karabet Efendinin imtihânın / adem-i kabûlune ma'ni münâsebetine bil imtihân ta'yini hakkında adli nezâret celilesine şeref-vârid olan 24 Teşrin-i evvel 314 tarihli ve yüz / doksan dört numrolu tahrîrnâme ile karâr olunan mündericât emr-i âli nezâret penahi tevfikân mûma-ileyh Karabet / Efendinin azliyle me'mûrun mezkûreye başka talep bulunmadığından yalnız talep olan istifâk mülâzımlarından / Hafız Abdi Efendinin isti'âdesinin kabûlune ve imtihânının icrâsına müttefikân karâr virildi fi 8 Kanun-ı evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmişiki

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi İsmail Hakkı Efendi hakkında mahâlden mevdûd şikâyetnâmeler sonucu yerine Gedis kazâsı müstantik muâvini Hafız Edhem Efendi ve andan mahâl kılan müstantik muâvinliğine de Simav kazâsı müstantik muâvini Edhem Efendinin ve anın yerine Gedis kazâsı ikinci kâtibi Hırto Efendilerin ta'yinlerini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi baş kâtibi İsmail Hakkı Efendi hakkında mahâlden mevdûd şikâyetnâmeler akdemce encümen arz-ı emrinde bil (...) / keyfinin ol emirde cânib sû' müfettişinin arz ve ittizân olunmuş müfettişlik cânib-i âliyyeden naklen vârid olan / tahrîrât-ı adlide kazânın cesâmet ve iş bu kişiden ve ehemmiyetine ma'ni bekâsı ca'îz ol-mahiyetden icâbının icrâsına emr-ü iş'âr buyrulmuş / mûma-ileyh kâhında vakî olan şikâyete nazaran bekâsı ca'îz ol-mahiyetden azliyle yerine emekdâr kitâbeti mezkûreye iktidârı der-gâr olan / Gedis kazâsı müstantik muâvini Hafız Edhem Efendi ve andan mahâl kılan müstantik muâvinliğine de merkez livâ zabt kitâbetinden Dimitraki / Efendi ve anın yerine de Uşak bidâyet mahkemesi baş katibi Halil Efendi ve andan mahâl kılan baş kâtibliğine de Simav kazâsı müstantik / muâvini Edhem Efendinin ve anın yerine Gedis kazâsı ikinci kâtibi Hırto Efendilerin bekâ ve iktidârlarını vu'kûu ta'yin / ria'yeten ta'yinlerini ve tahlîflerin icrâ kılındıktan ahvâl tahlîflerinin icrâsının iş'ârına ve iş bu mübaşirlerin iş'âr ve derc'ii hal varakalarının â'zâsına mazbatasının tanzîmine ve keyfiyetinin mahâlinden iş'ârına müttefikân karâr virildi fi 8 Kanun-ı evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmişüç

Ali Melazade Mehmed Efendi yerine Şükrü Efendi yada Şakir Efendinin ta'yini hakkında atama beratı

Uşakın cam'î mahallesinden Ali Melazade Mehmed Efendi tarafından / ancak arz-ı emirde tevdi' olunan 5 Teşrin-i evvel 314 tarihli arz-u halde mütâlaa olunan mûma-ileyh za'ten Uşak ticaret mahkemesi / azâsı (...) olduğu ve beray-ı halîk mahal âhza

katibliği bir zamanda azliyle yerine muhtarlı Şükrü Efendi zadeden birinin / ta'yin idilerek gaddâr idildiğinden ve Şükrü Efendi ise okuyub yazması bulunduğundan hizmeti mezkûresinden ta'yini / emirgânından ibaret bulunmuş olduğundan ol emrde müstedfî'i mûma-ileyh â'zâlıkda bulunub bulunmadığını ve bulunmuş ise / ne bakımdan azli dildiğini mûma-ileyh Şakir Efendi okuyub yazması olub olmadığının mahal bidâyet mahkemesi riyâsetinden / isti'alam keyfinin olunmasına müttfikân karâr virildi fi 8 Kanun-ı evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmişdört

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub tehvîlen Uşak bidâyet mukavelât muharrerliğine ta'yin olunan Ahmed Habib Efendini yerine akdemce bil imtihân ta'yin kılınan Karabet Efendinin imtihân evrâkıyla kabul edilmemesi ve Hafız Abdal Efendinin imtihâna alınmasına daîr mazbatadır

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri olub tehvîlen Uşak bidâyet mukavelât muharrerliğine ta'yin olunan Ahmed Habib Efendini yerine / akdemce bil imtihân ta'yin kılınan Karabet Efendinin imtihân evrâkıyla ol babdaki mazbatasını cenâb (...) nezâret penahi takdîm kılınmıştır / mûma-ileyh Karabet Efendinin evrâk imtihânını kabul edilmediğini yerine ahzârının ta'yini şerif vârid olan fi 24 Teşrin-i evvel 314 tarihli ve beş yüz / doksan dört numrolu emrnâmesinin cenâb nezâret penahi emr ve iş'âr buyrulmuş ve muharrerlik mezkûre başka taleb zîhur iderek / mukavelât muharrerliğine taleb olacakların muharrerlik nizâmnâmesi vechîyle evrakıyla istida'ası a'zâ iden Kütahya istikâk dairesi mülazımlarından / ha'ric Hafız Abdal Efendinin ol babdaki hüsn hal bil kabul ahval imtihânın işbu mâh hal (...) on beşinci / Salı günü icrâsına 8 kanun-ı evvel 314 tarihinde teşkîl iden heyet-i arz-ı emrin huzûrunda / imtihânı bil icrâ irâde olunan (...) bulmasıyla cevâb virmiş ve iktidârı muharrerlik vazifesine ifâyı kâfi götürdüğü tezâhür itmiş / olduğundan muharrerlik mezkûre ta'yini ve tahlifinin icrâsı ve ahâlif-i istîhsal iden cânib-i celîl nezâret penahi evrâk imtihânının ba'zı mazbatasının / tanzîmine müttfikân karâr virildi fi 15 Kanun-ı evvel 314

Muharrer müddesinden (...) Muharrer müddesinden(...) Muharrer müddesinden(...)
 Reis-i sani Reis-i evvel mahkeme iden livâ Kütahya
 Kamil

Belge Yetmişbeş

İcrâ me'mûru Sırtıboz Mustafa Efendinin zimmetine para geçirip geçirmediği ile ilgili evrakın hakimden istendiğini bildiren i'lamdır

İcrâ me'mûru Sırtıboz Mustafa Efendinin muhâsebâtına terfisi hakkında akdemce arz-ı emrden virilen karâr üzerine meb'ûsuna / tarafından virilen 10 Kanun-ı evvel 314 tarihli mezkûre okuduran mûma-ileyhin zamân-ı idaredinde bir takım mesârîf mahkeme / (...) zimmetine geçirdiği akçe halef tarafından tesvîye itdirilmiş gibi ahvâlden kendisinin biri ellerinde olduğuna dair bir şey dimeyeceği / bildirilir ise de halef tarafından tevdî' itdirildiği denildiği halde zahî olub olmadığını katiyen cevâb virmesi lazım gelen hakimden / bu cihetle ıslâhı için iadesine müttefikân karâr virildi fi 15 Kanun-ı evvel 314

Müddet-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
 Hasan Ali Kamil

Belge Yetmişaltı

Zimmetine para geçirmiş olmasını doğrulayan i'lam

Adli nezâret celîlesinin 27 Temmuz 317 / ve 25 Mayıs 315 tarihli ve iki yüz altmış bir numrolu / tahrîrâtın âlisine bu cihetle iş bu yerine karâr tezâkir sahîh çıkarak /mûma-ileyh bir livâdan iade itdirilmiştir fi 30 Haziran 315

Belge Yetmişyedi

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi olub hakkında vu'kû bulan şikâyet üzerine azli dilenen İsmail Hakkı Efendinin yerine Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Hafız Edhem ve andan mahâl kılan müstantık muâvinliğine kimlerin geleceğini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi baş katibi olub hakkında vu'kû bulan şikâyet üzerine azli dilenen İsmail Hakkı Efendinin yerine ikdâm ve arzın ve küddâmı iktidârına mübeyyin Gedis / kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Hafız Edhem ve andan mahâl kılan müstantık muâvinliğine de Kütahya bidâyet mahkemesi zabt katiblerinden / Dimitraki ve andan yerine de Uşak bidâyet mahkemesi baş katibi Halil ve andan mahâl kılan başkatibliği de Simav kazâsı müstantık muâvini İbrahim ve andan yerine de / Gedis bidâyet mahkemesi ikinci katibi Hirto Efendilerin ta'yin ve imtihânlarına akdemce karâr virilmiştir mûma-ileyhden Uşak başkatibi Celil ve Dimitraki Efendilerin / vu'kû bulan istihâmları ol-bâbda adli müfettişliğine cânib mercî'inden şerr-i fûrûr telgrafnâme ve kazâlar vesairesinden mevdûd telgraflar ancak arz-ı emirden / mercî' kerâit ve mütâlaa olarak karâr-ı sabûkda muharrer olduğu cihetle mûma-ileyh Hafız Edhem ve Hirto Efendilerin me'mûrun cedîdleri olan Eskişehir / başkatibliği Simav müstantık muâvinliğine ifâ ile mahâl-i me'mûriyetlerini arz-ı emirlerini ve Halil Efendinin hizmet-i ve emr-i Âli müfettişi ikrâm-ı bu cihetle mûma-ileyhe / me'mûrun sabıkası olan Uşak başkitabetine ifâsına ve Dimitraki Efendinin Gedis müstantık muâvinliği şahidiyle kayda geçirildiği anlaşıl原因 olarak bil-celb / Uşak ve Eskişehir (...) kazâları bidâyet başkatibliklerinden müfettişi arz-u idaresi terfiân ta'yin idileceği tanzîm olundukta me'mûrun mua'rif hallerin / hiçbir şey kabul itmeyerek zabt kitabetliğinden infikâk ideceğini (...) cevâb virmesi ve kitabet ma'rûzda da mûma-ileyhin bekâsı meza'en / ve madde-i arz ca'iz görmüş olduğundan şu halde mûma-ileyhin mahâl kılan Gedis müstantık muâvinliğine Eskişehir ticaret başkatibi Cemil Ohannes / ve andan mahâl kılan baş kitabetliğine de Kütahya mukavelât muharriri Refik Halil ve andan yerine de Bekillizade diğere Halil ve merkez livâ imzâ kitabetliğine de akdemce / Uşak başkatibliğine ta'yin kılınarak baş katib Halil Efendinin ifâ itdirilmesinden ve yerine âhzı ta'yin olduğundan dolayı açıkda kalan Simav müstantık /

muâvini sabûk İbrahim Efendilerin ta'yin ve imtihânlarına ve ahvâl tahlîflerinin bil-icrâ me'mûriyetleri başına arz-ı emirlerine müttetikân karâr virildi fi 20 Kanun-ı evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmsekiz

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendi ve müstantık muâvini ta'yin olunan Hirto Efendinin yer değiştirdiğine dair atama beratıdır.

Kütahya bidâyet mahkemesi zabt kitâbetliğine ta'yin kılınan Simav kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendinin zabt kitâbeti me'mûriyetine müsaade itdiğinden ve evvelen / (...) bulunduğundan me'zûniyetinin mucîb olacağı cihetle hizmet sabûkası olan mezkûr müstantık muâvinliğine ifâsı ve iş bu mübaşirin itdirildiği mahâl-i bidâyet / mahkemesi riyâsetinden mevdûd telgrafda beyân olduğu gibi mûma-ileyh İbrahim Efendi imzalı vârid olan telgrafda dahi müstantık muâvinliğine ifâsı istirhâl idilmiş / ve Simav müstantık muâvini ta'yin olunan Hirto Efendi dahi henüz mahâl me'mûriyetine müttehî arzında bulunmuş olmağla bil-celb zabt kitâbeti becâyîş talîb olub / olmadığı lede-i sû'al muvafakât itmiş olduğundan zabt kâtibi ta'yin olunan İbrahim Efendinin mezkûr Simav kazâsı müstantık muâvinliğine ifâsıyla mûma-ileyh Hirto Efendinin / dahi mezkûr livâ zabt kitâbetine münâsib görülen muvaffâkiyetlerine ma'ni becâyîş ta'yinlerini müttetikân karâr virildi fi 27 Kanun-ı evvel 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Yetmişdokuz

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibi Ahmed Efendi yerine ta'yin edileceklerin imtihân olunacaklarını bildiren mazbatadır

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibi Ahmed Efendi hakkında Adliye nezâreti celîlesinden şeref-vârid olan emirnâme mazbata Kütahya / müdde-i umum muâvinliği

me'mûriyeti adliyesinden encümente husûs olunanlar fi 23 Kanun-ı sani 314 tarihli mezkûre kara'ftiyle kâtib mûma-ileyhin / hizmetine vekâleten Eskişehir mukavelât muharreri sabuk Şakir / Efendinin ta'yin ve igrâmına ve buraya vürûddan emir tahlîflerinin icrâsına ve mahâl bulunan Gedis ikinci kâtibliğine gelince bunlardan / mûşarun bulunanlar iskinâb kabulunden olan ahvâl imtihânları bil-cezâ girilen (...) diğerinin içine (...) / suretiyle i'lâmına tanzîm iden daire-i istifâkı mülâzımlarından Kazım Efendinin ta'yinine iş bu mübaşirin itdirilmesine ve ahvâli / tahlîf icrâ idildikten mazbatasının tanzîmine müttefikân karâr virildi fi 23 Kanun-ı sani 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Seksen

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Refik Hasan Hüseyin Efendinin askere gitmesinden dolayı yerine Ali Rıza Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Refik Hasan Hüseyin Efendinin 8 Kanun-ı sani 314 tarihli Eskişehir bidâyet riyâsetinin hitâben arz idüb / mukavelât muharrirliğinden gönderilmesiyle ancak arz-ı emirde husûs buyrulan arz-ı ihalde istifâ-ı me'mûriyet itdiği anlaşılmış ve refâkat mezkûre / bir müddet Kütahya bidâyet mahkemesine kalmasına mülâzımet-i müdâvemet idüb askere gitmiş ve bu defa müddet nizâmiyesine bil-ikmâl adli nezâret / celîlesi cenâb mercîisine takdim idildiği 15 Kanun-ı evvel 314 tarihli emir nâme üzerine icâbının icrâsı hakkında encümen arz-ı emrinin / tevdfî' olunan mazbatası ism-ı muharrir Ali Rıza Efendi iktidârı der-gâr bulunmuş olduğundan ta'yiniyle igrâmına (...) icra idildiğinden mazbatasının tanzîmine ve tasdîkinin / mahâline iş'ârına müttefikân karâr virildi fi 18 Şubat 314

Müdde-i umum muâvini	Reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali		Kamil

Belge Seksenbir

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Aleksan Efendinin vefât etmesi üzerine yerine Bekir Efendinin ta'yinini bildiren mazbatadır

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini olub mebla olduğu hatt-ı (...) beray-ı tevdfî' muaveneti bulunan Kütahya me'zûniyeti emirhal nezâret penahi / kazâsından olan Aleksan Efendi yerine vekâleten ifây-ı vazife itmesi üzere 20 Teşrin-i evvel 314 tarihli tahlîfi bil-icrâ ta'yin ve igrâm / kılınan Kütahya bidâyet kalemi müdâvimlerinden Bekir Efendi hizmet-i mezkûreyi (...) kadar ifâ itmekte iken mûma-ileyh Aleksan Efendinin bu kere / mezkûr hastalıktan kurtarılmayarak vefât itmiş olması ve vekili mûma-ileyh Bekir Efendi tarafından ba istia' asaleten ta'yini talep olduğu gibi mahâli / bidâyet riyâsetiyle â'zâları tarafından mûma-ileyh ifâya hizmet iktidârı mazbata talep olunmağa bulunmuş muâvinlik mezkûre / diğer ahaliler var ise de mûma-ileyh Bekir Efendinin(...) ve iktidârının tasdîk olunması gibi hüsn-ü hali anlaşılmiş bulunduğundan mûma-ileyh Bekir Efendinin / mezkûr müstantık muâvinliğinden asaleten ta'yinini ve keyfiyetinin mahâl-i iş'ârına tercîen halinin vürûduna mazbatasının tanzîmine müttefikân karâr virildi. Fi 11 Mart 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Sekseniki

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi yerine vekâleten Sakir Efendi ta'vin olduktan sonra Karabet Efendinin mezkûr baskitabetine vekâleten ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi hakkında adliye nezâret celîlesi huzûr-u mercîisinde şeref-vârîd olub müdde-i umum muâvinliği me'mûriyet adliyesinden / virilen 23 Kanun-ı sani 314 tarihli mezkûre ancak arz-ı emirlerce ba mütâlaa başkâtib mûma-ileyh işden el çektilererek yerine Eskişehir bidâyet mahkemesi mukavelât / muharriri refikâliğinden müstedfî' Şakir Efendi vekâleten 23 Kanun-ı sani 314 tarihinde ta'yin kılınmışdır vekil mûma-ileyh henüz me'mûriyetine geldikten /

istinâh itmiş ve mahkeme-i mezkûrenin ikinci katibine zâ'ten bil-emir nezâret penahi merkez livâda istihdâm olunmakda bulunmuş olması ve işlerin dahi (...)/ ve gerice vekâlet hitâbet me'mûrluğuna tevdîi' kılınmış ise de adem iktidârından dolayı vekâlet mezkûreye ifâ idemeyeceklerine şahsına ifâde ve vazife-i mezkûreye / ifâ idecek diğer bir katibin bulunmasından dolayı ashâb mürâcatı işlerin terâkim itmekde olduğundan işlerin vakit ve zamânıyla tevdîi' olunması / ve te'hîre uğratılmak üzere ikinci katibin hemân igrâmı 10 Mart 315 tarihli ve beş numrolu mahâl riyâsetinden sâdır olan tahrîrâtın beyân olunması / ve merkez livânın işlerinin (...) celîle ikinci katibinin igrâmı idemeyeceğinden Kütahya bidâyet mahkemesi kalmış ve istifâk dairesi mülâzımlarından olub / mezkûr Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharrirliğine istihdâmı sabûk iden Karabet Efendinin mezkûr başkitabetine vekâleten ta'yin / ve igrâmı ve ahvâl tahlîfinin icrâsına müttetikân karâr virildi fi 18 (...) 312 ve fi 18 Mart 315

Müdde-i umum muâvini	Vekil reis-i sani	Reis-i evvel
Hasan Ali	Edhem	

Belge Seksenüç

Ahmed Efendinin yerine vekaleten atanan Kerabet Efendinin görevi devr etmesini bildiren ma'ruzatdır.

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibi olub ba'zı sû'ahvâlden dolayı ba emr-i âli nezâret penahi taht-ı mahkemeye alınan Ahmed Efendinin yerine 18 Mart 315 / tarihinde Gedis kazâsı mukavelât muharrirliğine istihdâmı sebk iden Karabet Efendi vekâleten ta'yin kılınmıştır bu kere müdde-i umum muâvinliği me'mûriyet adliyeden encümen â'zâ / olunan 20 Muharrem 317 ve 18 Mayıs 315 tarihli ve altmış numrolu mezkûre başkatib mûma-ileyh Ahmed Efendi hakkında kazâ-i mezkûr bidâyet mahkemesi müstantıklığı dahi muhakemesine dair / tanzîm kılınan karârname evrâkı (...) vilâyet-i celîle heyet-i istihdâmına licâl tevdîi' istînâf müdde-i umumiliğin me'mûrun âlisinden arz ve takdîm kılınmış ve bu kere / karâr ve (...) dahi mahkeme cihet-i heyeti mûma-ileyhce tasdîk edilerek ma ta'rirât iade ve is'al edilmiş olduğundan müttetikâsı muâmelenin / icrâsı mazbata zımmında mazbata mezkûrenin leffen â'zâ idildiği beyân olunmuş ve heyet-i istihdâmı mazbatası dahi bil mütâlâa ma'li mezkûre-i

gayretleri hakkında mahâl riyâsetinin mütâlaa'an tahsîsi istihâklarına müttefikân karâr virildi. Fi 10 Haziran 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Seksenaltı

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub acil mevûdiyle vefât iden Abdi Ağanın yerine Uşak kazâsı / icrâ mübaşirlerinden Nuri Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub acil mevûdiyle vefât iden Abdi Ağanın yerine Uşak kazâsı / icrâ mübaşirlerinden Nuri Efendinin ta'yini Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi riyâsetine 6 Haziran 315 tarihli tahrîrâtda / beyân olunmuş ve mukaddemâ riyâsen mûma-ileyhden vârid olan 16 Şubat 315 tarihli tahrîrâtda dahi kazânın cesâmet / ve ahitte ve (...) (...) ve mûma-ileyh Nuri Efendinin götürmekte olan işgüzârlığı cihetiyle ta'yini iş'âr olunmuş / her iki tahrîrât mündericâtı mezâkire olarak mûma-ileyh Nuri Efendinin mezkûr Eskişehir kazâsı icrâ me'mûrluğunun / naklen ta'yinine müttefikân karâr virildi. Fi 10 Haziran 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan

Belge Seksenyedi

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub naklen Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirliğine ta'yin kılınan Nuri Efendinin mahâl kılan Uşak mahkeme mübaşirliğine Şaban Sarı efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi icrâ mübaşirlerinden olub naklen Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirliğine / ta'yin kılınan Nuri Efendinin mahâl kılan Uşak mahkeme mübaşirliğine intikâl olun bulunduğu me'mûriyetden bir (...) / zimmet itdiği havî varaklarını ibrâz ta'yini arz-u hal taleb eyleyen Hüseyin Efendinin râi' Şaban Sarı /

Efendinin mezkûr mübaşirliğe iktidârı der-kâr olmağla diğer aslilerini tercihân ta'yinine ve mahâl me'mûriyetine bil-igrâm / iş bu mübaşirinin iş'ârı için mahâline riyâsetine müttefikân karâr virildi fi 10 Haziran 315

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Seksensekiz

Sabûk Kütahya hüdevandigar diyarından Ahmed Beyin hüsn-ü hali üzerine tanzim edilen mazbatadır

Sabûk Kütahya Hüdevandigar diyarından Ahmed Beyin hüsn-ü haline dair bir kıt'a mazbatanın azâsı istirhâmına havî18Haziran 315 tarihli ve Ahmed imzâ /ve mühriyle arz-ıhal mütâlaa olunmuşdur kendisinin ol-bâbda ki hizmeti ve adliyece görülen hal isfiâkı üzerine talebi ve cihetle mazbata / tanzîmine müttefikân karâr virildi fi 15 Temmuz 315

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Seksendokuz

Simav bidâyet mahkemesi ikinci kâibi İrtaki Efendinin azliyle yerine Haşimoğlu Hacı Mehmed Efendinin mahkemeye alınmasını bildiren ma'ruzatdır

Hüdavendigar vilâyet celîlesi adliye müfettişliğinden vârid olan 7 Cemaziye'l-ahir 317 ve 10 Teşrin-i evvel 315 tarihli ve on dokuz numrolu tahrîrâtın adliye mücebince eshâb (...) Karahallu / karyesinden Haşimoğlu Hacı Mehmed ile rüşdün maddesinden dolayı görüşünden dolayı Simav bidâyet mahkemesi ikinci kâtibiİrtaki Efendinin azliyle taht-ı mahkemeye alınmasına karâr virildi fi 14 Teşrin-i evvel 315

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksan

Simav bidâyet mahkemesi ikinci katibi Irtaki Efendinin yerine Osman Nuri Efendinin ve andan mahâl kılan tahsîl me'mûrluğuna Kazım Efendinin ta'yinlerini bildiren i'lamdır

Azliyle taht-ı mahkemeye alınan Simav bidâyet mahkemesi ikinci katibi Irtaki Efendinin yerine alınan açılacak me'mûriyete ta'yini emr-i âli nezâret penahi ifâdatından encümente karârından olan Osman Nuri / Efendinin ve andan mahâl kılan tahsîl me'mûrluğuna Kazım Efendinin ta'yinlerine karâr virildi fi 14 Teşrin-i evvel 315

Müdde-i umum mu'avini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksanbir

Simav kazâsı ikinci kâtibi irtaki Efendi hakkında lazım gelen tahkikâtın ifâsı sonucu yerine Edhem Beyin ta'vinini bildiren i'lamdır.

(...) azliyle taht-ı mahkemeye alınması hakkında ekseriyetle karâr virilen Simav kazâsı ikinci kâtibi Irtaki Efendi hakkında lazım gelen tahkikâtın ifâsı mahkeme â'zâsından / Edhem Beyin me'mûr ta'yinine ve keyfiyetinin ba mezkûre me'mûr mûma-ileyhe bildirilmesine ekseriyetle karâr virildi fi 2 Teşrin-i sani 315

Müdde-i umum muâvini Kütahya bidâyet mahkemesi Kütahya bidâyet mahkemesi
Hasan Ali Ceza reis-i Reis-i evvel

Belge Doksaniki

Simav ikinci kâtibi Irtaki Efendi hakkındaki tahkikâtın icrâsını azâdan Hakkı Efendi / me'mûr ve müstantık ta'yinini bildiren i'lamdır

Müstantık huzurunda ta'yin kılınan a'zâdan Edhem Beyin beyân ma'duriyetine mani Simav ikinci kâtibi Irtaki Efendi hakkındaki tahkikâtın icrâsını â'zâdan Hakkı Efendi / me'mûr ve müstantık ta'yinine ekseriyetle karâr virildi fi 23 Kanun-ı evvel 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel mahkeme bidâyet
Hasan livâ Kütahya

Belge Doksanüç

Uşak kazâsı ticaret mahkemesi başkâtibi Mehmed Ali Efendinin yerine Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi ve andan mahal kılan yerlere kimlerin geleceğini bildiren atama beratıdır.

Cânîb-i celîl nezâret penahi arz-ı hal itdirilen Uşak kazâsı ticaret mahkemesi başkâtibi Mehmed Ali Efendinin yerine Gedis kazâsı bidâyet / mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi ve anın yerine de Gedis kazâsı müstantık muâvini Hafız Edhem Efendinin ta'yinlerine / Uşak ticaret başkitabetine katib-i sanisi Mehmed Efendi taleb ve kayd ve bahs itdiği ise de mahâl riyâsetinin istirhâmına / nazaran mezkûr başkitabeti iktidârı olmadığı anlaşılmağla Gedis bidâyet katibi Ahmed Efendi ta'yin kılınmış olduğuna kar'ar virildi fi 26 Şubat 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Belge Doksandört

İbrahim oğlu Ahmedin mübaşirlik vazifesinde istihdâmın edeceğini bildiren i'lam

Kütahya ahalisinden ve sabûk icrâ mübaşirlerinden olub melâzımet-i istihdâmını arzu iden İbrahim oğlu Ahmed imzâ ve mührü ile âzâlığından 23 Haziran 315 / tarihli arz-u hal mütâlaa olunarak mûma-ileyhin mülâzımet-i mübaşirlik vazifesinde istihdâmına müttefikân karâr virildi fi 15 Temmuz 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Doksanbeş

Eskişehir ticaret mahkemesi riyâsetinin mübaşirlik hakkındaki tahrîrâtın incelenerek tekrar görüşülmesi hususunda verilen ma'ruzatdır.

Eskişehir ticaret mahkemesi riyâsetinin mübaşirlik hakkındaki tahrîrâtı mütâlaa olunarak reis-i mûma-ileyhin bu bâbda ki cevâbı karâr sabûk dairesinde

götürülmedikten / tarif riyâsetinden muafelen tekrâr ifâsı için tahrîrât teştîrine müttetikân karâr virildi fi 15 Temmuz 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksanaltı

Gedis müstantık muâvini Hafız Edhem Efendinin yerine Eskişehirli Ahmed Hamid Efendinin ta'yinini bildiren mazbatadır

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibliğine akdemce ta'yin ve intihâb huzurunda Gedis müstantık muâvini Hafız Edhem Efendinin bil-emir âli / nezâret penahi me'mûriunun nefîsine iade idilmesiyle mahâl kılan mezkûre bidâyet başkatibliğine celb olduğundan Eskişehir / kazâsı mahkeme başkâtibi sabûk olub istifâ-ı me'mûriyet idilerek bir müddet beldeye riyâseti / ve müstantık muâvinliğine müstahdem ve bu aralık a'zâlık müddetince merkûf olmasıyla bu sene kılan ve (...) ve istihdâmı eshem / hizmet ma'lûm (...) Eskişehirli Ahmed Hamid Efendinin ta'yinine ve iş bu mübaşirlerinde mazbatasının tanzîmine ve keyfiyetinin mahâl / ve muhasebe-i livâyâ beyânına müttetikân karâr virildi fi 24 Temmuz 315

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksanıyedi

Kütahya mukavelât muharreri Refik Halil Efendi yerine Kütahya bidâyet mahkemesi kalemi mulazımlarından yüz başı Apdi Efendi zade Nuri Efendinin ta'yinini bildiren mazbatadır

Bekaya-ı adliye masârif mahkemesine vakt ve zamânıyla emr-i alî nezâret penahi iktiza'sınsan olmağla akdemce tahsîlatından yüz on guruşdan / ahzîyle me'mûriyeti hall gelmesi üzere Kütahya mukavelât muharreri Refik Halil Efendi ta'yin kılındığı anlaşılmiş ise de zamân-ı me'mûriyetinde / pek (...) tahsîlat vukû'u bulmuş ve bu kere dahi masârif mahkemesinin bir luzumdan tahsîl ikda'i emr-i karâr da buyrulmuş ve açıklamak / hizmeti ta'yin emr nezâret penahi iktizâsından olan Kütahya bidâyet

mahkemesi kalemi mulazımlarından (...) yüz başı Apdi Efendi zade / Nuri Efendinin ba emr tahsîl me'mûrluğuna ta'yine talib olub iktidârı der-kâr buyrulmuş olduğundan mezkûr masârîf mahkemenin bekâyada olduğundan yüzde on guruşu / âidât olmak üzere tahsîline me'mûr ta'yinine kefalet rabıtı ve kefinin cânib-i celil nezâret penahi ba mazbata iş'ârına müttetikân karâr virildi fi 17 Ağustos 315

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksansekiz

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Ahmed Burhan Efendinin harput kazâsı müstantık muâvinliğine ta'yin olduğu mevsûken haber alındığından yerine müstahdeminden Hasan Efendi zade Ahmed Necati Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Ahmed Burhan Efendinin harput kazâsı müstantık muâvinliğine ta'yin olduğu mevsûken haber alındığından / yerine müstahdeminden Hasan Efendi zade Ahmed Necati Efendinin ta'yin olmasına bidâyet riyâsetinin 12 Mart 312 tarihi ve on altı numrolu tahrîrâtın / anlaşılmiş ve encümen arz-ı emrince bil-tezkîr mezkûr ikinci katibi her hal müstantık muâvinliğine ta'yin ve intihâb olduğundan suretinde mahak kılan / yerine ahalilerden ve zâten Gedis ikinci kitâbetine ta'yin olarak nezâret celileden ol babdaki intihâbın kabul idilmesi ve tahvîl ve tebdîl idilen / kitâbetin kafisinin yerlisine kalmasına mani bilzârûr açık çıkarılan ve el-yevm Kütahya bidâyet mahkemesine tahsîl me'mûru bulunan Kazım Efendinin / tercihen intihâb ve ta'yinine bil-ta'kik karâr virildi fi 12 Mart 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Doksandokuz

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağanın işlediği bir kusurdan dolayı Kütahya bidâyet mahkemesi cezâ dairesince incelemeye alındığını bildiren i'lamdır

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağa mukaddemâ mumelât teblîğde zuhûrda gördüğü bir kusurdan dolayı / intikâl itdirilerek taht-ı mahkemeye de alınmış ise de merkûmun bu kere Kütahya bidâyet mahkemesi cezâ dairesince husûsu mezkûrdan / dolayı istifâ-i mahkemesi bil-cezâ emre aid olan teblîğât (...) bir sebût muamelesi anlaşılın meselesinden berâatine / karâr â'zâ kılındığı kayd-ı istibâk olmuş ve şu halde ma'ni' istihdâm bir hal kılınmış olmasına ve bir takdîm tarafından / mensûb encümen arz-ı emrince kerait mütâlâa hakkında 7 Haziran 316 tarihli bir arz-ı uhalde de berâatine tescîl bu bâbda müddet-i bir taksîr ta'yini / â'zâsı talep itmiş bu hüsnde ma'ni' bir sabûk istidâ'a müstedîf merkûmun bâaş intikâli olan mezkûr teblîğât / meselesinde tedbîr idilen mâni' istihdâm bir hal kalmadığına mübeyyin iş bu tasdîknâmenin tanzîm ve imzâ ve bir sûretinin / bidâyet â'zâsına müttefikân karâr virildi fi 20 Haziran 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Yüz

Gedis bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendinin mahâl olan Uşak ticaret mahkemesi başkitabetine ve andan mahâl kılan başkatibliğede kimkerin getirileceğini bildiren atama beratıdır.

Gedis bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendinin mahâl olan Uşak ticaret mahkemesi başkitabetine ve andan mahâl kılan başkatibliğede Gedis müstantik muâvini Hafız Edhem / Efendi bir intihâb idilmiş bulunanlardan ve ahalileri (...) adli â'zâ ve â'zâ mülâzımlığıyla Simav kazâsı başkitabetine yollanmış olan Mustafa Efendinin ve Galib Efendi / diğerlerinin (...) bulunmuş olmağla ancak arz-ı emirce mezkûr müstantik muâvinliğine tensîb ve imtihânıyla ta'yinine bil-ittifâk karâr virildi fi 13 Mart 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzbir

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Ahmed Burhan Efendinin harbût kazâsı müstantık muâvinliğine ta'yin olunması ile yerine Hasan Efendizade Ahmed Necati Efendinin ve andan mahak kılan yerlere kimlerin geleceğini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Ahmed Burhan Efendinin harbût kazâsı müstantık muâvinliğine ta'yin olunduğu (...) aldığından yerine müstahdeminden Hasan Efendizade Ahmed Necati Efendinin / ta'yin olunması mahâl bidâyet riyâsetine 16 Mart 316 tarihli ve on altı numrolu tahrîrâtı anlaşılmiş ve ancak ifadenâmece bir tezkîr mezkûr ikinci katib herhâl müstantık / muâvinliğine ta'yin ve intihâb olduğu sûrette mahâl kılan yerine (...) ve za'ten Gedis ikinci kitabetine ta'yin olunarak nezâret celîleden ol bâbdaki / imtihâbın kabûl idilmesi ve kâfi yerlerinde kalmasına bil-fürûd asâletî tasdîk idilerek açığa çıkarılan Kütahya bidâyet mahkemesi tahsîl me'mûru / Kazım Efendinin (...) intihâb ve ta'yinine bil-ittifâk karâr virildi fi 21 Mart 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan

Belge Yüziki

Kütahya bidâyet mahkemesi müstantık vazifesinden Akif Efendinin yerine bir müddet â'zâdan Hakkı Efendi tarafından ifâ edilmesini bildiren i'lamdır

Kütahya bidâyet mahkemesi müstantık vazifesinden hevâdî anında â'zâdan sırasıyla biri tarafından icrâ idilmek üzere (...) vazife-i mezkûrun â'zâ / mülâzımı olub Akif Efendinin ahvâl olduğunu 12 Mayıs 314 Tarihli encümen karârından anlaşılmiş ve şahidin kadar aradan sene müddevîr etmiş olduğu halde vazife-i / mezkûre halen â'zâ mülâzımından ahidesinde kalmış olduğundan bir mucîb kadar vazifes-i mezkûreden bir müddette â'zâdan Hakkı Efendi tarafından ifâ edilmesine / müttefikân karâr virildi fi 21 Mart 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan

Belge Yüzüç

Kütahya bidâyet mahkemesi tahsîl me'mûresi Kazım Efendinin Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kitâbetine ta'yin olunmasıyla mahâl kılan tahsîl me'mûrluğuna Binbaşızade Cemal Beyin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Kütahya bidâyet mahkemesi tahsîl me'mûresi Kazım Efendinin Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kitâbetine ta'yin olunmasıyla mahâl kılan tahsîl me'mûrluğuna cenâb nezâret celîlesinden / bir hizmetle ayrılmış emr ve iş'âr buyrulan mahkeme kalemi müdâvimliğinden Binbaşızade Cemal Beyin yüzde on (...) mezkûr tahsîl me'mûrluğuna intihâb ve ta'yin / bil-ittifâk karâr virildi fi 27 Mart 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i Evvel
Hasan

Belge Yüzdörd

Uşak kazâsı ticaret mahkemesinde mahâl bulunan başkitabetine Hafız Edhem ve anın yerine de kimlerin ta'yin olacağını bildiren atama beratıdır.

Uşak kazâsı ticaret mahkemesinde mahâl bulunan başkitabetine Gediz kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi ve anın yerine Gediz müstantık muâvini Hafız Edhem ve anın yerine de / esbâk Kütahya bidâyet mahkemesi â'zâlığında sâbık Simav bidâyet mahkemesi başkitâbetinde bulunan Galib Efendiler ta'yin kılınmışlar idiyse bu kere cânib-i celîl nezâret penahiden / şeref-vârid olan tahrîrât-ı âlide Gediz bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendi aleyhinde vu'kû' bulan şikâyet tevâli mübeyyin a'lel-hal hoşnud-u tesdîrliğe mûcib olmağla ileride de / diğerk bir kazâ başkâtibliğine ta'yin olunmak üzere azliyle yerine (...) mahkemesi başkâtibi sabûk Ahmed Lebib Efendinin ta'yin ve igrâm kılındığı emir ve iş'âr buyrulmuş mûma-ileyh / Ahmed Lebib Efendi Uşak ticaret başkitâbetine ta'yin kabul idüb idmeyeceği bil-sual kabul itdikden mezkûr Uşak ticaret başkitâbetine Gediz başkitâbetine ta'yin ve intihâb / olunan mûma-ileyh Hafız Edhem Efendi ve Gediz bidâyet başkâtibliğine de bir mûcib emr-i âli nezâret penahi mûma-ileyh Ahmed Lebib Efendinin igrâmına ve açığa çıkarılan Gediz /

başkatibi Ahmed Efendinin dahi ileride açılacak me'mûriyetlerdne yerine ta'yinine müttefikân karâr virildi fi 1 Zilhicce 317 ve fi 15 Mayıs 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel
Hasan

Belge Yüzbeş

Ahmed Lebib Efendi ta'yininden sonra açıkda kalan mûma-ileyh Hafız Edhem Efendinin Gedis bidâyet mahkemesi başkatibliğine ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Mahâl olan Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi başkatibliğine makeddemâ âli ahvâl encümen arz-ı emrinde kazâ-i mezkûr müstantık muâvini Hafız Edem Efendi ta'yin ve intihâbı olunması ve mazbata / der-saadet tanzîm ve takdîm bulunmasını kitâbeti mezkûre igrâdan halis mahkemesi başkatibi sabûk Ahmed Lebib Efendi doğrudan doğruya cânib celîl nezâret penahi / ta'yin olarak igrâm buyrulmasına mebn-î açıkda kalan mûma-ileyh Hafız Edhem Efendi nezâret müşarûn ileyhden açığa çıkarılan ve akdemce Uşak ticaret mahkemesi başkatibliğine / ve intihâb olunan Ahmed Efendinin yerine ta'yin ve intihâb olunmuşdur bu kere Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi riyâsetinden vârid olub encümence arz-ı emirde husûs bulunan tahrîrâtda ki / Gedis başkatibi Ahmed Lebib Efendi ile Uşak ticaret başkatibetine ta'yin ve intihâb itirilen Hafız Edhem Efendi bil-izâh ve (...) bazı mahâl becâyîş me'mûriyetine muvafâkat / itmekde olduklarından icâbının icrâsı iş'âr olunmuş mûma-ileyhin istia'laa dahi mütâlaa olunarak her biri becâyîş arz-u ve muvâfakat eylemiş oldukları anlaşılmışdır / ve bu da muvâfık ve sebep görülmüş olmakla becâyîş-i mûma-ileyhden Ahmed Lebib Efendinin Uşak ticaret başkatibliğine ve Hafız Edhem Efendinin Gedis bidâyet mahkemesi başkatibliğine ta'yin / ve intihâblarına ve keyfiyetinin mahâllerinden iş'ârına müttefikân karâr virildi fi 4 Mayıs 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Resi-i evvel
Hasan

Belge Yüzaltı

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağa mukaddemâ muamelen teblîğde zuhûra götürüldüğü bir kusurdan dolayı berâtine karâr â'zâ kılındığını bildiren ma'ruzatdır.

Uşak kazâsı bidâyet mahkemesi mübaşirlerinden Mustafa Ağa mukaddemâ muamelen teblîğde zuhûra götürüldüğü bir kusurdan dolayı inkisâl itdirilmeyerek taht-ı mahkeme / olunmuş ise de merkûm bu kere Kütahya bidâyet mahkemesi cezâ dairesince husûs-u mezkûreden dolayı istinâfen mahkemesi bil-icrâ emr-i aya olan tebligâtından bir sû' muâmelesi anlaşılın müddetinden berâtine karâr â'zâ kılındığı kayden müspet olmuş ve şu hal mâni' istihdâm bir hali kılınmış olmasına / â'zâ olub encümen arz-ı emrinde karait ve mütâlaa olunan 7 Haziran 316 tarihli bir arz-uhalde bir (...) şahsıyla bu bâbdaki yerinde bir tasdîknâme / â'zâsı taleb idilmiş bulunmasına mebni bir mûcib istiâ' müstedfî' merkûmun bâaş intikâli olan mezkûr tebligât meâlisinden tebdiiye iderek mâni' istihdâm bir hali kalmadığı / iş bu tasdîknâmenin tanzîm ve imzâ ve bir sûretinin yerine â'zâsına müttetikân karâr virildi fi 20 Haziran 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
Hasan

Belge Yüzyedi

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Ali Sedat Efendinin vu'kû istifâsına mebni mahâl kılan yerine Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Refik Ali Rıza Efendinin ve andan mahal kılan yere Estafani Efendinin ta'vinini bildiren atama beratıdır.

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Ali Sedat Efendinin vu'kû istifâsına mebni mahâl kılan yerine Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi mukavelât muharriri Refik Ali Rıza Efendinin / ve yerine de Kütahya müdde-i muâvini kalemi müdâvimlerinden Estafani Efendinin intihâb ve ta'yinlerine ve keyfiyetinin mahâllerine iş'ârına müttetikân karâr virildi fi 29 Ağustos 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Yüzsekiz**Uşak ticaret başkâtibi Ahmed Lebib Efendi hakkında hakkında keşf katibinin hazırladığı evrâkın inceleneyeğini bildiren ma'ruzatdır.**

Uşak ticaret başkâtibi Ahmed Lebib Efendi hakkında mahkeme riyâseti tarafından mevdûd 13 Ağustos 316 tarihli tahrîrâtın okutduran başkatib mûma-ileyh hakkında keşf kâtibinin / ol-emirde mahkeme bidâyet riyâseti nezâreti tahtında icrâ kılınarak tahkifât evrâkının mütâlasından sonra icâbına tezâkir olacağından keyfiyetinin riyâsetine / göre iş'ârına karâr virildi fi 29 Ağustos 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzdokuz**Uşak kazâsı ticaret mahkemesi â'zâsı ve itibârından olub vefât iden Lazari Efendinin yerine müstedfi' bulunanlardan ve Rum milletinden Yuvan zahârif ve andan mahal kılan yerlere kimlerin ta'yin olacağına daîr atama beratıdır.**

Uşak kazâsı ticaret mahkemesi â'zâsı ve itibârından olub vefât iden Lazari Efendinin yerine müstedfi' bulunanlardan ve Rum milletinden Yuvan zahârif ve mahkeme-i bidâyet / (...) olunması ve Rum Oraman oğlu Hirto ve Secad Kocadli Dimitri ve ticaret ikinci katibi Mehmed dahi (...) zade Galib Efendilerin imtihânlarının icrâsı / hakkında üç yüz on altı senesi (...) onaltıncı cumartesi günü encümen-i adli livâdan hazır bulunanlarının kendülerine ta'yinleri zımmında mahâl ticaret riyâseti ba-tahrîrât / iş'ârına karâr virildi fi 19 Ağustos 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Hasan Ali

Bu icra bir menasi ittihâbı olarak yalnız

İntihâb olunan zat-ı beray-i imtihân cânib tanzîm iderim

Taliblerin tercihen hal varakalarının celîl zadesine tanzîm

Belge Yüzon

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi başkâtibi Hacı Ohannesin işden eli çekildiğini bildiren i'lamdır.

Eskişehir kazâsı ticaret mahkemesi başkâtibi Hacı Ohannes hakkında ki nezâret celîlesinden fi 316 tarihli ve numrolu tahrîrât mütâlaa olunan tahrîrât mezkûrede götürülen nizamının alınana kadar virildiği gibi başkatib mûma-ileyh Hacı Ohannes Efendi hemân işden el çektirilerek (...) mahkeme-i / mezkûre kitâbetinde bulunmuş olan Kütahya mukavelât muharriri Refik Halil Efendinin intihâbına ve mukavelât muharriri refâkatinde mahkeme kalemi müdâvimlerinden / (...) Efendinin asâlet-i intihâb ve ta'yinlerine ve Halil Efendinin mahâl-i igrâmı vekâlet rabtının mahâl-i işârına müttefikân karâr virildi fi 29 Ağustos 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzonbir

Ta'yinlerin tarihleri ve ta'yin olacakların isimlerinin henüz tasdik olmadığını bildiren ma'ruzatdır.

İsm-î ve tarihi ta'yinleri merfûf defterde gösterilen kitabın tarihi ta'yinlerinden müddet-i mürûr itdiği halde henüz tasdik emirleri şerif-vârid itdiğinden / icray-ı icâbeti esbâbının eşgâli husûsun istinâf müdde-i umum muâvinliği tahrîrât testîr(...) karâr virildi fi 21 Teşrin-i evvel 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzoniki

Gedis kazâsı ikinci kâtibi olub merkez livâ müdde-i muâvinliği kalemine müstâhdem Hırto Efendi hakkında ba'zı şikâyet dolayısıyla tahkikât icrâsına karâr virildiğini bildiren ma'ruzatdır.

Gedis kazâsı ikinci kâtibi olub merkez livâ müdde-i muâvinliği kalemine müstâhdem Hırto Efendi hakkında ba'zı şikâyet hâvi muhâbir Sadık Abdi imzâsıyla zan sû' selâhetine / takdîm olunan istidâ' üzerine istinâf müdde-i umumiliğine şeref-vârid olan 9 Teşrin-i evvel 316 tarihli ve yedi yüz doksan beş numrolu tahrîrâtda katib / mûma-ileyhin hemân azliyle tahkikâtının icrâsı emr ve iş'âr buyrulmuş görece bu gibi me'murun adliyeden bil-tahkîk azli icâb ittirir ise de ol bâbdaki emr kılınmış olması / hasebiyle katib mûma-ileyh şâhiden azliyle hakkında tahkikât icrâsına ekseriyetle karâr virildi fi 21 Teşrin-i evvel 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Yüzonüç

Gedis Kazâsı ikinci kâtibi Hırto Efendi hakkındaki şikâyet sonucu yerine Mehmed Ali Beyin ta'vinini bildiren atama beratıdır.

Hakkında vu'kû bulan ihbâr şikâyete mebni azli dilen Gedis Kazâsı ikinci kâtibi Hırto Efendi hakkındaki icâb idilen tahkikâtın icrâ ve neticesinin karâr / rabtı zımmında mahkeme â'zâsından refâatlü Mehmed Ali Beyin müstantık husûs ta'yinine müttetikân karâr virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzondörd

Uşak kazâsı ticaret mahkemesi â'zâsı olub geçen vefât iden Lazari Efendinin yerine Uşağın Rum milletinden Hacıgün oğlu Zati Efendinin ta'vinini bildiren atama beratıdır.

Uşak kazâsı ticaret mahkemesi â'zâsı (...) olub geçen vefât iden Lazari Efendinin yerine talep olanlardan ve Uşağın Rum milletinden Hacıgün oğlu Zati / Efendinin intihâbı ve ta'vinine müttetikân karâr virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Yüzonbeş

Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Hirto Efendinin yerine imtihânla başkasının alınacağını bildiren ma'ruzatdır.

Mahâl olan Gedis kazâsı bidâyet mahkemesi ikinci kâtibi Hirto Efendinin yerine mahkeme ve istinfâk dairesi ve emrinden olub talep bulunanların celîlesinin imtihânlarının / bil-tazâk karâr virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Yüzonaltı

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Hüseyin Efendinin yerine Gedis bidâyet başkatibi sabûk Ahmed Efendinin ta'vinini bildiren atama beratıdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini Hüseyin Efendinin (...) bir takım mevkûfun ile görüştüğü ve ahvâl sairesi mahâlinden mürûd-ı evrâk tahkîkının anlaşılması / ve şu halde mûma-ileyh bekâsı câ'îz olduğundan azliyle hakkında adli tahkîkât icrâsına ve bir istihâlde hal-i münâsib diğere me'mûriyete ta'vinine ve mezkûr müstantık / eli ol açılmak muhakeme başkitâbetine ta'yini emr-i âli nezâret penahi

iktizâsından olan Gedis bidâyet başkâtibi sabûk Ahmed Efendinin ta'yinine müttetikân karâr / virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali

Belge Yüzonyedi

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendi hakkındaki vâkî' olan şikâyet üzerine akdemce hakkında tahkikâtın icrâ ve adli nezâret penahi takdîm kılınması ve başka bie me'mûriyete alınmasına dair ma'ruzatdır.

Simav kazâsı bidâyet mahkemesi müstantık muâvini İbrahim Efendi hakkındaki vâkî' olan şikâyet üzerine akdemce hakkında tahkikâtın icrâ ve adli nezâret penahi takdîm kılınmak / ihbârname emr-i haber'in müddetiyle lede-i olunan istinâf müdde-i umum uâvinliğinden fi 315 tarihli ve numrolu tahrîrât müstantık / muâvininin azliyle tahkikâtının icrâsına ve bir (...) halde diğerk bir me'mûriyete ta'yinine ekseriyetle karâr virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Resi-i sani   Reis-i evvel
Hasan Ali   Mûma-ileyh İbrahim efendinin bil-tahkîk azline dair
Biri olmadığı gibi evrâk-ı mezkûreden azl-i mûcib
Bir halde bakarak olmazda ta'yinin işbu azl
Karârıma muhâlifim

Belge Yüzonsekiz

Hakkında vâkî' olan şikâyet üzerine azline karâr virilen Simav kazâsı müstantık muâvini İbrahim Efendinin yerine Simav ikinci kâtibi İrtaki Efendinin ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Hakkında vâkî' olan şikâyet üzerine azline karâr virilen Simav kazâsı müstantık muâvini İbrahim Efendinin yerine akdemce aleyhine vukû bulan şikâyet üzerine azli dilerek / bil muhâkem zimmet iden Simav ikinci kâtibi İrtaki Efendinin ta'yinine ekseriyetle karâr virildi fi 18 Teşrin-i sani 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel
 Azl üzerine intihâb olacakların me'mûriyet sabukası
 Dercisinde bi me'mûriyete / alınması geldiği gibi
 Me'mûrun sabıkasına henüz me'mûriyetinde / tasdîk
 Veya (...) ta'yinin me'mûriyetin mezkûreye iadeside
 Muhtemel olduğundan / sahîdin diğer bir me'mûriyete
 İntihâbına mahal görülmüş ve iş bu me'mûriyete /
 Salef olan İbrahim Efendinin azlinede muhâlif bulunmuş
 Olduğundan zatâm / tahkîkâtına diğer iş bu İrtaki
 Efendinin sû' me'mûriyetine vekil olarak / götürülmesi
 (...)

Belge Yüzondokuz

Kütahya bidâyet mahkemesi icrâ mübâşirlerinden Mehmed Efendinin askere gitmesi ile yerine icrâ mübâşiri mülazımlarından Ahmed Efendinin ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Kütahya bidâyet mahkemesi icrâ mübâşirlerinden olup kendüsü yerel nezadi a'zâsıyla bera-ı ta'lim mülk askeriyeye dehâlet iden Mehmed Efendinin müddet-i gayretinde vazife-i mezkur / sahife mâaşıyla ifâ idilen üzere icrâ mübâşiri mülazımlarından Ahmed Efendinin ta'yinine karâr virildi fi 9 Kanun-ı evvel 316

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel

Belge Yüzyirmi

Simav kazâsı müstantık muâvini İrtaki Efendinin istifâsı sonucu yerine Hacı Kamil zade Fethi Efendinin ta'yinini bildiren i'lamdır

Simav kazâsı müstantık muâvinliği intihâb ve ta'yin olunan İrtaki Efendinin vukû' istifâsına mebni mahal kılan yerine akdemce merkez livâ bidâyet mahkemesi kalemiyle istifâ' / dâiresine mulazımat-i müstahdem olduğu gibi mülkicede meftûfâ-i (...) me'mûriyede bulunduğu ve mezkûr müstantık muâvinliğine ifâyı iktidârı anlaşılan /

Hacı Kamil zade Fethi Efendinin müstantık muâvinliğine intihâb ve ta'yinine müttefikân karâr virildi fi 1 Kanun-ı sani 312

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Belge Yüzyirmibir

Eskişehir müstantık muâvini Hüseyin Efendi hakkında tahkîkâtın icrâsına â'zâ mülazımı Akif Efendinin yerine ta'yinini bildiren atama beratıdır.

Hakkında tahkîkât icrâ olunmak üzere azli idilen Eskişehir müstantık muâvini Hüseyin Efendi hakkında tahkîkâtın icrâsına â'zâ mülazımı Akif Efendi / müstantık husûsu ta'yinine müttefikân karâr virildi fi 27 Kanun-ı sani 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Yüzyirmiiki

Hakkında tahkîkât icrâ olunmak üzere azl idilen Simav müstantık muâvini İbrahim Efendi hakkındaki tahkîkâtın icrâsına â'zâdan İrtaki Efendi husûsu müstantık ta'yinini bildiren ma'ruzatdır.

Hakkında tahkîkât icrâ olunmak üzere azl idilen Simav müstantık muâvini İbrahim Efendi hakkındaki tahkîkâtın icrâsına â'zâdan / İrtaki Efendi husûsu müstantık ta'yinine müttefikân karâr virildi fi 27 Kanun-ı sani 316

Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Hasan Ali

Belge Yüzyirmüç

Derviş Efendinin fazla para aldığına dair incelenen evrakın doğru çıktığını ispath bir şekilde bildiren i'lamdır

Kütahya bidâyet mahkemesinin şuhûd sâbıka hâsılâtından pûl (...) bir hayli ve miktar ve mâl müste'dî teslimatı vukuû bulduğundan / ve masalat ve ifadenin teslîminin idilmesi

zımında mezkûr pûlların ahzı ve sarfından mes'ûl bulunan mahkeme-i mezkûre başkâtibi Derviş / Efendi aslı bil-defaât takribât ifâ kılınmış ise de el-yevm taslimini idilmediğinden mûma-ileyhin ne zâman idâresine â'id hâsabının / bil-emr veya zuhûr idecek zimmet (...) heman teslim-i hizmet itdirilmesi ve yine te'hîrât ve vukuû getirilecek olur ise / hakkında muâmele-i kânunun ifâsı zımında işbu mezkûrenin müdd-i umum muâvinliği me'mûriyetine emr ve havâle buyrulması hakkında / muhâsebenin miktar kılan makâm-ı âlîyesine olan 9 Kanun-ı evvel 317 tarihli ve toksan bir numrolu mezkûresi 27 Kanun-ı evvel 317 / tarihinde evcümence görmeğle mutâlaa olundu encümene âid muâmele biadı ifâ olunmak üzere evvel emrde başkâtib (...) / yollanması tesvîye itdiği pûl miktâr secelesinin ve birinci ay hâsılâtını tesvîye itmemiş bir katibe bir ay için pûl îtâsı / muhâsebeyeye mecbûr iden hâlen ne iddiğü bilinmek üzere muhâsebecilik makâm ve alasından sorulmasına bil-ifâ / karâr virildi fi 27 Kanun-ı sani 317 Müdde-i umum muâvini Reis-i sani Reis-i evvel

Ol mahal lüzûmunda iken bu taktire riâyet olmadığı gibi bedel sekiz (...) (...) /olmadığı muhâsebe-i livâca mâlûm iki yüz miktar beyân mâlûmât olduğu isbâtı

Belge Yüzyirmidörd

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendinin ve Şakir, Ahmed, Bekir, Artini Efendilerin Ankara Vilâyeti istînaf hukuk mahkemesine azâ istenmeleri ile ilgili ma'ruzatdır.

Eskişehir kazâsı bidâyet mahkemesi başkâtibi Ahmed Efendinin cedîdnâmesi (...) tahsîl me'mûrun alınmasına mebni mahal yerine mübâşirinin / ta'yin ve iğrâmı ancak riyâsetine kazâ ba mahkeme mezkûre riyâsetinden vârid olan 29 Kanun-ı sani 317 ve altı yüz elli iki / numrolu tahrîrâtda iş'âr ve fi 12 (...) 317 târihli telgrafda te'sir idilmekle kitâbet mezkûreye talep bulunan mahkeme-i mezkûre / mukavelât muharreri Şakir ve müstantık muâvini sabuk Ahmed ve Uşak müstantık muâvinliğinden açıkda kılan Bekir ve sabuk kâtib-i sani / Artin Efendiler Ankara Vilayeti istînaf hukuk mahkemesi kayd kitâbetinden Mustafa Nuri beg zâde Ferid begin â'zâ istemiş / oldukları istidâ'lar encümenlerce mütâlaa olunarak bunlardan mûma-ileyh hâ'iz olduracakda heyet-i muharrerinden istihsâl / idüb istidâa'sına bir i'zâ â'zâ eylediği şahâdetnâmesiylede kifâyet ve ehlîne mersûk bulunduğu cihetle diger taliblere mercîh /

görülmekle mûma-ileyh Ferid begin mezkûr baş kitâbeti keyfiyetinin muhâsebe-i livâ ve mahal-i riyâsetine iş'ârına mûma-ileyhin / ser-beân-ı mahal me'mûriyetiyle iğrâmına karâr virildi fi 23 Zi'lka'de 319 ve fi 21 Şubat 317

Müdde-i umum muâvini   Reis-i sani   Reis-i evvel mahkeme-i bidâyet
Kütahya

Belge Yüzyirmibeş

Kütahya istifâ mahkemesiyle müdde-i umumilik kaleminin aldığı maaşın incelendiği ma'ruzatdır.

Fi 12 Kanun-ı sani 335

Kütahya istifâ mahkemesiyle müdde-i umumilik kalemi muâmelatında (...) banaz işbu te'zîre merbût bu sırada / muharrer evrâk mezzâ-yı bendlik muvâffak (...) olduğu bilittifâk anlaşılmiş ve biddemâ vukûu bulmak serkebâtın dahi tesbit / mezkûre dâiresine vukûu bulmuş olduğunu el-yevm tevdî' idilmeyen beşyüz elli dörd guruşlı şûhur mütabâkı için dahi şehri / elli beşer guruşun yüz elli guruşuyla mubâen bin yüz dörd guruşun kazâ-i tahsilâtına encümence icâb iden / sûalnâmenin istiâli zimmında nazâret celilesi â'zâ olunmak üzere müdde-i umumilige tevdî'ne karâr virildi fi 12 Kanun-ı evvel 332

Belge Yüzyirmialtı

Celil Efendinin yerine vekâleten ta'yin olunan Nuri Efendinin aldığı maaşın ne kadar olduğunun araştırıldığını gösteren ma'ruzatdır.

Fi 25 Zil-hicce ve fi 5 Teşrin-i sani 330

Evvelce mübâşir Celil Efendinin yerine vekâleten ta'yin olunan Nuri Efendinin şimdiye kadar mübâşir mûma-ileyh mâaşından (...) / mübâlaanın ahziyle ifâ-ı vazife itmekde ise de me'mûrun silâh altına alınan me'mûrdan üç yüz guruş kadar / maaşının tam olarak (...) muvaffâkiyetden mevkî-i icrây-ı def'i olunan ta'limat ifâdatından bulunmuş olduğundan mûma-ileyh / ahzine virilmiş olması iş bu iddiasından ihbarın evvelce silah altına alınan müdde-i umum kâtibi Burhan ve üçüncü hıfz zabt katibi / Ali Efendilerin maaşlarından (...) naklen mübâlaadan tesvîye idilmek üzere bu mubaşir (...) icrâtle

istinâf kalemi / umur-u tahrîrâtın istihdâmına ve keyfinin ol bâbda muhasebe-i livâyâ ma'lûmâtı â'zâsına müttefikân karâr virildi

Belge Yüzyirmiyedi

Gedis bidâyet mahkemesi basın kâtibi Nuri Efendinin Gedis mahâl idaresince ba'zı esbâbdan dolayı red idilmesinden dolayı ta'yininin incelenmesini bildiren ma'ruzatdır.

Gedis bidâyet mahkemesi basın kâtibi Nuri Efendinin kanunen irâde-i sene mecrûr olduğu halde tahdimine kadar / irâde-i senede ahvâlden ihrâç idilerek bil-kefil istihdâm olduğu mahâl müdde-i umum muâvinliği vekâletine mevdûd / ifâdatnâmede beyân ve iş'âr olduğu müdde-i umumun (...) keyfin mahâl riyâsetinin bil-tahkîk evvelce ibrâz / itdiği keyfinin Gedis mahâl idaresince ba'zı esbâbdan dolayı red idilmesinden ve diğer kefil görüŖeceđi / zairede (...) (...) arkasına son olarak el-yevm avdedden intihâbından / kefil dairede müddeti (...) ise de (...) olan (...) / bir gerekçeden mahâl o(...) (...) bil-kefil istihdâmı ayrılacağı emirler bu cihetle katib mûma-ileyh hemân işden el çekilerek (...) / bir mes'ul (...) â'zâ iderek (...) tarafından kefil dahi idemediği halde diğerinin / ta'yini zimmında kifâyet iş'ârı müddeti tarafından kefil idare ittirdiği takdirde / iş bu mübaşirin atdırılarak neticesinde irsâl lüzûmuna mahâl riyâsetine iş'âr (...)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TANITILMASI
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

3.1.108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN TANITIMI

108 numaralı Kütahya şer'iyye sicil defteri 48 varak ve 127 belgeden oluşmaktadır. Yaklaşık olarak 19*54 boyutlarında olan 108 numaralı Kütahya şer'iyye sicil defterindeki belgeler sonradan numaralandırılmış olup bazı belgeler kronolojik sırayı takip etmemektedir. Yazının sık sık değişmiş olması birkaç katibin elinden çıktığını göstermektedir.

Bu defterdeki belge türleri çoğunlukla i'lam, ma'ruzat, atama beratı ve mazbatadan oluşmaktadır. Defterde bir hırsızlık bir cerh ve katl davası olup diğer belgeler mahkemeye atanan görevlileri ve maaşlarının miktarını, görevden alınan katiplerin hangi sebeplerle işten el çektirildiğini anlatıp karara bağlamaktadır.

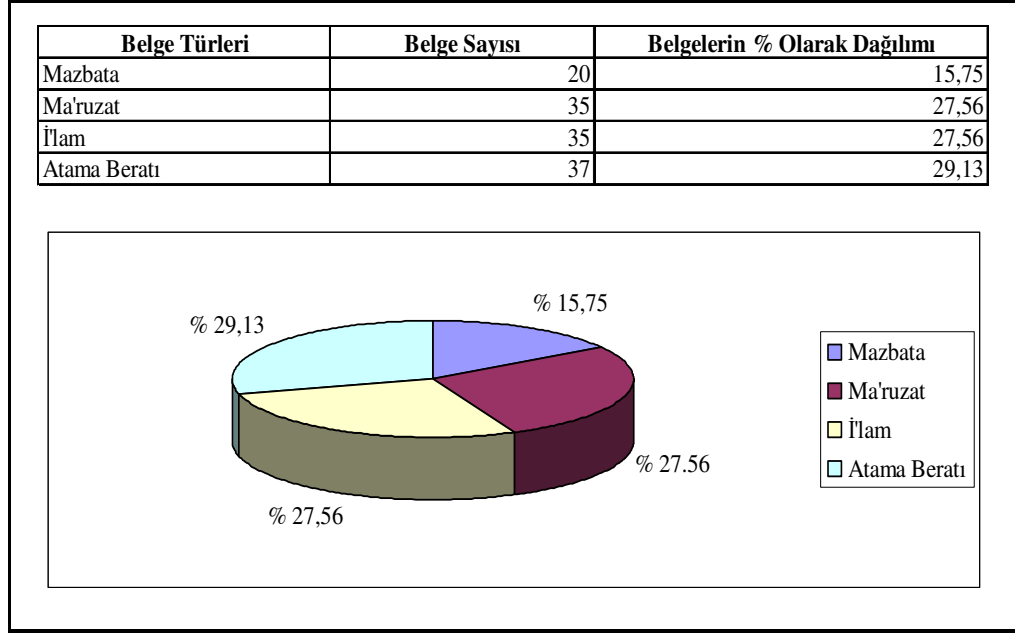
Diğer taraftan sicilde katib değişikliği fazla olduğundan yazı tipi sık sık değişmiş rika kırması, talik ve talik kırması kullanılmıştır. Bunun yanında bazı belgelerde kullanılan kalemin kalın uçlu olması bazı belgelerde ise çok fazla karalama yapılması nedeniyle okunmada güçlük çekilmiştir. Ayrıca belgelerin satır aralarına daha sonradan eklemeler yapıldığı görülmüştür.

Defterin fiziki yapısı ile ilgili fazla bilgiye sahip olmamakla birlikte fotokopilerde özellikle alt kısımların karanlık çıkması, kimi sayfalarda fotokopinin alt sayfaya yansımış olması bazı sayfalarda ise kalemin çizgi şeklinde iz bırakması nedeniyle okunurken güçlük çekilmiştir.

3.2. 108 NUMARALI KÜTAHYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.2.1. Sicilde Geçen Belge Türleri ve Dağılımı

Bu çalışma Kütahya'ya ait son Şer'iyye sicil defteridir. Bu sicil içerik olarak çoğunluğunu atamalardan oluşturmaktadır bu sebeple belge çeşitlerinden atama beratı daha fazladır. Bunun yanı sıra bir katl ve cerh birde hırsızlık davasının görüldüğü ve sonuca bağlandığı i'lam bulunmaktadır. Bunların dışında ma'ruzat ve mazbata kayıtları da vardır. Sicilde yirmi adet mazbata, otuz beş adet ma'ruzat, otuz beş adet i'lam ve otuz yedi adet atama beratı bulunmaktadır.

Tablo 3.1: Sicilde Geçen Belge Türleri ve Yüzdeler Dağılımı

3.2.1.1. Ma'ruzatlar

Maruzat kelime anlamı olarak bir maruzatını açıklama şikayet bildirme anlamındadır.

Bu sicilde geçen ma'ruzlar 20 adet olup genel olarak mahkemeye atanacak görevlilerin bildirilmesi veya işten el çektirilmesi ile ilgilidir. İşten el çektirmeler genel olarak, gelen şikayetler ve zimmete para geçirme sebebi ile olmuştur. Bu durum ise Osmanlılarda adaletin iyi işlediğinin göstergesidir.

Örneğin; yetmiş beşinci belge de Sırtaboz Mustafa Efendinin zimmetine para geçirmiş ve bu olayın öğrenilmesi üzere işden çıkarılarak yerine başkası ta'yin edilmiştir.

3.2.1.2. İ'lam

İ'lam kelime anlamı olarak bildirme, anlatma anlamına gelir. Hukuki olarak ise; davanın mahkemece nasıl sonuca bağlandığını gösteren belgedir⁷².

Bu sicilde bulunan otuz beş adet i'lam genel olarak bildirilen şikayetlerin değerlendirilmesi ve ta'yin olunacakların imtihana alınması ile ilgilidir. Bu i'lamların bir tanesi Kütahya'nın Uşak ilçesinin Banaz köyünde meydana gelen bir hırsızlık davası bir diğeri de yine Uşak'ta meydana gelen kız kaçırmaya teşebbüs edilmesi sonucu meydana gelen yaralama ve öldürme davaları ile ilgilidir.

Örneğin belge altı da Uşağın Banaz köyünde on beş işçi yolma tarlasında çalışmakta iken iki şahsın gelerek tarlada çalışan bir kadını kaçırmaya kalkması üzerine meydana gelen kavgada kız kurtarılmış fakat iki kişinin ölümü iki kişinin yaralanması söz konusu olmuştur. Bunun üzerine mahkemeye başvurulmuştur. Olay esnasında orada bulunan şahısların hepsinin ifadeleri tek tek alınmış ve dava karara bağlanmıştır.

3.2.1.3. Berat

Beratin bir adı da nişandır. Osmanlı diplomatiğinde padişah tarafından bir memuriyete tayin, bir şeyin kullanılma hakkı, bir ayrıcalık veya bir şeyden muaf tutulduğunu gösteren ve üzerinde padişahın tuğrasını taşıyan belgelere denir ve beratlı kelimesi müsaadeli, imtiyazlı anlamındadır⁷³. Kazalara gönderilen beratlar kadı tarafından deftere kaydolunur, ancak padişahın tuğrası bulunmazdı.

Belgede bulunan otuz yedi adet beratın hepsi kadıların vermiş olduğu atama beratıdır. Atamalar ise görevde bulunan memurun vefatı, memurun başka şehre atanması sonucu yerine başka birinin görevlendirilmesi yada askere giden memurun yerine vekaleten bakacak bir başka şahsın atanmasını bildirmektedir.

Örneğin belge yüz on dokuzda baktığımızda Kütahya bidâyet mahkemesi icrâ mübâşirlerinden Mehmed Efendinin askere gitmesi ile yerine icrâ mübâşiri mülazımlarından Ahmed Efendinin ta'yin edilmiştir. Boşalan memurluklar geçici bir sürede olsa boş kalmamış yerine hemen bir başkası göreve getirilmiştir.

⁷² Kütükoğlu, a.g.e., s. 345.

⁷³ Kütükoğlu, a.g.e., s.124.

3.2.1.4. Mazbata

Mazbata kayıtları defterimizde 20 adet olup bunlar genelde mahkemede incelenmesini istedikleri konuların görüşülmesini talep etme şeklinde kayda alınmıştır.

Örmeğin belge seksen sekizde Kütahya da Ahmed Beyin işlerinde göstermiş olduğu güzel hali üzerine kendisine mazbata tanzim edilerek takdir edildiği bildirilmiştir.

Tablo 3.2: Sicilde Bahsi Geçen İdari Birimler

Sıra No	Kazâ	Nâhiye	Karye
1	Merkez	Altuntaş	
2	Gedüs	Eğri göz	
3	Merkez	Tavşanlı	Gümüş, İsa
4	Merkez		Dumanlı
5	Eskişehir		
6	Simav		
7	Uşak	Karahallı	
		Ulubey	Kayalıcakır
		İkisaray	
		Banaz	Karagül
		Kayakula	Aradağlı
8	Eşme	Çal	Bekirli
			Üçkapı

3.3. SOSYAL YAPI

Bu sicil genel itibarıyla memur atama ve maaş bilgilerini içermektedir. Bu nedenle sosyal yapı ile ilgili ayrıntılı bilgiye ulaşamamakla birlikte mahkemelerde Gayrimüslimlerinde⁷⁴ Müslimler gibi katip ve başkatipliklerde çalışma imkanı bulunduğu görülür. XIX. yüzyıldaki değişimin bir sonucu olarak Osmanlı Devletinin Müslim ve Gayrimüslim tebaa arasında herhangi bir ayırım gözetmediği ve tebasına eşit hak ve imtiyazlar verdiği anlaşılır.

Mahkemelerde çeşitli görevlerde çalışan memurların zaman zaman işten uzaklaştırıldıkları görülür. Görevden uzaklaştırılma sebeplerine bakıldığında yoğunluğun şikayet ve zimmete para geçirme hadiselerinden kaynaklandığı anlaşılır.

⁷⁴ Bkz. Belge 31, 34, 35, 39, 42, 43, 44, 46, 57, 61, 63, 67, 71, 72, 74, 77, 78, 82, 90, 91, 92, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 120, 122.

Diğer taraftan Osmanlı devletinde soyadı ile ilgili uygulama bulunmadığı için kişiler baba adları ile (Muhtar oğlu Hüseyin Bin Mustafa)⁷⁵ ya da lakap ile (Gül Ali)⁷⁶ anılmaktadır. Bu lakaplar çeşitli sınıflara ayrılabilir. Bunlar: mesleki, dini, askeri veya kişinin kendisiyle ilgili lakaplardır. Meslekle ilgili olan lakaplar şunlardır: Sobacı, terlikçi, muhtar, tabib v.s. Dini lakaplar : Molla, hacı, derviş, hafız v.s. Askeri lakaplar : Binbaşızade, yüzbaşı, piyade, çavuş, kumandan v.s. Bundan başka kişinin bedensel yapısı ile ilgili lakaplarda mevcuttur. Topal, koca, solak. Yine kişilere benzetme yapılarak takılan lakaplarda vardır. Bunlar : Sırtapoz, çakal, havacıdır.

Belgede geçen Müslim erkek ve kadın ve Gayrimüslim isimleri tablo 4'te gösterilmiş olup yüzdelik dilim olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3.3: Sicilde Adı Geçen Müslüman Erkek İsimlerinin Dağılımı

Sıra No	İsim	Kaç Defa Yer Aldığı	Sıra No	İsim	Kaç Defa Yer Aldığı
1	Abdal	1	45	İbrahim Edhem	2
2	Abdi	3	46	İbrahim Ragıb	1
3	Abdurrahman	1	47	İsmail	1
4	Abdül Hafız	1	48	İsmail Hakkı	3
5	Abdülkadir	2	49	İsmail Saki	1
6	Abdürrahim	2	50	Kamil	5
7	Agab	1	51	Kazım	4
8	Ahmed	27	52	Mahmud	1
9	Ahmed Burhan	2	53	Mehmed	12
10	Ahmed Habib	2	54	Mehmed Ali	5
11	Ahmed Kadir	1	55	Mehmed Emin	1
12	Ahmed Lebib	3	56	Mehmed Erşad	1
13	Ahmed Necati	1	57	Mehmed Fahri	2
14	Ahmed Rıza	2	58	Mehmed Raşid	1
15	Ahmed Şakir	1	59	Mustafa	19
16	Ahmed Tayyib	2	60	Mustafa Nuri	1
17	Akif	6	61	Mustafa Rüşdü	2
18	Ali	7	62	Nafiz	2
19	Ali Osman	1	63	Nuri	4
20	Ali Rıza	2	64	Osman	4
21	Ali Said	1	65	Osman Nuri	2
22	Ali Sedat	1	66	Ömer	7
23	Aziz	1	67	Ramazan	1
24	Bekir	4	68	Rami	1

⁷⁵ Bkz.Belge 5.

⁷⁶ Bkz.Belge 6.

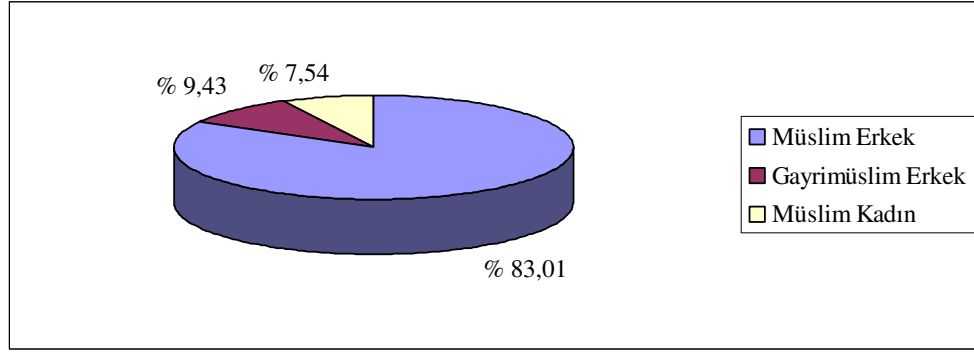
Tablo 3.3: (Devam) Sicilde Adı Geçen Müslüman Erkek İsimlerinin Dağılımı

25	Burhan	1	69	Refik	1
26	Cafer	5	70	Refik Halil	3
27	Celil	2	71	Refik Hasan	1
28	Cemal	2	72	Refik Hasan Hüseyin	1
29	Cemil	1	73	Refik Mehmed Nuri	1
30	Derviş	6	74	Refik Sadık	1
31	Edhem	14	75	Remzi	1
32	Ferid	2	76	Rıfat	1
33	Fethi	1	77	Rıza	5
34	Galib	5	78	Sadık	4
35	Hakkı	5	79	Said	1
36	Halid	2	80	Sami	2
37	Halil	10	81	Seyid Ahmed	1
38	Halil İbrahim	2	82	Süleyman	2
39	Hasan	9	83	Süleyman Sıtkı	2
40	Hasan Ali	11	84	Şaban	2
41	Hasan Sıdkı	1	85	Şakir	3
42	Hayri	1	86	Şerif	1
43	Hüseyin	5	87	Şükrü	1
44	İbrahim	19	88	Tevfik Halil	1

Tablo 3.4: Sicilde Adı Geçen Müslim Kadın-Erkek ve Gayrimüslim Erkek İsimlerinin Grafikselsel Dağılımı

Sicilde Adı Geçen Müslim Erkek İsimleri			
Sıra No	İsim	Sıra No	İsim
1	Abdal	45	İbrahim Edhem
2	Abdi	46	İbrahim Rağıb
3	Abdurrahman	47	İsmail
4	Abdül Hafız	48	İsmail Hakkı
5	Abdülkadir	49	İsmail Saki
6	Abdürrahim	50	Kamil
7	Agab	51	Kazım
8	Ahmed	52	Mahmud
9	Ahmed Burhan	53	Mehmed
10	Ahmed Habib	54	Mehmed Ali
11	Ahmed Kadir	55	Mehmed Emin
12	Ahmed Lebib	56	Mehmed Erşad
13	Ahmed Necati	57	Mehmed Fahri
14	Ahmed Rıza	58	Mehmed Raşid
15	Ahmed Şakir	59	Mustafa
16	Ahmed Tayyib	60	Mustafa Nuri
17	Akif	61	Mustafa Rüştü
18	Ali	62	Nafiz
19	Ali Osman	63	Nuri
20	Ali Rıza	64	Osman
21	Ali Said	65	Osman Nuri
22	Ali Sedat	66	Ömer
23	Aziz	67	Ramazan
24	Bekir	68	Rami
25	Burhan	69	Refik
26	Cafer	70	Refik Halil
27	Celil	71	Refik Hasan
28	Cemal	72	Refik Hasan Hüseyin
29	Cemil	73	Refik Mehmed Nuri
30	Derviş	74	Refik Sadık
31	Edhem	75	Remzi
32	Ferid	76	Rıfat
33	Fethi	77	Rıza
34	Galib	78	Sadık
35	Hakkı	79	Said
36	Halid	80	Sami
37	Halil	81	Seyid Ahmed
38	Halil İbrahim	82	Süleyman
39	Hasan	83	Süleyman Sıtkı
40	Hasan Ali	84	Şaban
41	Hasan Sıdkı	85	Şakir
42	Hayri	86	Şerif
43	Hüseyin	87	Şükrü
44	İbrahim	88	Tevfik Halil

Sicilde Adı Geçen Gayrimüslim Erkek İsimleri			
Sıra No	İsim	Sıra No	İsim
1	Artin	6	Ohannes
2	İrtaki	7	Secat
3	Hirto	8	Dimitri
4	Lazeri	9	Oraman
5	Zati	10	Agob
Sicilde Adı Geçen Müslim Kadın İsimleri			
Sıra No	İsim	Sıra No	İsim
1	Ayşe	5	Gül
2	Cennet	6	Gülistan
3	Emine	7	Güllü
4	Fatma	8	Gülsüm

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Şer'iyeye sicil defterleri hem merkezden gelen emirlerin suretlerinin kaydolunduğu hem de yerel mahalde yaşananları, halkın durumunu kayıt altına alması bakımından Osmanlı Kültür ve Medeniyetinin aydınlatılmasında son derece önemli bir yere sahiptir. Osmanlı Devletine ait bütün arşiv belgeleri içinde siciller yerel kayıtlar olduğu için daha detaylı bilgiler içerir.

Osmanlı Devletinin idari, sosyal, iktisadi, siyasi ve dini yapısını ortaya çıkarırken şer'iyeye sicilleri incelenmeden sağlıklı bir sonuca varmak mümkün değildir.

Değerlendirmesini yapmaya çalıştığımız 108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicil Defteri içerdiği dönemle ilgili Kütahya ve Osmanlı Devletinin genel durumu hakkında sınırlı da olsa önemli bilgiler vermektedir.

108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicil Defterinin belgelerinin bazı sayfalarında kalın uçlu kalem kullanılması bazı sayfalarının ise alt kısımlarının üzerinde çizgi şeklinde iz olması nedeniyle okunamamıştır. Fakat bunların okunamaması konu bütünlüğünü bozmamıştır. Ancak bazı Gayrimüslim isimlerinin okunamaması çalışmamızın sağlıklı olmasını gölgelemiştir.

Bu çalışmanın %15'i mazbata, %27'si atama beratı sureti, %29'u ilam, %27'si ma'ruz'dan oluşmaktadır. Bu defterde görülen davaların biri hırsızlık diğeri kız kaçırma esnasında çıkan olay sonucu cerh ve katl diğeri ise atama ve maaş bildirim kayıtlarıdır.

108 Numaralı Kütahya Şer'iyeye Sicil Defterinin belge çeşitlerinin az olması sebebiyle Kütahya'nın mahalli özellikleri, idâri yapısı ve sosyal yapısı hakkında oldukça sınırlı bilgiler elde edilmiştir.

EKLER

Ma'ruzat Örneği:

بسم الله الرحمن الرحيم

۹۷۷ هـ قریباً بیست و پنج روز قبل از وفات حضرت امیر محمد باقر علیه السلام در وقت
 وضو با شهادت ابراهیم و محمد خدیو و سایر اعیان و اولاد و اهل بیت علیهم السلام در آنجا
 منی و خطباتی نمودند و در آنجا حضرت امیر محمد باقر علیه السلام را شهادت دادند و در آنجا
 در وقت وضو و سایر اعیان و اولاد و اهل بیت علیهم السلام در آنجا شهادت دادند
 و در آنجا شهادت دادند و در آنجا شهادت دادند

تحریر علی بن محمد
 ۹۷۷ هـ قریباً بیست و پنج روز قبل از وفات حضرت امیر محمد باقر علیه السلام

Mazbata Örneği:

بسم الله الرحمن الرحيم
 قریباً بیست و پنج روز قبل از وفات حضرت امیر محمد باقر علیه السلام در وقت
 وضو با شهادت ابراهیم و محمد خدیو و سایر اعیان و اولاد و اهل بیت علیهم السلام در آنجا
 منی و خطباتی نمودند و در آنجا حضرت امیر محمد باقر علیه السلام را شهادت دادند و در آنجا
 در وقت وضو و سایر اعیان و اولاد و اهل بیت علیهم السلام در آنجا شهادت دادند
 و در آنجا شهادت دادند و در آنجا شهادت دادند

تحریر علی بن محمد

SÖZLÜK

A

Adfî	: Adâlete mensup, adâletle ilgili
Adliye	: Mahkeme yargılama işleri ile uğraşan daire
Ahlat	: (daha veya en çok) 1.karışan şeyler 2.insanın vücudunda fazladan var olan dört unsur veya usare : kan, salya, safra, dalak
Ahvâl	: Oluşlar, buluşlar, durumlar
Ahz	: Alma, kabul etme
Ahz-ı mevki'	: Yer alma
Ahz-ü kabz	: Kendine mal edinme, istimlak
Akdem	: İlk önce. Önceki daha önceki
A'lâm	: 1.Bayrak, sancaklar 2.Sınır işâreti 3.Yüksek dağlar 4.Kaîbe başkanları 5.Has isimler
Al-el-usûl	: Yol yordam gereğince
Âlî, aliye	: 1.Âlete mensup, âletle ilgili 2.Yemin edici, eden
Arz-ı hâl	: "Halin bildirilmesi", ne halde bulunduğunu bildirme; dilekçe
Atî	: 1.Gelecek gelen (kişi veya şey) 2.Gelecek zaman istikbal 3.Önde aşağıda
Avdet	: Geri gelme, dönme dönüş
A'zâ	: Organlar üyeler
Azl	: İşden çıkarma, yol verme

B

Ba'de	: Sonra
Ba'de-l-icrâ	: Yapıldıktan sonra
Ba'del-ifâ	: İfa edildikten sonra yapıldıktan sonra
Bâlâ	: 1.Yukarı yüksek üst yüce 2.Boy
Bâ-mazbata	: Mazbata ile
Becâyiş	: Değişme, karşılıklı yer değiştirme
Beka	: Devam sebat, evvelki hal üzere kalmak, bâkilik

Berâat	: Fazilet, meziyet, olgunluk, iyilik, güzellik
Ber-vech	: Olduğu gibi olarak
Ber-vech-i bâlâ	: Yukarıda olduğu gibi
Beyân	: 1.Anlatma, açık söyleme, bildirme 2.Belâgat ilminin, hakikat, mecâz, teşbîh, istiâre gibi bahislerinin öğreten kısmı
Bidâyet	: Başlama başlangıç
Bî-kes	: Kimsesiz
Bi-l-îcâb	: Lazım olduğu için, gerekli görüldüğü için
Bi-l-imzâ	: İmzâ ederek imzâlanarak
Bi-l-iş'âr	: Yazı ile bildirerek
Bi-l-ittifak	: Beraberce uyuşarak, el birliğiyle, oy birliğiyle
Bi-l-keşf	: Keşfederek, açarak, meydana çıkararak
Bi-t-tevkîf	: Tevkîf edilerek, tutuklanarak

C

Caiz	: İşlenilmesinde cevaz olan, işlenilebilir olur
Cânib	: 1.Taraf, cihet, yan 2.Yan
Cârih, câriha	: 1.Cerh eden, yaralayan 2.Çürüten
Cedîd, cedîde	: 1.Yeni, kullanılmamış 2.Pek az zamandan beri bilinen veya mevcûd olan 3.Acemlerin kullandıkları bir vezin
Celb	: 1.Çekme çekiş kendine çekme 2.Yazı ile çağırma
Celîle, celîl	: Büyük ulu(Vezir veya müşîrlere ve onların daîrelerine hitaben yazılırdı. Bu rütbeden aşağı olanlarada “behiyye”, “aliye” şeklinde hitab edilirdi)
Cerh	: 1.Yaralama, yaralanma 2.Çürütme;mec. Kabul etme
Cihet	: 1.Yan, yön, taraf 2.Yüz, yer 3.Sebeb vesile, bahane, ilgili 4.Vazife, hizmet 5.Elcaf maaşı

D

Dâhil	: İç, içeri, içinde, içeri girmiş
Dâhile	: 1.Bir şeyin iç yüzü, içi, iç düşüncesi 2.Önek
Defâtir	: Defterler, birlikte dikilmiş kağıtlar

Defter-dâr	: 1.Bir vilayetin para işlerini idâre eden kimse 2.(eskiden) Mâliye vekiline verilen unvan
Delâil	: Delâlet edilen şeyler
Derc	: 1.Sokma, arasına sıkıştırma 2.Gazeteye yayma 3.Toplama, biriktirme
Der-kâr	: 1.Malum, aşikar, bilinen, belli 2.İşde, iş üzerinde bulunan
Der-miyân	: Ortada, orada
Der-saâdet	: İstanbul
Duhûl	: İçeri girme, içine girme

E

Ehemmiyet	: 1.Pek mühim olma, değerlilik *önem 2.Dikkat nazırına çekiş 3.Kıymet değer
Ekseriyyet	: Ekser olma hâli, pek çok olma; çokluk; en büyük kısım; yarısından çoğu
El-yevm	: Bugün bugünkü günde; hâlâ, henüz, şimdi, şu anda, şimdiki zamanda
Emr	: 1.İş buyurma, buyruk, buyrultu 2.İş, şey, husus, vâkıa, hâdise
Encümen	: Cemiyet, meclis, şûrâ, komisyon; takım
Esbâb	: Vâsıtalar, lâzımlar
Evvel	: 1.Önce ilk birinci ibtidâ, başlangıç 2.Eski geçmiş zamanda

F

Fâide	: 1.Fayda, menfaat, kâr, kazanç 2.Ümit hayır işe yarama
Fasıl	: Fasleden, ayıran bölen
Fezâ'	: 1.Ucu bucağı bulunmayan boşluk, Dünyanın sonsuz olan genişliği 2.Geniş ova, geniş saha, yer alan

G

Gavga	: 1.Kavga, dövüşme, vuruşma, gürültü 2.harb savaş
--------------	---

H

Hâfe	: 1.Kenar sâhil kıyı 2. İki veya daha çok sathın, bir zaviye teşkil ederek birleşmesinden meydana gelen uzunlamasına beşiklik
Hakir	: itibarsız, değersiz, âdi, aşağı, bayağı
Hâmil	: 1.Yüklü 2.Gebe 3.Hâiz 4.Sâhip mâlik 5.Taşıyan götüren 6.Uhdesinde bir poliçe bulunan
Hâric	: 1.Dış dışarı 2.Dışarı çıkan dışarıda dışta 3.Hiç ilgisi olmayan kimse
Haseb	: Baba tarafından gelen şeref, âsillik, soy temizliği
Hâvî	: İhtiva eden içine alan, şamil toplayan kaplayan
Hevâdî	: 1.Hidayet edenler doğru yol gösterenler 2.Kılavuzlar rehberler
Hey'et-i mahsûsa	: Husûsi olarak meydana getirilen kurul
Hitâm	: 1.Son nihâyet 2.Bitme tükenme 3.Mührün basıldığı kağıttan kalan iz
Hulâsa	: 1.Bir şeyin sözün özü 2.Hesap bilançosu
Hurûc	: Çıkış, çıkma, dıları çıkma, ayaklanma
Hüsn-i Hâl	: Davranış güzelliği iyi hâl; bir kimsenin yaşantısında kötü bir durum bulunmaması

İ

Îade	: 1.Geri gönderme, gönderilme, geri çevirme 2.Eski haline getirme 3.Karşılık yapma
Îâşe	: 1.Yaşatma 2.Geçindirme, geçindirilme besleme
İbka'	: 1.Bâki, daim, devamlı sürekli kılma 2.Yerinde evvelki halinde bırakma 3.Sınıf geçememe
İbra	: Berî kılma, berâet etme temize çıkarılma aklama
İbrâz	: Meydana çıkma gösterme
İbtidâi	: 1.İlke ilgili, ilke mensup, ilk derecede 2.Ham işlenmemiş
İcrâ	: 1.Akıtma akıtılma 2.Yapma yerine getirme, bir işi yürütme 3.Borçlunun alacaklıya karşı ödemekle mükellef bulunduğu bir şeyi; adli bir teşekkül vâsıtasıyla te'min etme
İfâ	: 1.Ödeme yerine getirme 2. Bir işi yapma 3.İş görme

İfâde	: 1.Anlatma anlatış 2.Kitaplara yazılan önsöz
İgrâm	: Borç ödetme
İhzâr	: 1.Hazırlama hazır etme edilme 2.Huzûra getirme, birinin mâhkemeye devet olunması
İkdam	: 1.Gayret ve sebatla çalışma devamlı çalışma 2.İlerleme
İkmâl	: 1.Kemâle erdirmeye, tamamlama bitirme 2.Eksiği doldurma
İkrâ'	: Okutma
İkrâh	: 1.Birine zorla iş yaptırma 2.İğrenme, tikslenme
İktizâ'	: 1.Lâzım gelme, gerekme 2.Lazım getirme gerektirme 3.İhtiyaç gereklilik 4.İşe yarama
İltihâb	: 1.Alevlenme tutuşma 2.Vücudun bir tarafına kan hücumuyla, oranın şişip kızarması *yangı
İnkıyâd	: Boyun eğme; kendini teslim etme
İrsâl	: 1.Gönderme gönderilme, yollanma 2.Salıverme koyverme
İstîdâ	: Birinin yanına bırakma; bir şeyi saklamak üzere bir adama emanet etme
İstîfa'	: Tamamiyle alma, alınma ödetilme
İstimâ'	: Dinlemeler, dinlenilmeler, istemeler, istenilmeler
İstînâf	: 1.Yeniden başlama 2.Bidâyet mâhkemesinde verilen hükmün bir üst mâhkemeye başvurarak feshini isteme 3.Sözün başlangıcı, söz başlangıcı
İstintâk	: 1.Nutka getirme birini söyletmek isteme 2.Sorguya çekme
İş'âr	: Yazı ile bildirme haber verme
İ'tâ	: Verme verilme, ödeme
İttifak	: Birleşme, uyuşma, sözleşme
İttihâm	: Töhetli olma suçlu olma
Îzâh	: Açık, apaçık anlatma, *açıklamalar
Î'zâm	: Yollama, gönderme

K

Kal'a-bend	: Kaleye bağlanmış, bir kale içinde yaşamaya hüküm giymiş olan
Katib	: Kitâbet eden yazan, yazıcı, usta yazıcı

Katl	: Öldürme
Kazâ	: 1.Olacağı ezelden Cenab-ı Hak tarafından takdir olunan şeylerin vukua gelmesi 2.Dâvâları görme işi, hüküm, hüküm verme, kadılık vazifesi, bir kadının hükmü altındaki yer 3.İstemededen yapılan ve elden çıkan zararlı iş 4.Kaymakamlık ilçe
Kerime	: 1.Âyet 2.Kız evlat
Keyfiyyet	: 1.*Nitelik 2.Bir şeyin iyi veya kötü olması ciheti 3.Bir ismin müzekker veya müennes olması hâli 4.Bir hadisenin geçişi 5.Madde husûs iş 6.Cins
Kıt'a	: 1.Parça bölük 2.Ârâzi, memleket, ülke
Kifâyet	: 1.Yetiştirme, el verme, yeterlilik 2.İktidâr, yararlılık
Kitâbet	: 1.Yazı yazma, bir maddeyi kaîdelerine uygun şekilde kaleme alma 2.Kâtiplik 3.Mevlâ ile memlûkü(efendi- köle) arasında muvâzaa yoluyla cari olan bir akit
Küttab	: Kâtibler, yazıcılar

L

Lâzım, Lâzıme	: 1.*Geçişsiz 2.Gerekli şey 3.Gerekçe
Lede-	: Sırasında, yapıldığı zaman
Lede-s-suâl	: Soruldukta
Livâ'	: 1.Bayrak 2.Mülkî idârede kazâ ile vilâyet arasında bir derece, sancak 3.*Tugay 4.Tuğgenaral
Lüzûm	: 1.Lazım olma gerekli 2.Bir işe yarama 3.Sayma

M

Maâlfî	: 1.Yüksek derin fikirler 2. Şerefli ululuklar
Ma'füvv	: 1.Affolunmuş suçlu bağışlanmış 2.İstisna edilmiş, müstesna, ayrı tutulmuş
Mahal	: Yer
Mahkeme	: Davanın görülüp hükme bağlandığı yer
Mahkeme-i Bidâyet	: Davaların ilk görüldüğü mahkeme

Mâktûl, Maktûle	: Katledilmiş, vurulmuş, öldürülmüş(kimse)
Ma'lûmât	: 1.Ma'lûm olan bilinen şey 2.Biliş 3.Bilgi
Mâni'	: 1.Men eden geri bırakan, alıkoyan engel olan 2.Engel, özür
Mazbata	: Kararname *Tutanak
Maznûn	: 1.Zannolunmuş 2.Zan altında bulunan, kendisinden şüphe edilen 3.Bir suç dolayısıyla sorguya çekilen *Sanık
Meâl	: 1.Meydana gelen şey, netice 2.Mânâ, kavram, mefhum
Mebnî	: 1.Bina olunmuş, yapılmış, kurulmuş 2.Bir şeye dayanan 3....den dolayı, ...dan ötürü 4.Son harfi hiçbir şekilde değişmeyen, sâbit hareketli kelime
Mecrûh	: 1.Cerh olunmuş yaralanmış 2.İnandırıcı sözcüklerle çürütülmüş
Mecrûr	: 1.cerrolunmuş, çekilmiş, sürüklenmiş 2.Harf-i cerr veya izâfet hallerinin son harfi
Medlûl	: 1.Delîl getirilmiş şey 2.Dalâlet olunan gösterilen şey 3.Bir kelimededen yada bir işareten anlaşılan
Mehânet	: Hakirlik, horluk, küçümseme, küçük görme
Melhûz	: Mülâhaza edilen, düşürülebilen, hatıra gelen, olabilen
Me'mûr, Me'mûre	: 1. emr almış olan kimse 2.Bir işle vazifelenendirilen kimse; devlet hizmetinde maaş veya ücretle çalışdırılan kimse *görevli 3.Emrolunan emirle yaptırılmış olan
Menazî'	: Niza, kavga edilecek yerler
Merdûd	: 1.Reddolunmuş, kovulmuş 2.Geri döndürülmüş, geri çevrilmiş
Merkum, Merkume	: 1.Yazılmış adı geçmiş 2.Bayağı âdî, işsiz güçsüz, aşağılık kimse
Mesrûr	: Sürurlu, memnun, sevinmiş, merâmına ermiş
Mevdû, Mevdûa	: Tevdî olunan, emenet edilmiş, üstüne verilmiş
Mezkûr, Mezkûre	: Zikrolunmuş, adı geçmiş, anılmış
Me'zûn, Me'zûne	: 1.İzinli, izin almış 2.Ders veya meşk vermeye veya bir san'at işlemeye selâhiyetli 3.Bir okuldan diplomalı lisansiye
Muaccelen	: 1.Acele, çabuk olarak 2.Peşin olarak
Muâmelat	: Dairelerde yapılan kayıt, tâkip vesâire işler
Muâvin, Muâvine	: 1.Muâvenet, yardım eden, yardımcı 2.Bir me'mûrun işlerine veya bulunmadığı zaman yerine geçerek yardım eden kimse

Muayyen	: 1.Tâyin edilmiş, belli, belirli 2.Kararlaştırma
Mûceb	: 1.İcâbet etmiş, lâzımgelmiş 2.Bir söz veya emrin icabettiği şey, netice 3.Büyük bir me'mûrun, kendisine sunulan evrakı tasdîk için ettiği işâret, paraf
Muhâkemât	: Mahkemeler
Muhâkeme	: 1.Dava için her iki tarafın mahkemeye başvurusu 2.İki tarafı dinleyip hüküm verme 3.Bir hüküm çıkarmak için işi zihninde inceleme 4.Yargılama 5.*Uslanmama usa vurmak
Muhtevî	: İhtiva eden, içine alan, içinde bulunduran kavrayan
Mukavelat Muharriri:	Noter
Mûmâ-ileyh	: İmâ edilen, adı geçen, yukarıda anılan
Mübâşir	: 1.Bir işe başlayan 2.Mahkemeye evrak getirip götürmek ve mahkemeye girecekleri yüksek sesle çağırarak vâzîfeli adliye me'mûru 3.Muvakkat bir vazife olarak merkezden bâzı emirleri götüren ve icrâ salâhiyetinde olan kimse
Mübeyyin	: Bildiren, açıklayan, meydana koyan
Mücâzât	: 1.Karşılık 2.Bir suça karşı cezâ çektirme
Müdâfaât	: Konuşmalar, savunmalar
Müddeî-umûm	: Savcı, umumi haklar adına dava açan hâkim
Mündericât	: İçindekiler
Müstantik	: 1.İstintak eden, söylemek isteyen 2.Sorgu hakimi
Müstelzim	: İstilizâm eden, edilmiş olan
Mütâlaa	: 1.Okuma 2.Tedkik 3.Düşünce
Müteferri'	: 1.Teferru' eden, bir kökten ayıran dal budak salan 2.Bir kökle ilgili olan
Müteşekkil	: 1.Teşekkül etmiş, şekillenmiş, şekillenen 2.Meydana gelmiş, kurulmuş, olmuş olma
Müttefikan	: El birliğiyle hep beraber; birlikte oy birliğiyle
Müttehem	: 1.Kabahatli, suçlu 2.Cezâ mahkemeleri usul kanununa göre bir heyetçe cinayetle itham edilen ve mahkeme edilmesi kararıyla cinayeh mahkemesine çıkarılan sanık

N

Nâriye	: 1.Ayın birinci günü 2.Ayın sonu son gecesi
Nâhiye	: 1.Yön, taraf, kenar, yan 2.Civar çevre 3.Küçük yer bölge
Nakdî	: Nakde mensub, nakitle ilgili, para bakımından, paraca
Nâtık	: 1.Söyleyen, konuşan, lakırdı eden 2.İdrâk eden düşünen 3.Bir ifadesi olan 4.Beyân eden, bildiren, bildirici
Nezâret	: 1.Bakma, bakış, etrafı gözetme, seyir 2.Gözetme, gözden geçirme, denetim kontrol 3.İdâre, reîslik 4.Nazırlık vekillik
Nezd	: 1.Yan 2.Göre, nazırında, fikrince

P

Pûl	: Para
------------	--------

R

Râî, Raiyye	: 1.Çoban sığırtmaç 2.Çobansı, çoban, kır hayatının anlatan
Reâya	: 1.Bir hükümdar idâresi altında bulunan vergi veren halk 2.Bütün halk 3.Hıristiyan teba
Refik	: Arkadaş yoldaş
Refîka	: 1.Kadın eş 2.Kadın arkadaş 3.Kadının adı
Reis-ül küttab	: Eskiden Osmanlı hariciye vekillerinin ünvanı
Re'sen	: Kendi kendine, kendi başına, kimseye danışmadan

S

Sabık, Sabıka	: 1.Geçici, geçen, geçmiş 2.Şimdikinden bir evvel me'mûriyette bulunmuş olan 3.İleride bulunan, zamanca rütbece önde bulunan
Sâil	: 1.Sual eden soran 2.Dilenci 3.Akıcı, akar
Sâire	: 1,"Sair"ın müennesi 2.Seyir ve hareket eden
Sâni	: İkinci
Selef	: 1.Bir yerde bir işte bir vâzifede başka birinden önce bulunmuş olan kimse 2.Eski adam
Sirkat	: Hırsızlık
Sû'	: 1.Sorma, sorulma, soruşturulma, soru 2.Sorulan şey 3.Dinleme

Sukut	: 1.Düşme, aşağı inme 2.Sarkma 3.Büyük bir vâzifeden ayrılma
Sûret	: 1.Biçim görünüş kılık 2.Tarz, yol, gidiş 3.Çâre

Ş

Şahâdet	: 1.Şahitlik, şahitlik etme, tanıklık 2.Bir şeyin doğruluğuna inanma 3.Delâlet, âlamet, işâret
Şeref-vârid	: Şerefle gelen
Şer'i, Şer'iyye	: Şerîata âit şerîatla ilgili, şerîata uygun
Şerr	: 1.Kötülük fenalık, kötü iş 2.Kavga gürültü
Şikâyet-nâme	: Şikâyet, mektupla şikâyet yazısı

T

Tahkik	: 1.Doğru olup olmadığını araştırma 2.Doğru olup olmadığını meydana çıkarma 3.Doğru gerçek
Tahkikat	: Araştırmalar, soruşturmalar
Tahkîm	: 1.Hakem tâyin etme 2.Sağlamlaştırma
Tahsîl	: 1.Hâsıl etme edilme, ele geçme geçirilme 2.Vergi veya irat toplama 3.İlim öğrenme
Taleb	: 1.İsteme, istenme, dilenme 2.İstek
Ta'yin	: 1.Ayırma, belli etme 2.Bir me'mûriyete koyma
Tebliğ	: 1.Yerleştirme, ilişirme, bitişirme 2.Götürme taşıma
Tecâvüz	: 1.Ötesine geçme, sınırı aşma, atlama 2.Saldırma, sataşma, sarkıntılık 3.El uzatma başkasının hakkına dokunma 4.Kullanılacak bir hakkın üçüncü bir kişi tarafından zorlaştırılması
Tedkik	: Dikkatle araştırma, araştırılma, inceden inceye yoklama, inceleme
Tefhîm	: Anlatma, anlatılma, bildirme, bildirilme
Tefrik	: Ayırma seçme, ayırt etme
Tesâül	: Birbirine sorma soruşturma
Teşekkül	: 1.Şekillenme 2.Kurulma, kuruluş, meydana geliş 3.Oluşum
Teşrî	: 1.Hazreti Muhammedin şerîata dair emirleri 2.Kanun yapma

Tevcîh	: 1.Çevirme, yöneltme, döndürme 2.Söz atma bakma 3.Mana verme yorumlama 4.Rütbe, mevkii
Tevdî'	: 1.Bırakma emanet etme 2.Vedalaşma
Tevellüd	: 1.Doğma 2.Doğum
Tevkif	: 1.Durdurma, durdurulma 2.Alıkoyma 3.Mevkûf halinde bekletme

Z

Zâhir	: 1.Görünen, görünücü, açık, belli, meydanda 2.Elbette,şüphesiz, öyledir ya 3.Görünüşe göre, meğer, anlaşılan
Zât	: 1.Kendi 2.Asıl,öz, cevher 3.Saygıya değer kimse
Zımmında	: İçin, dolayısıyla
Zikr	: 1.Anma, anılma 2. bildirme, bildirilme 3.Kuran-ı Kerim
Zuhûr	: Görünme, meydana çıkma, baş gösterme, türetme

KAYNAKÇA

- AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1988), **Şer’iyye Sicilleri**, İstanbul.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1990), **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri**, C.I, İstanbul.
- BAYINDIR, Abdülaziz, (1986), **İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Dönemi Uygulaması)**, İstanbul.
- BÜLBÜL, Zekeriya, (2000), **Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi**, Ankara.
- ÇİN, Halil, Ahmet, AKGÜNDÜZ, (1995), **Türk Hukuk Tarihi**, Cilt 1, İstanbul.
- ÇADIRCI, Musa, (1991), **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları**, Ankara.
- DEVELİOĞLU, Ferit, (2000), **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat**, Ankara.
- FENDOĞLU, Hasan, Tahsin, (1994), **Hukuk Tarihimizde Temel Haklar**, Konya.
- GÖKBİLGİN, Tayyip, (1956), “Kütahya” **İslam Ansiklopedisi**, C VI, Ankara, 1118-1126.
- İPŞİRLİ, Mehmet, (1991), “Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, **İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi-Tarih Araştırma Merkezi-Sosyoloji Seminerleri** (28-29 Mayıs 1990), İstanbul.
- KARAL, Enver, Ziya, (1998), **Osmanlı Tarihi**, C. VI, Ankara.
- KOCABIYIK, Fatma, Gamze, (2009), “112 Numaralı Foça Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, AKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Afyon.
- KÜTÜKOĞLU, S., Mübahat, (1994), **Osmanlı Belgelerinin Dili**, İstanbul.
- ORAN, Ahmet, Remzi, “70 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili Transkribe ve Değerlendirilmesi”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi DPÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- ORTAYLI, İlber, (1979), **Türkiye İdare Tarihi**, Ankara.

- PAKALIN, M., Zeki, (1993), **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimler Sözlüğü**, C.III , İstanbul.
- SARIAVCI, Leyla, (2007), “1 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili (III. Bölüm) Transkripsiyonu ve Kritiği”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DPÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- ŞAHİN, Naci, (1998), “568 Numaralı Karahisar-ı Sahip Şeriye Siciline Göre Afyon”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, A.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Afyon.
- UZUNÇARŞILI, İsmail, Hakkı, (1932), **Kütahya Şehri**, İstanbul.
- UZUNÇARŞILI, İsmail, Hakkı, (1988), **Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı**, Ankara.
- VARLIK, M., Çetin, “Kütahya”, **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XXVI, s. 580-584.
- YAVUZ, Mustafa, (2009), “15 Numaralı Kütahya Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Endisyon Kritiği”, **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DPÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- YILDIZ, H., Dursun, (1981), **Kütahya’nın Tarihçesi, Atatürk’ün Doğumunun 100. Yılına Armağan**, Kütahya.

DİZİN

A

Adliye, 38, 72, 74, 96, 120, 124, 125,
163
Ahz-Ü Kabz, 163

C

Celb, 42, 45, 47, 52, 57, 66, 70, 76, 79,
81, 83, 85, 94, 102, 118, 119, 129
Celil, 73, 78, 80, 93, 96, 97, 98, 102,
112, 130
Cerh, 39, 41, 43, 44, 47, 49, 52, 54, 55,
56, 57, 58, 59, 61, 63, 66, 67, 69, 70,
71, 149, 157
Cihet, 29, 42, 47, 57, 65, 123, 164

D

Defterdar, 29
Der-Kâr, 111, 112, 126, 130

E

Encümen, 72, 81, 83, 99, 105, 106, 115,
120, 123, 130, 132, 133, 135, 136,
137
Esbab, 39, 66, 76

K

Kal-A Bend, 50
Katip, viii, 32
Kifayet, 66

L

Liva, 75, 85, 89, 99, 110, 111

M

Mazbata, vi, vii, 36, 39, 73, 88, 91, 93,
94, 98, 101, 105, 108, 120, 122, 124,
126, 130, 135, 149, 152, 157, 163
Muamelat, 39, 52
Mukavelat Muharriri, 78, 83, 104
Müdde-İ Umum, 36, 38, 39, 45, 47, 50,
52, 55, 60, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 76,
77, 78, 79, 80, 83, 88, 89, 90, 91, 93,
94, 96, 97, 98, 101, 104, 106, 109,
110, 111, 120, 122, 123, 125, 138,
139, 141, 145, 146
Müttefikan, vi, vii, 50, 77, 79, 80, 83,
84, 85, 88, 89, 90, 143

T

Tebliğ, 32, 37, 72, 85, 91, 94

Z

Zımmında, 44, 45, 52, 57, 71, 83, 87,
90, 95, 107, 124, 137, 139, 144, 145,
146
Zuhur, 78

